ما یک تجربه جدید از زعفران خلق کردیم!
شرکت گروه تولیدی و کشاورزی تروند زعفران قاینات (سهامی خاص)
www.tarvandsaffron.ir/com

روزنامه صبح ایران
دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی استان‌های خراسان ۳۵۹
دوشنبه/۲۶مهرماه ۱۴۰۰/۲۱ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۱۷اکتبر ۲۰۲۱/سال نوزدهم/شماره ۵۲۹۱ /۸ صفحه / ضمیمه رایگان

در صفحه ۷ بخوانید

استمداد سازندگان از دولت

با کنار رفتن هندوستان، ترکیه رقیب اصلی ایران در جذب گردشگران سلامت افغانستانی است

داروی افغانستانی گردشگری سلامت

براساس تقسیم‌بندی سازمان جهانی گردشگری، ایران بعد از هند در جایگاه دوم جذب گردشگر خارجی در منطقه جنوب آسیا قرار دارد. از سوی دیگر، کشورهای افغانستان، پاکستان و همچنین جمعیت شیعیان هندوستان دارای بیشترین اشتراکات فرهنگی، دینی، مذهبی، زبانی و تاریخی و واجد بیشترین نزدیکی‌ها با ایران هستند. پیش از این، هندوستان به دلیل هزینه‌های متعادل درمانی و دارا بودن جاذبه‌های مکمل گردشگری یکی از مقاصد مهم گردشگران سلامت افغانستانی بود؛ اما اکنون به دلیل حضور طالبان در افغانستان و مخالفت آن‌ها با هندوستان، حضور گردشگران سلامت افغانستانی در هند به شدت کاهش یافته و جایگاه این کشور در جذب گردشگر سلامت را متزلزل کرده است.

صفحه ۶

فاز یک منطقه ویژه اقتصادی دوغارون پس از یک دهه آماده واگذاری است

معطلی کاروان فرصت‌های «دوغارون»

صفحه ۵

بایگانی مرزی دوغارون در سمت افغانستان

یادداشت

رفع معضلات داخلی، اولین قدم جذب گردشگران سلامت

هادی رفیعی*

پیش از شیوع بیماری کرونا، مشهد به طور کلی پذیرای گردشگران سلامت از ۵۲ ملیت بود که حدود ۸۵درصد از کشورهای عراق و افغانستان بودند. اکنون نیز در شرایط معمول، حدود ۴۰درصد از گردشگران سلامت که به کشور ما و به ویژه شهر مشهد وارد می‌شوند از افغانستان هستند.

ظهور امارت اسلامی در افغانستان علی‌رغم آسیب‌هایی که در ابتدا به حوزه گردشگری سلامت ایران وارد کرد، اکنون فرصت جدیدی را برای ما در این حوزه ایجاد کرده است؛ چراکه هندوستان بخش عمده‌ای از این بازار را از دست داده است. البته با وجود خدمات جانبی و تخفیفاتی که هندوستان برای گردشگران سلامت افغان در نظر گرفته بود، باز هم ایران از لحاظ کیفیت و قیمت خدمات درمانی شرایط بهتری داشت.

ادامه در همین صفحه

میراث بی‌تدبیری در گردشگری سلامت

حسین نیکونام*

پیش از شیوع بیماری کرونا، مشهد به طور کلی پذیرای گردشگران سلامت از ۵۲ ملیت بود که حدود ۸۵درصد از کشورهای عراق و افغانستان بودند. اکنون نیز در شرایط معمول، حدود ۴۰درصد از گردشگران سلامت که به کشور ما و به ویژه شهر مشهد وارد می‌شوند از افغانستان هستند. ظهور امارت اسلامی در افغانستان علی‌رغم آسیب‌هایی که در ابتدا به حوزه گردشگری سلامت ایران وارد کرد، اکنون فرصت جدیدی را برای ما در این حوزه ایجاد کرده است؛ چراکه هندوستان بخش عمده‌ای از این بازار را از دست داده است. البته با وجود خدمات جانبی و تخفیفاتی که هندوستان برای گردشگران سلامت افغان در نظر گرفته بود، باز هم ایران از لحاظ کیفیت و قیمت خدمات درمانی شرایط بهتری داشت.

ادامه در همین صفحه

در نشست فعالان اقتصادی خراسان با اعضای کمیسیون جهش تولید مجلس چه گذشت؟

فغان «شافعی» از اقتصاد دستوری

دنیای اقتصاد- در نشست اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس با اهالی اقتصاد خراسان، غلامحسین شافعی از نظام قیمت‌گذاری به عنوان یکی از موضوعات مهم و پُرچالش این روزها یاد کرد و گفت: بسیاری از تصمیمات در قالب شعار کنترل تورم مطرح می‌شود؛ اما غایت آن رشد بهای تمام شده تولید بوده است. آیا منطقی است در حالی که قیمت نهاده‌های تولیدی افزایش می‌یابد، در ادامه زنجیره تولید، به صنعتگر و تولیدکننده دستور داده شود تا قیمت را ثابت نگاه دارد؟ اصلا در چنین شرایطی، تولید ممکن و مقرون به صرفه خواهد بود؟

صفحه ۸

جرم‌انگاری؛ تاوان قیمت‌گذاری دستوری
صفحه ۳
جان دوباره هتل‌های مشهد
صفحه ۴
فرونشست زمین در خراسان
صفحه ۲
ایرانی‌ها چقدر برای خدمات گردشگری هزینه می‌کنند؟
صفحه ۴

میراث بی‌تدبیری در گردشگری سلامت

ادامه از همین صفحه

پیش از شیوع بیماری کرونا، مشهد به طور کلی پذیرای گردشگران سلامت از ۵۲ ملیت بود که حدود ۸۵درصد از کشورهای عراق و افغانستان بودند. اکنون نیز در شرایط معمول، حدود ۴۰درصد از گردشگران سلامت که به کشور ما و به ویژه شهر مشهد وارد می‌شوند از افغانستان هستند.

ظهور امارت اسلامی در افغانستان علی‌رغم آسیب‌هایی که در ابتدا به حوزه گردشگری سلامت ایران وارد کرد، اکنون فرصت جدیدی را برای ما در این حوزه ایجاد کرده است؛ چراکه هندوستان بخش عمده‌ای از این بازار را از دست داده است. البته با وجود خدمات جانبی و تخفیفاتی که هندوستان برای گردشگران سلامت افغان در نظر گرفته بود، باز هم ایران از لحاظ کیفیت و قیمت خدمات درمانی شرایط بهتری داشت.

اما مشکل بزرگی که در ایران پیش از این وجود داشته و اکنون نیز سبب فرصت‌سوزی می‌شود، ناهماهنگی بین چند وزارتخانه متولی گردشگری سلامت است. این موضوع سبب افزایش هزینه و طولانی شدن روند دریافت ویزای درمانی T می‌شود. از طرفی، نااطمینانی و نبود امنیت خاطر از تایید صدور ویزا تا آخرین لحظه سبب عدم مراجعه بیماران واقعی از افغانستان به ایران می‌شود.

از طرفی، شواهد زیادی مبنی بر ویزافروشی وجود دارد که حاکی از جولان دلال پشت درب‌های کنسولگری‌های ایران در کشورهای افغانستان و عراق است و این موضوع آسیب شدیدی به صنعت گردشگری سلامت ایران و دفاتر خدمات مسافرتی دارای مجوز و گواهینامه حرفه‌ای گردشگری سلامت از وزارت میراث فرهنگی و گردشگری که متولیان قانونی صنعت گردشگری سلامت هستند، وارد کرده است.

هزینه‌های متعادل درمانی نیز از اهمیت بالایی در جذب گردشگر سلامت برخوردار است؛ در کشور ما علی‌رغم مصوبه وزارت بهداشت و درمان مبنی بر اعمال تعرفه‌هایی تا ۴ برابر تعرفه‌های بیماران ایرانی، گاها خدمات با تعرفه‌هایی معادل با هزینه‌های آزاد بیماران ایرانی یا ۱,۲ برابر به گردشگران سلامت افغان ارائه می‌شود حتی در مواردی خیریه‌های ما کل فرآیند درمان و دارویی بیماران افغان را پوشش می‌دهند.

از مدیران ارشد کشور و به ویژه وزیر امور خارجه درخواست داریم به داد صنعت گردشگری سلامت ایران برسند و میراث ۸ سال تدبیر و امید دولت قبل که آسیب‌های زیادی وارد کرده است را ویرایش کنند. با این روش و فرایندهای غیرحرفه‌ای شاهد فرصت‌سوزی‌های تکراری نظیر دهه ۷۰ در آسیای میانه و بعدتر بازارهای قطر و روسیه خواهیم بود.

متاسفانه تنها دلالان و فرصت‌طلبان از این آشفتگی بهره می‌برند و علاوه بر ظلم به مردم مظلوم افغانستان شاهد کمرنگ شدن حضور بخش خصوصی کشورمان در بازار افغانستان هستیم و به زودی شاهد رشد بیشتر دفاتر نمایندگی کشورهای ترکیه، پاکستان و امارات متحده عربی و حذف بخش خصوصی ایران در این زمینه خواهیم بود.

امیدوارم مدیران دلسوز کشور به دنبال اصلاحات اصولگرایی باشند و از خواب خوش پیشرو بودن در بازار افغانستان و عراق بیدار شوند و شاهد رشد و شکوفایی صنعت گردشگری سلامت در دولت اصولگرای مقتدر باشیم.

***رئیس هیات مدیره انجمن حرفه‌ای گردشگری سلامت خراسان رضوی**

رفع معضلات داخلی، اولین قدم جذب گردشگران سلامت

ادامه از همین صفحه

پایه شکل‌گیری گردشگری سلامت در سطح بین‌الملل، وجود خدمات درمانی با قیمت ارزان‌تر یا خدمات پزشکی تخصصی‌تر و با تکنولوژی پیشرفته‌تر در کشوری دیگر است که مردم برای دریافت این خدمات به آن کشور مراجعه می‌کنند. لذا اگر بخواهیم ایران به عنوان مقصد گردشگری سلامت به ویژه برای مردم افغانستان شناخته شود، باید آن را از همین دو مقوله بررسی کنیم. مسائلی همچون مسافت، هم‌مرز بودن، وجود ارتباطات زمینی علاوه بر ارتباط هوایی، زبان و فرهنگ مشترک بین ایران و افغانستان از جمله مواردی است که می‌تواند ایران را مقصد مردم افغانستان برای دریافت خدمات درمانی قرار دهد.

به دلیل کاهش ارزش پول ملی ما، دریافت خدمات پزشکی در ایران برای سایر کشورها بسیار مقرون به‌صرفه است و از همین منظر، سالانه ایران و به طور خاص شهر مشهد، مقصد تعداد قابل توجهی از گردشگران سلامت از کشورهای عربی و به ویژه کشور عراق قرار می‌گیرد. در حال حاضر، مهم‌ترین نکته درمورد گردشگری افغانستان و به طور خاص گردشگری سلامت آن، موضوع ثبات سیاسی این کشور است که تا رسیدن به این ثبات شاید نتوان برنامه‌ریزی دقیقی در رابطه با حوزه گردشگری آن داشت. اما موضوع حائز اهمیتی که در مورد گردشگران افغانستانی به ایران از گذشته وجود داشته است، بحث عدم خروج آن‌ها از کشور است؛ لذا آنچه که در برنامه‌ریزی جذب گردشگر از افغانستان اهمیت دارد این است که فرآیند به گونه‌ای پیگیری شود که ریسک عدم خروج گردشگران به شکل قابل توجهی کاهش پیدا کند. از طرفی، رفع معضلات داخلی تاثیر به‌سزایی در جذب گردشگران سلامت خواهد داشت. متاسفانه در حوزه خدمات پزشکی در ایران و خراسان به طور حرفه‌ای و آن‌گونه که دیگر کشورها از تکنولوژی و خدمات آی‌تی بهره می‌برند، استفاده نمی‌شود و ساختار سنتی بر آن حاکم است. مراکز تخصصی درمانی به طور حرفه‌ای به حوزه گردشگری وصل نشده‌اند، صدور روادید و مشکلات مربوط به انتقال پول نیز از مواردی است که وجود برنامه‌ریزی در حوزه گردشگری را پررنگ‌تر می‌کند. بعد از حل این معضلات در داخل کشور، ایران می‌تواند مقصد مناسبی برای گردشگران سلامت نه تنها از افغانستان بلکه از سایر کشورهای آسیای میانه باشد. اتفاقی که برای کشوری نظیر ترکیه افتاده نیز چنین است که با برنامه‌ریزی دقیق به جذب گردشگران می‌پردازد و اگر همین‌طور پیش برود در آینده‌ای نه چندان دور، تمام گردشگران ما و همچنین گردشگران حوزه سلامت را به خود جذب می‌کند. از مزیت ویژه و منحصربه‌فرد زیارتی بودن شهر مشهد نباید غافل شد و باید با برنامه‌ریزی نسبت به جذب گردشگران سلامت اقدام کنیم که البته این اقبال برای کشور ما نزد سایر کشورهای همسایه وجود دارد. صنعت گردشگری، زنجیره‌ای از خدمات مختلف است که هر کدام متولی خاصی دارند و باید به تمام آن‌ها توجه شود؛ لذا هماهنگی بین این زنجیره خدمات می‌تواند به شکل حرفه‌ای اقدام به جذب گردشگران و به ویژه گردشگران سلامت کند. در همین راستا، برنامه‌ها و طرح‌هایی در پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی خراسان رضوی مطرح شده است و امیدواریم که در سال‌های آتی به چنین برنامه‌های علمی که می‌تواند طرح جدیدی را در این خصوص به سرانجام برساند، توجه ویژه‌ای شود.

***عضو هیات علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی خراسان رضوی**

توضیح جهاد کشاورزی خراسان‌رضوی به یک سوال مهم

چرا مرغ باز هم گران شد؟

دنیای اقتصاد: مدیر امور طیور سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی از افزایش قیمت موقتی مرغ گرم بر اثر افزایش تقاضا و کاهش عرضه خبر داد و گفت: در حال حاضر افزایش قیمت مرغ جای نگرانی ندارد؛ زیرا این افزایش قیمت ناشی از عوامل مختلفی از جمله کاهش جوجه‌ریزی در گذشته، فعال شدن مجدد تالارها و افزایش چشمگیر تقاضا با توجه به مناسبات مختلف بوده است. به گزارش ایسنا، محمدمهدی یعقوب‌زاده درباره افزایش قیمت مرغ در بازار اظهار کرد: افزایش قیمت کنونی مرغ ناشی از کاهش جوجه‌ریزی در چند وقت اخیر است. در حال حاضر این افزایش قیمت مرغ گرم کاملا موقتی است. از ۲ هفته آینده با وارد شدن مرغ منجمد، به ازای هر کیلو ۲۵ هزار تومان به بازار، شاهد کاهش قیمت مرغ خواهیم بود. وی افزود: در حال حاضر میزان توزیع مرغ گرم روزانه در سطح استان ۵۲۰ تن است.

● ورود صد تن مرغ منجمد تا ۲ هفته آینده به بازار

مدیر امور طیور جهاد کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به کاهش جوجه‌ریزی‌های اخیر در استان بیان کرد: کمبود مرغ برای عرضه یک مساله قابل پیش‌بینی بود. از همین رو ما برای حل این مساله اقدام به توزیع مرغ منجمد در بازار کردیم اما متاسفانه مراکزی که برای عرضه مرغ منجمد نقش مهمی دارد، همکاری لازم را با سازمان ندارند. با این حال تا ۲ هفته آینده روزانه ۱۰۰ تن مرغ منجمد وارد بازار خواهد شد. یعقوب‌زاده خاطرنشان کرد: به شهروندان پیشنهاد می‌کنیم در دورانی که قیمت مرغ به شکل موقتی افزایش یافته، تنها به اندازه نیاز اصلی و روزانه خود مرغ خرید کنند و مازاد بر نیاز خود مرغ را خریداری نکنند. از مهر ماه تا کنون در سطح استان بیش از هفت میلیون جوجه‌ریزی انجام شده است.

به اطلاع شهروندان خیر، اعضای محترم هیئات مذهبی و فعالان اقتصادی می‌رساند مرکز نیکوکاری اطعام ماندگار با مجوز رسمی به شماره ۴۴۴۲ و با شماره کارت بانکی ۶۰۳۷۹۹۷۹۵۰۲۵۹۱۱۰ به نام «مرکز نیکوکاری اطعام ماندگار» برای اطعام نیازمندان فعالیت می‌کند.

خراسان‌رضوی

آغاز برداشت زعفران

ایرنا: مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی گفت: برداشت زعفران از کشتزارهای این محصول طی چند روز اخیر در جای جای این استان آغاز شده است.

محمد میری افزود: برداشت محصول از سطحی معادل ۹۰ هزار و ۹۰۰ هکتار از کشتزارهای استان آغاز شده و در روزهای آینده شاهد اوج برداشت خواهیم بود.

وی با بیان اینکه در سال گذشته میزان تولید زعفران در کشور ۴۳۹ تن بوده است، افزود: این میزان محصول از سطح ۱۲۱ هزار و ۲۵۰ هکتار از مزارع برداشت شده است.

مدیر امور باغبانی جهاد کشاورزی خراسان رضوی میزان برداشت زعفران در این استان در سال گذشته را ۳۰۲ تن اعلام کرد.

وی ادامه داد: بیش از ۹۲ درصد زعفران جهان در ایران تولید می‌شود و این استان نیز با تولید بیش از ۷۰ درصد زعفران کشور، مرکز اصلی و بزرگترین تولید کننده این محصول در جهان شناخته می‌شود.

میری با اشاره به آثار شدید پدیده خشکسالی بر روی کشاورزی و باغداری استان گفت: این وضعیت اثرات نامطلوبی را بر حوزه باغبانی و از جمله بر روی محصول زعفران گذاشته است و با وضعیت موجود پیش بینی کاهش ۴۰ تا ۵۰ درصدی محصول زعفران برای امسال دور از انتظار نیست.

وی گفت: بر این اساس عملکرد تولید زعفران در مزارع خراسان رضوی که تا پارسال بیشتر از سه کیلوگرم در هکتار بوده است، امسال کاهش خواهد داشت.

تامین ۳۷ مگاوات برق جدید در شهرک‌های صنعتی

دنیای اقتصاد: مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی گفت: با اقدامات صورت گرفته، ۳۷ مگاوات برق جدید در شهرک‌های صنعتی کاویان و مشهد (کلات) و ناحیه صنعتی داورزن با همکاری شرکت‌های برق منطقه‌ای و توزیع برق خراسان رضوی تا پایان سال تامین می‌شود.

علی بهرامی‌زاده در نشست ویدیو کنفرانسی با معاون وزیر صمت و رییس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، گفت: مسوولیت شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی تامین برق از ورودی شهرک تا داخل آن بوده و ایجاد خطوط انتقال برق خارج از شهرک برعهده شرکت برق است؛ لذا برای تامین برق جدید برای شهرک‌های صنعتی با همکاری دستگاه‌های متولی به یک مدل جدید مشارکتی دست یافتیم. بهرامی‌زاده ادامه داد: در این راستا تفاهم‌نامه‌هایی برای هزینه تامین برق هر شهرک با شرکت برق منطقه‌ای و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان به امضا رسیده تا طی این تفاهم‌نامه‌ها هزینه تامین برق بین این دستگاه‌ها تقسیم شود. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی خراسان رضوی گفت: تاکنون تفاهم‌نامه‌هایی برای تامین برق شهرک صنعتی قوچان ۲، شهرک صنعتی شماره پنج مشهد، شهرک صنعتی کلات، شهرک صنعتی گناباد، ناحیه صنعتی داورزن و ناحیه صنعتی میان جلگه منعقد شده است. وی اضافه کرد: براساس این تفاهم‌نامه‌ها ۴۵درصد از هزینه‌های تامین برق این شهرک‌ها و نواحی صنعتی برعهده شرکت شهرک‌های صنعتی استان، ۱۵ درصد از محل اعتبارات استانی در اختیار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و ۴۰درصد توسط شرکت برق منطقه‌ای خراسان تامین می‌شود.

تبخیر ۳۰ برابر میزان بارندگی

ایسنا: معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی با بیان اینکه به طور میانگین و بر اساس یک روال عادی سالانه ۱۵۰ میلیمتر بارندگی در استان رخ می‌دهد اما حدود سه متر از این آب دچار تبخیر و تعرق می‌شود، گفت: هر چند سال گذشته ۱۰۰ میلیمتر بارندگی در استان صورت گرفت اما به دلیل گرمی هوا ۳۰ برابر این بارش‌ها تبخیر و تعرق آب صورت گرفت.

غلامحسین ساربان اظهار کرد: در حال حاضر توسط تبخیر آب در یک روال عادی ۲۰ برابر بارش‌هاست. میزان تبخیر و تعرق آب در اقلیم‌های سرد استان کمتر و در اقلیم‌های معتدل و گرم مانند شهرستان‌های بردسکن، مه‌ولات، تایباد، رشتخوار، تربت جام و خواف بیشتر است. معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی با اشاره به اینکه براساس پیش بینی‌های هواشناسی امسال امید به بارندگی کم است و کشاورزان باید به دنبال کشت‌های جایگزین باشند، تصریح کرد: نباید گذاشت آب از دشت‌ها خارج و یا به شکل ناصحیح مصرف شود. هیچ کجای دنیا نمی‌پذیرد استخرهای ذخیره آب با حجم بسیار زیاد راه‌اندازی شود و آب از دل دشت‌ها برای ذخیره‌سازی استخراج شود. ساربان با بیان اینکه احداث مخزن ذخیره آب در حد اجرای سیستم آبیاری قطره‌ای معقول است، عنوان کرد: در حال حاضر مشاهده می‌شود بعضا آبی که باید سفره‌های زیرزمینی را تغذیه کند، به روش‌های غیراصولی در مخزن‌های چند هزار مترمکعبی نگهداری می‌شود. معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی عنوان کرد: با اجرای آبیاری به روش تیپ در سطح یک هکتار می‌توان ۲ تن افزایش عملکرد داشت. در حال حاضر بهترین روش آبیاری در این شرایط به صورت تیپ است. وی افزود: متأسفانه اقلیم کشور به شدت در حال تغییر است و تا سال ۲۰۵۰ نیز این شدت و وضعیت ادامه خواهد داشت و پدیده‌های حدی(گرمای شدید، سرمای زیاد و ...) تکرار خواهد شد. همچنین اعلام شده تا سال ۲۰۵۰ درجه حرارت بین ۱.۷ تا ۲.۲ درجه سانتیگرادی افزایش خواهد داشت. باید توجه داشت افزایش یک درجه‌ای حرارت موجب کاهش ۱۷ درصدی رطوبت و بارندگی می‌شود.

افزایش بی‌رویه برداشت آب و کاهش میزان بارندگی با خراسان‌رضوی چه کرده است؟

فرونشست زمین در خراسان

دنیای اقتصاد: عطش خشکسالی سالها است که گلوی خراسان رضوی و بسیاری از دیگر مناطق کشور را گرفته است و بی‌مبالاتی در برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی، گره خشکسالی را کورتر و زخم زمین را عمیق‌تر از همیشه کرده است. اگر افسار «فرونشست» که زیر پای دشت‌های استان را خالی می‌کند، گرفته نشود به زودی همه چیز را فروخواهد بلعید. به گزارش ایرنا، خراسان رضوی سرزمینی خشک و بی آب است که از سالها پیش با خشکسالی‌های خیلی شدید مانوس بوده است، بارندگی در استان در ۵۰ سال گذشته روند کاهشی داشته و به ازای هر سال پرباران، چندین سال خشکسالی شدید را از سرگذرانده است، به طوری که سال گذشته استان پرباران بود اما امسال بارش‌ها مدام در حال کمتر شدن است و بر اساس پیش‌بینی‌های هواشناسی در سال آینده نیز با خشکسالی مواجه خواهد بود. مدیرعامل شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی گفت: در ۲۲ سال گذشته روند بارندگی در خراسان رضوی به جز ۲ سال آخر، کاهش داشته است و افزایش جمعیت و کاهش بارندگی، سرانه آب استان را از هزار و ۴۹۱ مترمکعب در سال ۱۳۸۵ به ۷۸۰ مترمکعب در سال ۱۳۹۵ رسانده و این عدد اکنون در استان حدود ۶۰۰ مترمکعب و در دشت مشهد کمتر از ۲۰۰ مترمکعب است. محمد علایی افزود: با افزایش تعداد و عمق چاه‌ها، شاهد کاهش آبدهی آنها و نابودی آبخوان‌های زیرزمینی در استان بوده‌ایم که این موجب نشست زمین، بروز شکاف و ترک در سطح زمین و شور شدن آب در دشت مشهد شده است. وی بیان کرد: در حال حاضر فقط ۲۸ درصد از ظرفیت مخازن سدهای استان آب دارند، این در حالی است که در مدت مشابه پارسال ۵۷ درصد ظرفیت مخازن سدهای استان آب داشت، امسال مجموع آب ذخیره شده در پشت سدهای خراسان رضوی ۴۳۵ میلیون متر مکعب است که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۸۹۴ میلیون متر مکعب بود.

● بحران تامین آب در خراسان رضوی

برداشت‌های بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی سبب شده است تا مساله بحران آب و برخی مشکلات جانبی دیگر بروز کند که امروز خود به صورت مشکلاتی اساسی دامن‌گیر جامعه شده است و نه تنها بحران آب را جدی‌تر از همیشه کرده، که پیامدهای منفی دیگری را نیز در پی داشته است. مدیرعامل شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی گفت: رودخانه هریرود، که منبع تغذیه سد دوستی به عنوان مهمترین منبع تامین آب شهر مشهد و بخش کشاورزی شهرستان سرخس است، امسال کمترین میزان آورد را داشته است بطوری که در سالهای ۹۷ و ۹۸ میزان آورد رودخانه هریرود به سد دوستی ۱۶ میلیون مترمکعب بود اما امسال این رقم به کمتر از ۶ میلیون مترمکعب رسیده است.

علایی با بیان اینکه بیش از ۹۸ درصد منشا خشکسالی در حوزه هریرود فراسرزمینی است، افزود: جمع آب پشت سدهای دوستی، ارداک، طرق، کاردن، زاوین و تبارک که تامین کننده آب شرب شهرهای مشهد، زاوه و قوچان هستند به اضافه ورودی سیلابها، ۵۱ میلیون مترمکعب است در صورتی که پارسال این میزان ۶۵۲ میلیون مترمکعب بود که نشان دهنده کاهش ۹۲ درصدی آب این منابع است.

وی اظهار کرد: سد دوستی با ۲ تهدید تغییر شرایط آب و هوایی و دخالت عوامل انسانی در خارج از کشور روبه‌رو است و اگر روند کنونی خشکسالی و کاهش بارندگی ادامه یابد احتمال آن وجود دارد که در سال ۱۴۰۲ از مدار مصرف شرب خارج شود، لذا باید مذاکرات با ترکمنستان در خصوص این سد جدی گرفته شود. وی با اشاره به اجرای برنامه مدیریتی برای کاهش برداشت آب از چاه‌های استان افزود: با اجرای این برنامه، میزان برداشت آب از چاه های خراسان رضوی از چهار میلیارد و ۶۲۲ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۵ به سه میلیارد و ۶۸۷ میلیون مترمکعب در شرایط کنونی رسیده است که طبق برنامه باید این میزان برداشت در گام نهایی به ۶۸۷ میلیون مترمکعب کاهش یابد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی، جلوگیری از استقرار صنایع پرآب‌طلب و کاهش کشت سبزبرگها در پاییز امسال را ضروری دانست و ادامه داد: حدود یکسال است که در حال شناسایی چاه‌های متعلق به نهادهای دولتی در خراسان رضوی هستیم تا این چاه‌ها به شبکه آب شرق متصل شود و بتوان نیاز آب شهر مشهد را در سال ۱۴۰۲ تامین کرد. وی گفت: مشکل کم آبی خراسان رضوی با بارندگی‌ها حل نمی‌شود زیرا ۹۵ درصد از منابع آب این استان از محل منابع زیرزمینی است.

● ۶ دشت بحرانی خراسان رضوی در معرض فرونشست

یکی از مسائلی که در اثر برداشت بی‌رویه زیرزمینی رخ می‌دهد، فرونشست زمین است. نشست زمین در آبخوان‌های محصور و نیمه‌محصور که از مواد آبرفتی تحکیم نشده یا نیمه تحکیم‌شده تشکیل یافته باشد، بیشتر دیده می‌شود. در اثر برداشت آب زیرزمینی و بیرون آمدن آب از منافذ، امکان متراکم شدن مواد تا عمق ۳۰۰ متر فراهم می‌شود و هرچه بیشتر برداشت شود، تراکم مواد بیشتر خواهد بود. نشست زمین باعث ایجاد شکاف‌های عمیق در سطح زمین، کج شدن لوله‌های چاه، خرابی ساختمان‌ها و لوله زایی چاه‌ها می‌گردد. لوله زایی به پدیده‌ای گفته می‌شود که در آن به دلیل نشست زمین قسمتی از لوله چاه به خارج از سطح زمین رانده می‌شود. رییس اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی در این باره گفت: فرونشست یک معضل جهانی است که فقط به ایران مربوط نمی شود، این معضل در استانهای مختلف کشور متناسب با میزان خشکسالی و برداشت بی رویه از سفره های آبهای زیرزمینی با شدت و ضعف هایی وجود دارد.

غلامرضا نعیمی مجد افزود: براساس اطلاعات موجود، فرونشست در ۶ دشت خراسان رضوی بحرانی شده است که شامل دشت های مشهد، نیشابور، کاشمر، بردسکن، خواف و جوین می شود. وی اظهار کرد: براساس برآوردهای انجام گرفته، فرونشست در دشت مشهد سالانه بین صفر تا ۱۷ سانتی متر در نقاط مختلف بروز می‌یابد که بیرون‌زدگی و رخنمون این نشستها نیز به صورت عمده خارج از بافت مسکونی خود را نشان می‌دهد.

● بیشترین عوارض سطحی فرونشست در بردسکن دیده شده

نعیمی مجد ادامه داد: بیشترین عوارض سطحی ناشی از فرونشست در خراسان رضوی مربوط به دشت بردسکن می شود و رخنمون فرونشست در این دشت بیشتر در سطح زمین است. وی اضافه کرد: دشت بردسکن ۳۵۷ حلقه چاه مجاز با متوسط دبی ۲۱ لیتر بر ثانیه دارد که به طور میانگین در هر ۳.۲ کیلومتر مربع یک چاه قرار گرفته و عوارض سطحی این فرونشست در دشت بردسکن بیشتر مشهود است.

رئیس اتحادیه مرغداران مرغ تخم‌گذار خراسان رضوی خبر داد

پیش‌بینی افزایش جوجه‌ریزی طی یک ماه آینده

دنیای اقتصاد: رئیس اتحادیه مرغداران مرغ تخم‌گذار خراسان رضوی گفت: پیش‌بینی می‌شود تا یک ماه آینده میزان جوجه‌ریزی در استان افزایش پیدا کند.

به گزارش ایسنا، سیدحسین موسوی‌نژاد درباره قیمت تخم مرغ اظهار کرد: دولت قبلی تا پایان عمر خود قیمت تخم‌مرغ را به‌روزرسانی نکرد. دولت فعلی نیز هنوز درباره قیمت تخم مرغ تصمیمی نگرفته و به همین دلیل در هر استان به صورت توافقی و با بررسی قیمت تمام شده، قیمتی برای تخم مرغ مشخص شده تا از زیان بیشتر تولیدکننده جلوگیری شود. از همین رو و با توجه به قیمت پیشنهادی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی، شورای قیمت گذاری قیمت تخم مرغ را از درب مرغداری حدودا ۱۸ هزار و ۸۵۰ تومان در هر کیلو تعیین کرده است.

موسوی‌نژاد با تاکید بر اینکه قیمت تخم مرغ در هر استان به صورت توافقی تصویب شده، افزود: در استان ما نیز قیمت تخم مرغ برای مصرف کننده به ازای هر کیلو ۲۲ هزار و ۵۰۰ تومان است. واحدهای صنفی نیز نباید بیش از این قیمت محصول خود را به فروش برسانند.

در این زمینه اطلاع رسانی لازم به جامعه مرغدار استان انجام شده است. در حال حاضر قیمت فروش تخم مرغ در مراکز پخش کیلویی ۲۰ هزار و ۳۵۰ تومان است. همچنین قیمت تمام شده تخم مرغ برای مصرف کننده ۲۲ هزار و ۵۰۰ تومان به ازای هر کیلو است.

رئیس اتحادیه مرغداران مرغ تخم‌گذار خراسان رضوی با اشاره به تفاوت مرغ تخم‌گذار با مرغ گوشتی بیان کرد: یکی از علل افزایش قیمت تخم مرغ تا کیلویی ۲۸ هزار تومان کمبود جوجه‌ریزی در استان بود که این موضوع به مسائلی از جمله کمبود نهاده دامی، عدم تخصیص ارز مناسب به دان و تصویب قیمت نامناسب گوشت مرغ و تخم مرغ مغایر با هزینه های تولید ارتباط دارد.

وی درباره دلایل کاهش جوجه‌ریزی در خراسان رضوی نیز عنوان کرد: یکی دیگر از مسائلی که باعث شد میزان جوجه‌ریزی کاهش پیدا کند، کمبود جوجه یک روزه است. این موضوع ناشی از عدم تخصیص ارز مناسب برای واردات مرغ اجداد بوده است.

موسوی‌نژاد خاطرنشان کرد: در حال حاضر قیمتی که برای تخم مرغ در استان مصوب شده، منطقی‌تر است. البته بازخورد و تاثیر این قیمت مصوب تا چند ماه آینده مشخص خواهد شد.

رئیس اتحادیه مرغداران مرغ تخم‌گذار خراسان رضوی ادامه داد: در استان حدودا ۲.۵ میلیون ظرفیت خالی برای پرورش مرغ تخم‌گذار وجود دارد و برای جوجه‌ریزی آمادگی وجود دارد ولی متاسفانه کمبود جوجه یک روزه در استان هنوز وجود دارد. با این حال در آبان ماه جوجه‌ریزی افزایش پیدا خواهد کرد ولی تولید تخم مرغ از پرورش این جوجه‌ها ابتدای سال آینده خواهد بود.

خسارت ۸۰۰ میلیاردی حوادث طبیعی به خراسان شمالی

ایرنا: مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری خراسان شمالی گفت: وقوع حوادث مختلف در نیمه نخست امسال بیش از هشت هزار و ۸۶۸ میلیارد ریال به بخش‌های کشاورزی و زیرساخت‌های استان خسارت وارد کرد.

جواد نظری افزود: در این مدت وقوع سیل، تگرگ و سرمازدگی در استان بیش از هشت هزار و ۴۷۲ میلیارد ریال به کشاورزان و دامداران استان خسارت وارد کرده است.

وی افزود: در این حادثه ها، ۷۹۸ راس دام و یکهزار و ۳۲۶ قطعه طیور تلف و ۱۱۲ هزار و ۷۷۸ هکتار از کشتزارها و هفت هزار و ۷۹۹ هکتار از باغ ها دچار خسارت شده است. مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری خراسان شمالی خاطرنشان کرد: وقوع سیل به ۱۳۵ مورد از منابع آبی از جمله چاه و قنات خسارت شده و ۱۷۷ مورد از تاسیسات کشاورزی، ساختمان و ادوات هم دچار آسیب شده است. نظری با اشاره به خسارت حادثه‌های طبیعی به راه‌ها گفت: در نیمه نخست امسال ۲۷۵ کیلومتر از راه‌ها و ۱۲۸ دستگاه ابنیه فنی در این محورها دچار خسارت شده است. مدیرکل دفتر مدیریت بحران استانداری خراسان شمالی اظهار کرد: میزان خسارت سیل و بارندگی‌ها به راه‌های استان ۲۹۵ میلیارد و ۹۷۷ میلیون ریال برآورد شده است. وی خاطرنشان کرد: وقوع زلزله در اردیبهشت ماه امسال هم ۱۰۰ میلیارد ریال خسارت به بخش‌های مختلف زیرساختی وارد کرد که در قالب اعتبارات تملک دارایی به دستگاه‌ها برای جبران بخشی از خسارات پرداخت شده است. بر اساس این گزارش، وقوع حوادث طبیعی در سال گذشته، ۱۸ هزار و ۸۱۰ میلیارد ریال به بخش‌های مختلف کشاورزی، زیرساخت‌ها و ابنیه فنی استان خسارت وارد کرد.

خراسان شمالی ۳۴۴ هزار هکتار عرصه کشاورزی دارد. ۴۴ درصد از جمعیت ۸۶۳ هزار نفری خراسان شمالی در روستاها سکونت دارند.

خراسان جنوبی

آغاز طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی در خراسان جنوبی

ایسنا: وزیر صمت گفت: طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی خراسان جنوبی، در راستای برنامه آمایش سرزمینی انجام می‌شود. سیدرضا فاطمی امین، که به صورت ویدئوکنفرانسی، در مراسم آغاز عملیات اجرایی طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی استان حضور یافته بود، به آغاز برنامه آمایش سرزمین از دو ماه گذشته اشاره و اظهار کرد: در قالب این طرح، فرصت‌های سرمایه‌گذاری تمامی استان‌ها و شهرستان‌ها را شناسایی کرده و با احصای اولویت‌ها، برنامه‌ها را طراحی می‌کنیم.

وی ادامه داد: طرح بسیار بزرگ اکتشافی که امروز آغاز می‌شود، ۱۵ هزار کیلومتر مربع از سطح استان خراسان جنوبی را مورد اکتشاف قرار می‌دهد. وزیر صمت تصریح کرد: با اجرای این طرح، حجم ذخایر معدنی موجود در استان را شناسایی می‌کنیم و به این ترتیب مخاطرات سرمایه‌گذاران به شدت کاهش می‌یابد. فاطمی امین با تأکید بر اینکه خراسان جنوبی ذخایر بسیار خوبی در بخش معدن دارد، تصریح کرد: این پروژه تکمیل‌کننده اطلاعات پایه زمین شناسی خواهد بود و به ما کمک می‌کند برنامه جدیدی را برای سرمایه‌گذاری در این استان پیش ببریم. به گفته وی؛ اجرای طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشافات ذخایر معدنی در خراسان جنوبی می‌تواند نوید بخش سرمایه‌گذاری در صنایع معدنی این استان باشد.

گفتنی است؛ طرح تحول زمین‌شناسی و اکتشاف ذخایر معدنی براساس توافق نامه سه‌جانبه معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی و ایمیدرو در خراسان جنوبی اجرا می‌شود. براساس این توافق‌نامه، تأمین اعتبار طرح به عهده ایمیدرو، تهیه اطلاعات پایه، تکمیل چرخه ژئوفیزیک هوایی، شناسایی و پی‌جویی برعهده سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی و حمایت‌های لازم درخصوص برنامه‌ریزی و انجام تشریفات قانونی پیش از اجرای کار نیز برعهده معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

آغاز عملیات اجرایی انتقال آب به خراسان جنوبی تا ۲ ماه آینده

ایرنا: معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار خراسان جنوبی اعلام کرد: با توجه به گزارش اقدامات انجام شده، عملیات اجرایی طرح انتقال آب به استان تا ۲ ماه آینده آغاز می‌شود. محمد فرهادی روز شنبه در نشست بررسی مشکلات صدور مجوزهای زیست محیطی و تخصیص آب طرح انتقال آب از خلیج فارس به استان افزود: با توجه به گزارشاتی که مدیرعامل شرکت تامین آب صنایع و معادن ارائه کرد، مطالعات طرح در حال اتمام است و بعد از این مرحله، عملیات انتقال آب خلیج فارس به استان وارد فاز اجرایی می‌شود. وی گفت: براساس طرح اولیه، موضوع انتقال آب به استان خراسان جنوبی تحت عنوان انتقال آب دریای عمان و از مسیر سیستان و بلوچستان، مجوزهای زیست محیطی و تخصیص وزارت نیرو را اخذ کرده بود و با تغییر مسیر اجرای کار، مجوزها نیاز به بازنگری داشت.

معاون استاندار خراسان جنوبی تصریح کرد: با در دستور کار قرار گرفتن موضوع انتقال آب خلیج فارس به استان، مطالعات زیست محیطی و تخصیص آب نیاز به پیگیری داشت که جلسه امروز ما در همین راستاست. وی افزود: با توجه به مکاتبات محیط زیست کشور مبنی بر پذیرفته شدن کلیت موضوع، در این جلسه مقرر شد سایر اقدامات لازم در استان پیگیری و دنبال شود. فرهادی گفت: در زمینه تخصیص آب نیز رایزنی‌هایی صورت گرفته و مشکلی در روند اجرای کار نیست. وی با تاکید بر اهمیت اجرای این طرح برای استان خراسان جنوبی، همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط در اجرای هرچه سریعتر پروژه را خواستار شد.

آمادگی کامل مرزهای خراسان جنوبی برای تجارت با افغانستان

ایسنا: استاندار خراسان جنوبی تأکید کرد که این استان برای انجام مبادلات مرزی با کشور افغانستان آمادگی لازم را دارد. حمید ملانوری در نشست با جمعی از تجار و فعالان اقتصادی کشور افغانستان، ضمن تشریح اقدامات صورت گرفته در راستای توسعه مبادلات مرزی با کشور همسایه خاطرنشان کرد: در هر سطحی که تجار و فعالان اقتصادی کشور افغانستان آمادگی انجام مبادلات مرزی را داشته باشند، ما نیز مهیای همراهی هستیم. وی ادامه داد: در هر چهار معبر مرزی استان ماهیرود، یزدان، گلورده و دوکوهانه زیرساخت‌های لازم مهیا و نیروی انسانی، سیستم‌های گمرکی، ارتباطی، اداری و... مستقر بوده و آماده ارائه خدمات هستند.

استاندار خراسان جنوبی به اقدامات انجام شده در معابر مرزی این استان اشاره کرد و گفت: با اشراف به اینکه فعالیت گذرهای مرزی برای همه، به ویژه مرزنشینان مهم است، برای رونق بازارچه‌ها تلاش کردیم، به گونه‌ای که در اتفاقات اخیر افغانستان، با حضور جدی کلیه دستگاه‌های متولی، مرز ماهیرود ما حتی یک روز هم تعطیل نشد. ملانوری ادامه داد: در همین شرایط، با توجه به مطالبه مردم کلاته نظرخان، بازگشایی بازارچه یزدان و آغاز خرده‌فروشی از این معبر رقم خورد و شرایط برای توسعه خدمات در این معبر فراهم است که البته در آن سوی مرز هم باید زمینه لازم فراهم شود. وی با اشاره به مشکلات موجود در آن سوی مرزهای استان تأکید کرد: خراسان جنوبی آمادگی لازم برای همکاری با کشور افغانستان در راستای رفع این مسایل از جمله اصلاح محورهای مواصلاتی را دارد.

دلایل مخالفت صادرکنندگان خراسانی با طرح «جرم‌انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات» بررسی شد

جرم‌انگاری؛ تاوان قیمت‌گذاری دستوری

دنیای اقتصاد- زهرا رضایی: طرح «جرم‌انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات»، موضوعی است که این روزها سروصدای زیادی در میان تجار به پا کرده است و مخالفت‌های زیادی درباره آن در فضای مجازی و مطبوعات مطرح شده است. بسیاری از صادرکنندگان معتقدند طرح جدید مجلس (که در نوبت بررسی قرار گرفته)، سیاستی ضدصادرات است که منجر به فرار سرمایه‌ها از این بخش خواهد شد.

اما این طرح چیست و چرا مخالفت‌های زیادی ایجاد کرده است؟ به موجب این طرح، تمامی صادرکنندگان موظفند بعد از فروش محصولات خود در خارج از کشور، حداکثر ظرف مدت سه ماه از دریافت بهای کالا، ارز حاصل از صادرات را به بانک مرکزی ارائه کنند. خودداری از این موضوع، برای بار اول جریمه نقدی معادل دو برابر بهای کالاهای صادر شده را در پی خواهد داشت و برای بار دوم، علاوه بر لغو کارت بازرگانی، محکومیت متخلف به حبس از شش ماه تا یک سال را به دنبال خواهد داشت.

● طرحی غیرمنطقی و بی‌نتیجه؟

محمدحسین روشنک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی مشهد، چنین طرحی را اساسا غیرمنطقی می‌داند و به دنیای اقتصاد می‌گوید: ارز حاصل از صادرات باید به کشور بازگردد و از گذشته هم این مهم انجام شده است. این چه بحثی است که مسوولان گمان می‌کنند صادرکننده ارز را به کشور بازنمی‌گرداند؟ بازنگرداندن ارز موضوعیت ندارد؛ زیرا صادرکننده باید ارز را برگرداند یا در قبال صادراتش کالا وارد کند تا دوباره صادرات داشته باشد. روشنک موضوع اصلی در بحث بازگشت ارز را تفاوت نرخ آن می‌داند و معتقد است این موضوع باید از سوی دولت مرتفع شود. او تصریح می‌کند: اگر چرخه ارز در کشور حل شود، این موضوع به قانون‌گذاری مجلس و بخشنامه دولتی نیاز ندارد. مشکل کنونی، تفاوت قیمت ارز است و اگر دولت برای از بین بردن این تفاوت قیمت تلاش کند، مساله حل می‌شود.

● لزوم اقدام دولت برای تک‌نرخی کردن ارز

صادرکنندگان می‌گویند بهتر راه برای حل مشکل ارزی، تک نرخی شدن آن است. رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی مشهد تاکید می‌کند: ارز باید تک نرخی شود؛ از ۴۲۰۰ تومانی چیزی جز فساد به دنبال ندارد؛ زیرا به سفره مردم نمی‌رسد. دولت باید ارز را تک‌نرخی کند؛ آن وقت می‌بیند همه ارزها به موقع به کشور بازمی‌گردد. دولت و بانک مرکزی باید با ساماندهی لازم، ارز را تک‌نرخی کند و مجلس شورای اسلامی هم باید دولت را ملزم به این اقدام کند. وی خاطرنشان می‌کند: ارز چندنرخی فسادآور است و مشکلات و جرم به دنبال دارد. بحث صادرکننده این است که ارزی که وارد می‌کند، چرا باید با قیمتی ارزان‌تر از بازار تحویل بدهد؟ از مابه‌التفاوت ۲۴هزار تومانی ارز دولتی و آزاد، شاید یکی دو هزار تومان به سفره مردم برسد و مابقی آن در چرخه بین راه از بین می‌رود. اصل موضوع جرم انگاری وارد نکردن ارز منطقی نیست. ذات این طرحها صحیح نیست و نتیجه‌ای ندارد. عمده صادرات استانهای خراسان، کالای امانی است که به صورت امانت به تجار افغانستان، ترکمنستان، ازبکستان و... فرستاده میشود و آنها پس از فروش، پول را به ما میدهند. اما اگر آن کالا دیرتر به فروش رفت یا پولش را ندادند، ما باید چه کنیم؟

● گلایه از نادیده گرفتن نظرات بخش خصوصی

یکی دیگر از انتقادهای بخش خصوصی درباره طرح جرم‌انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات، بی‌توجهی مجلس به نظر فعالان اقتصادی در این تصمیمات است. حسین محمدیان، نائب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی می‌گوید: جامعه صادرکننده به مواد و تبصره‌های این طرح انتقاد جدی دارد؛ زیرا در هیچ یک از این مواد نظر اتاق بازرگانی به عنوان پارلمان بخش خصوصی اخذ نشده است. در واقع، قانونگذار مواردی را پیشنهاد کرده که ممکن است عملا جنبه عملیاتی نداشته باشد، لذا نباید در چنین شرایطی صادرکننده را مجرم تلقی کرد. در شرایط خاص و اعمال تحریم‌های شدید، تصویب این‌گونه قوانین در تضاد با منافع ملی است. محمدیان در بخش دیگری از سخنانش به آمار اعلامی صادرات از سوی مسوولان اشاره و تصریح می کند: اگر نرخ صادرات طبق گفته مسوولان مطلوب است، باید گفت که این فقط آمار است؛ چنان‌که بخش قابل توجهی از صادرات را مواد اولیه تشکیل می‌دهد که به خاطر اختلاف قیمت دلار و ریال، باعث مطلوب به نظر رسیدن آمار صادرات می‌شود؛ اما با لحاظ محصولات با ارزش افزوده بالا، متوجه خواهیم شد در بسیاری از بخش‌ها صادرات‌مان کم یا متوقف شده که این مساله ناشی از صدور دستورالعمل‌های خلق‌الساعه‌ای است که ظرف یکی دو سال اخیر تصویب شده است.

روشنک: بازنگرداندن ارز موضوعیت ندارد؛ زیرا صادرکننده باید ارز را برگرداند یا در قبال صادراتش کالا وارد کند تا دوباره صادرات داشته باشد

● انتقاد به جرایم پیش‌بینی شده در طرح

موضوع دیگری که صادرکنندگان به آن انتقاد دارند، جرایمی است که در این طرح پیش‌بینی شده است. نائب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی می‌گوید: ما از گذشته به صدور کارت بازرگانی بدون پشتوانه انتقاد داشتیم و در حال حاضر نیز کارت‌هایی ابطال شده که بارها برای لغو آنها از مسوولان تقاضا کرده بودیم؛ اما اگر کارت بازرگانی تولیدکننده را مستمسک قرار دهند تا در صورت بروز تخلف، آن را ابطال کنند، امری غیرمنطقی است؛ زیرا تا زمانی که زیرساخت مهیا نباشد و موارد غیراجرایی را به عنوان مواد در قانون بگنجانند و براساس آن جرم تعریف کنند، صادرکننده نمی‌تواند به آنها جامه عمل بپوشاند و در نتیجه، زیان می‌کند. فعالان اقتصادی معتقدند در موضوع تعهدات ارزی، باید بین شرکت‌های دولتی و بخش خصوصی تفاوت قائل شد. آنها می‌گویند صادرکنندگان پتروشیمی و فولاد که از رانت دولتی استفاده می‌کنند، باید به تعهدات ارزی‌شان پایبند باشند. لذا نباید همان قانونی که برای این گروه از صادرکنندگان در نظر گرفته می‌شود، برای صادرکنندگان خرد هم لحاظ شود.

■ محمدیان: ۴۰ تا ۵۰درصد مردم هرات با ریال ایران فعالیت اقتصادی انجام می‌دهند. صادرکنندگان ایرانی نیز با ریال فعالیت دارند و تعهد ارزی‌شان را طبق دستورالعمل بانک مرکزی انجام می‌دهند؛ این در حالی است که بانک مرکزی هم بر این مساله واقف است که ایفای تعهد ارزی صوری است

● طرحی برای کمک به رفع تعهدات ارزی؟

اما علی غفوری‌مقدم، معاون بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صمت خراسان رضوی که معتقد است کارشناسی‌های فنی لازم در بررسی طرح جرم‌انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات باید صورت گیرد، می‌گوید: این طرح از آنجا ناشی می‌شود که بدهی ارزی صادرکنندگان در یکی دو سال اخیر جز موضوعات مهم و اساسی اقتصاد بوده است. در خصوص تعهدات ارزی تاکنون تصمیمات مختلفی از سوی بانک مرکزی و نهادهای مسوول گرفته شده و راه‌های مختلفی پیش پای صادرکنندگان گذاشته شد تا بتوانند تعهدات‌شان را ایفا کنند. عده‌ای از این راهکارها استفاده کردند و عده‌ای هم بنا به دلایل مختلف یا نتوانستند یا نخواستند استفاده کنند. بنابراین، بحث جرم انگاری عدم واردات ارز حاصل از صادرات از یک جهت می‌تواند به دولت کمک کند منتها ما در سازمان و وزارت صمت و همکاران‌مان در سازمان توسعه تجارت معتقدیم باید تمامی جوانب و ابعاد کارشناسی و فنی این موضوع مدنظر قرار گیرد.

وی می‌افزاید: نظر تشکل‌های دخیل در بحث صادرات و نیز، سازمان‌های ذی‌ربط در این بخش سازمان توسعه تجارت، وزارت صمت، گمرک، بانک مرکزی و... باید دراینباره اخذ شود تا تصمیمات آتی آسیبی به روند صادرات وارد نکند بلکه تسهیل‌کننده بحث صادرات باشد.

● با صادرات ریالی به افغانستان و عراق چه باید کرد؟

موضوع دیگری که از گذشته در بحث رفع تعهدات ارزی از سوی صادرکنندگان خراسانی مطرح می‌شد، مساله صادرات ریالی به افغانستان و برخی دیگر از کشورها بود. غفوری‌مقدم می‌گوید: حدود ۶۰درصد صادرات خراسان رضوی به افغانستان است و از سوی دیگر، ۴۰درصد صادرات ایران به افغانستان از استان ما صورت می‌گیرد. از همان ابتدا صادرات به کشورهای افغانستان و عراق با چالش همراه بود. بر همین اساس از سال ۱۳۹۷ که بحث تعهدات ارزی مطرح شد، فرصت‌هایی به تجاری که مقصدشان افغانستان یا عراق بود، داده شد که تمدید این فرصت‌ها تا دی ماه ۱۳۹۸ به طول انجامید. معاون بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صمت خراسان رضوی البته با تاکید بر اینکه از نظر مباحث فنی، اصطلاحی به عنوان «صادرات ریالی» معنا ندارد، به دنیای اقتصاد می‌گوید: این غیرمنطقی است که صادرکننده در قبال صادرات کالا به افغانستان، ریال دریافت کند. بنابراین صادرات ریالی پذیرفته نیست و ما معتقدیم در فرآیند صادرات حتما باید تبادلات ارزی انجام گیرد.

■ غفوری‌مقدم: نظر تشکل‌های دخیل در بحث صادرات و نیز، سازمان‌های ذی‌ربط در این بخش سازمان توسعه تجارت، وزارت صمت، گمرک، بانک مرکزی و... باید دراینباره اخذ شود تا تصمیمات آتی آسیبی به روند صادرات وارد نکند بلکه تسهیل‌کننده بحث صادرات باشد

● صادرکنندگان: صادرات دلاری به افغانستان غیرممکن است

نکته‌ای که در این میان مطرح است اینکه بخش عمده‌ای از صادرات خراسان رضوی توسط افغان‌های مقیم ایران که دارای کارت بانکی کشورمان هستند، انجام می‌شود. در واقع، این افراد کالا را خریداری و سپس به افغانستان صادر می‌کنند. لذا دلاری در معاملات رد و بدل نمی‌شود. به همین دلیل صادرکنندگان معتقدند امکان صادرات دلاری به افغانستان وجود ندارد. اما دولت در این زمینه نظر متفاوتی دارد. غفوری مقدم تصریح می‌کند: تجار افغانستانی مقیم ایران، در قبال دریافت کالا، ریال پرداخت می کنند که این فرآیند به عنوان صادرات به افغانستان ثبت می‌شود و طبیعتا چالش‌های ارزی را به دنبال دارد. در واقع، این پذیرفتنی نیست که صادرات به افغانستان ریالی باشد؛ بنابراین این افراد نیز مشمول تعهد ارزی هستند. البته تفاوتی که در گذشته میان تجار کالا به افغانستان و عراق با سایر تجار وجود داشت آن بود که این دسته از تجار از بازگشت ارز به سامانه نیما معاف بودند؛ اما سایر مسیرهای رفع تعهدات ارزی را باید طی می‌کردند؛ به طور مثال، واردات در مقابل صادرات یا واگذاری امتیازشان به مابقی واردکنندگان کالا و... از جمله راه‌های رفع تعهدات ارزی بود. در واقع، تنها شیوه ای که این دسته از تجار از آن معاف بودند، بازگرداندن ارز به سامانه نیما بود که آن هم تا پایان دی ماه ۱۳۹۸ در چند مرحله تمدید شد. محمدیان، نائب رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی دراین‌باره می‌گوید: ۴۰ تا ۵۰درصد مردم هرات با ریال ایران فعالیت اقتصادی انجام می‌دهند. صادرکنندگان ایرانی نیز با ریال فعالیت دارند و تعهد ارزی‌شان را طبق دستورالعمل بانک مرکزی انجام می‌دهند؛ این در حالی است که بانک مرکزی هم بر این مساله واقف است که ایفای تعهد ارزی صوری است؛ زیرا معاملات بر پایه دلار نیست. اما صادرکنندگان لاجرم با صرافی‌های تایید شده بانک مرکزی، تعهد ارزی خود را ایفا می‌کند.

● نظر بخش خصوصی درباره واردات در برابر صادرات

محمدیان می‌گوید: نکته مهم آن است که صادرات به هر کشوری، با پول همان کشور انجام می‌شود. حال سوال اینجاست که چگونه مسوولان ما تقاضای صادرات دلاری به افغانستان دارند؟ معنای اینکه صادرکننده ارز حاصل از صادرات را به کشور نیاورده، چیست؟ این جمله نامفهوم است، مگر صادرکننده می‌تواند بدون بازگرداندن ارز حاصل از صادرات سرمایه در گردشی برای ادامه فعالیتش داشته باشد؟ این صادرکننده نمونه خاطرنشان می‌کند: نکته دیگر آن که واردات باید توسط واردکنندگان خبره انجام گیرد؛ یعنی کسانی که در خارج از کشور اعتبار داشته و از نیاز داخل هم اطلاع دارند. لذا می‌توان با قوانین گمرکی، محدودیت‌هایی را برای واردات برخی از کالاها در نظر گرفت. به همین دلیل با واردات کالا توسط صادرکننده به شدت مخالفم؛ اما این که صادرکننده (تولیدکننده) بتواند تجهیزات مورد نیاز خود را وارد کند، بسیار صحیح است؛ زیرا با این کار، دست دلالان کوتاه می‌شود و می توان با قیمت مناسب تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز را تامین کرد.

● دولت؛ واردات در قبال صادرات برای رفع تعهد ارزی، اقدامی صحیح است

اما معاون بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صمت خراسان رضوی تصریح معتقد است واردات در قبال صادرات اقدام صحیحی بوده است به ویژه در خصوص کالاهایی که امکان تولید داخل نداریم.

غفوری‌مقدم می‌گوید: این مساله از یکسو به تسهیل امر واردات و از سوی دیگر، به رفع تعهدات ارزی کمک می‌کند. چنان‌که در بسیاری از مواقع، به دلیل تحریمها امکان تبادل ارزی به صورت اسکناس به سیستم نیمایی، صرافی‌ها و ... وجود نداشت؛ اما صادرات در قبال واردات یکی از راه‌های ایفای تعهدات ارزی بود.

● برنامه دولت برای جهش صادرات چیست؟

مجلس شورای اسلامی در حالی طرح جرم انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات را مطرح کرده و قرار است در دستور کار قرار دهد که دولت سیزدهم مقرر کرده در راستای جهش و تسهیل صادرات، میزان صادرات تا پایان امسال، حداقل ۵ میلیارد دلار افزایش یابد و برای چند سال آینده هم جهش صادراتی پیش‌بینی شده؛ به طوری‌که حداقل تا ۷۰ میلیارد دلار صادرات باید صورت بگیرد. این برنامه‌ریزی دولت، منوط به این است که اتخاذ هر تصمیمی در حوزه صادرات از سوی دولت و مجلس، منوط به تسهیل صادرات باشد و نکته مهم در وضعیت تحریم، استفاده حداکثری از فرصت صادرات به ۱۵ کشور همسایه است.

اما صادرکنندگان تصویب و اجرای طرح جرم انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات را موجب دلسردی بخش خصوصی و فرار سرمایه می‌دانند.

یادداشت

ضرورت تشخیص صادرکنندگان واقعی

علیرضا عزیزی / سرپرست خدمات بازرگانی اتاق مشهد

طرح «جرم‌انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات» نه تنها منطقی نیست؛ بلکه مشکلات و چالش‌های بسیاری برای دولت به دنبال دارد.

بررسی بحث بازگشت ارز، منوط به اصلاح فرآیندهای مربوط به تجارت خارجی است. دولت هر زمان با چالشی مواجه می‌شود، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی را طراحی می‌کند که با کارشناسی کاملی همراه نبوده است، به همین دلیل این قبیل شیوه‌نامه‌ها کاربردی نیست.

چندین سال قبل نیز سامانه‌هایی را تحت عنوان «سامانه جامع تجارت» و «سامانه کارت بازرگانی هوشمند» طراحی کردند که هیچ یک به تنهایی دردی از دولت دوا نکرد؛ چرا که نخستین گام، مشخص شدن این است که مجوز صادرات و واردات به چه کسانی اعطا می‌شود. لذا با ایجاد سامانه‌های مختلف، کسانی که اهلیت و صلاحیت بازرگانی دارند، مشخص نمی‌شوند.

در تمام دنیا برای اعطای مجوز به صادرکننده، بایستی اهلیت فرد مشخص شود، این در حالی است که در کشور ما با تهیه برخی مدارک، دریافت کارت بازرگانی امکان‌پذیر است. متاسفانه نظارت ناکافی از سوی دستگاه‌های ناظر نیز، مزید بر علت شده و چالش‌های بسیاری را به بار آورده است.

صادرکننده واقعی پس از تعهدات لازم به دولت، یا ارز را وارد می‌کند یا واردات انجام می‌دهد. یکی از مشکلات موجود در این زمینه، نبود ارتباط بین سامانه‌ها و در نتیجه تفکیک نشدن صادرکننده واقعی و دلال است. متاسفانه به دلیل لینک نبودن سامانه‌ها به یکدیگر از یکسو دولت و از سوی دیگر صادرکننده واقعی متضرر می‌شود؛ به عنوان مثال، ارزش‌گذاری کالا در گمرک واقعی نیست که این مساله در بسیاری از مواقع به ضرر صادرکننده است. در واقع، براساس این ارزش‌گذاری، صادرکننده مجبور است تعهد ارزی خود را ایفا کند که در بسیاری از مواقع این ارزش‌گذاری‌ها واقعی نیستند.

مشکل دیگر، زمان‌بر بودن واردات کالا و ارز در قبال صادرات است؛ چرا که صادرکنندگان به دلیل تحریم‌ها نمی‌توانند از طریق راه‌های قانونی ارز را به کشور برگردانند؛ به طوری که مجبورند ارز را از طریق صرافی‌ها، حواله‌ها یا روش چمدانی به کشور بازگردانند که این مساله هزینه بیشتری برای صادرکننده دربردارد.

صادرکننده نمی‌تواند در بازه زمانی که برای بازگشت ارز در نظر گرفته شده، ارز را به داخل کشور بازگرداند؛ چراکه قانون‌گذار هیچ مشورتی با فعال اقتصادی نمی‌کند. از این‌رو، در طرح جرم‌انگاری وارد نکردن ارز حاصل از صادرات، در نظر گرفتن جریمه و زندان برای صادرکنندگان به دلیل بازنگرداندن ارز معقول نیست؛ زیرا تا زمانی که مجوز صادرات و واردات به کسانی اعطا می‌شود که اهلیت ندارند و نظارت کافی نیز انجام نمی‌گیرد، این افراد نمی‌توانند تعهدات خود را ایفا کند. لذا از یکسو دولت متضرر می‌شود و از سوی دیگر تعدادی پرونده بی‌سرانجام در قوه قضاییه یا تعزیرات کشوری باقی خواهد ماند. لذا این طرح کارشناسی شده نیست.

نکته دیگر اینکه، برخی تجار و بازرگانان خارجی در ایران مقیم هستند و در کشور ما درآمد دارند. تجار اتباع، ریال را به تولیدکننده می‌دهند و تولیدکننده، خود فرآیند صادرات را متقبل می‌شود، در صورتی که بهتر است صادرکننده خارجی با کارت بازرگانی خود فعل صادرات را انجام دهد؛ اما از آنجا که فرآیند اخذ کارت بازرگانی برای اتباع دشوار است و همچنین مساله تعهدات ارزی وجود دارد، صادرکننده خارجی تمایلی به صادرات ندارد.

فرآیند تجارت خارجی طبق مطالعات کارشناسی تدوین نشده و این مساله باعث به وجود آمدن این مشکلات شده است. اگر فرآیند به درستی بررسی می‌شد و کارشناسی لازم انجام می‌گرفت و مجوز صادرات و واردات به اهل آن داده می‌شد، دولت به راحتی می‌توانست دیون خود را مطالبه کند.

برخی از آیین‌نامه‌ها مانند واردات در قبال صادرات از قبل وجود داشته و دولت مشخص کرده است که چه کالاهایی را می‌توانند در قبال صادرات وارد کنند که قطعا این آیین نامه به قوت خود باقی خواهد ماند. حال، باید منتظر به‌روزرسانی سامانه جامع تجارت در خصوص بحث ثبت سفارش کالا و تخصص ارز بود.

نکته قابل توجه آن است که نباید در خصوص بحث واردات در قبال صادرات تنها در تهران نظرخواهی شود، بلکه باید این مجوز به استان‌ها (با توجه به مزیتی که دارند و همجواری‌شان با کشورهای همسایه) اعطا شود تا کالاهای مورد نیازشان را اعلام و سپس نسبت به واردات کالا اقدام کنند.

در دبیرخانه شورای گفت‌وگوی خراسان رضوی بررسی شد

نتیجه تصویب ۱۰۰ مصوبه تعاملی دولت و بخش خصوصی

دنیای اقتصاد: در بیست‌وششمین جلسه دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، مصوبات ۲۵ جلسه دبیرخانه و ۴جلسه شورای گفت‌وگو بررسی شد. علی اکبر لبافی، رئیس این دبیرخانه در ابتدای این نشست اظهار کرد: از ابتدای امسال تاکنون ۲۶ جلسه دبیرخانه شورای گفت‌وگو با حدود ۱۰۰ مصوبه و توافق برگزار کردیم. همچنین، ۴ جلسه شورا در سال جاری برگزار شده و حدود ۳۰ مصوبه ملی و استانی به تصویب رسیده است؛ بخشی از مصوبات شورا، تکالیف استانی دستگاه‌ها بوده و برخی مصوبات هم تکالیف ملی بوده که دستگاه‌های استانی باید آنها را پیگیری می‌کردند. وی خاطرنشان کرد: برخی از مصوبات، مربوط به اصلاح رویه‌ها و دستورالعمل‌ها بوده که زمان‌بر است و مسیری که باید برای بیان آن و طرح موضوع طی می‌شد، آغاز شده است. برخی از مصوبات نیز استانی بود و با استفاده از ظرفیت‌های موجود در استان باید دنبال و پیگیری می‌شد. لبافی با اشاره به اهمیت بررسی و پایش مصوبات از نظر هر دو بخش دولتی و خصوصی، گفت: اگر مصوبات پیگیری نشود و به نتیجه نرسد، موضوع مغفول می‌ماند و برگزاری جلسات در طول سال بی‌نتیجه خواهد بود. در این میان، برخی از مصوبات بدون پاسخ از دستگاه‌ها باقی مانده و مشخص نیست چه اقدامی انجام شده است. وی اذعان کرد: ما در مطالعاتی تخصصی، از ظرفیت‌های کارشناسی دستگاه‌ها و بخش خصوصی استفاده کنیم که برخی از تشکل‌ها و دستگاه‌ها در این زمینه همکاری کردند؛ اما برخی از دستگاه‌ها و تشکل‌ها تاکنون کارشناسان خود را به ما معرفی نکرده‌اند.

شورای گفت‌وگو ۳۰ مصوبه داشته‌ایم که یکی از موضوعات، بحث خشکسالی‌های پیش رو و وضعیت آبی استان بود که مقرر شد تشکل‌های کشاورزی و دستگاه‌های دولتی مرتبط با موضوع، نظرات و پیشنهادات خود را ظرف ۲۰ روز به دبیرخانه شورا ارائه کنند تا با برگزاری جلسات کارشناسی، پیشنهادات دوباره‌ای به شورا ارائه شود.

لبافی با اشاره به اهمیت تشکیل هسته‌های تخصصی برای ارائه پیشنهادات مربوط به رفع موانع حوزه کسب‌وکار گفت: این هسته‌ها پیشنهادات تخصصی در حوزه‌های معدن، صنعت، کشاورزی و... را ارائه می‌دهند.

وی در ادامه به بیان برخی از برنامه‌های شورای گفت‌وگوی خراسان رضوی در سال جاری پرداخت و گفت: طراحی و استقرار فرایندهای مطالعاتی، اجرایی و تدوین برنامه آموزشی برای ارتقای توان کارشناسی در دبیرخانه و نمایندگان بهبود دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، یکی از برنامه‌های کاری شورا در سال جاری است.

رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگو به حل‌وفصل توافقی حداقل ۷۰درصد موضوعات مطروحه در دبیرخانه به عنوان یکی دیگر از برنامه‌ها اشاره کرد و گفت: ارائه پیشنهاداتی برای تسهیل مراودات تجاری با کشورهای همسایه، استفاده از ظرفیت نمایندگان استان برای اصلاح قوانین مخل کسب‌وکار و ایجاد تفاهم برای استفاده از ظرفیت خراسانی‌های خارج از کشور در چارچوب ماموریت‌های شورا، از دیگر برنامه‌های کاری شورا در سال ۱۴۰۰ است.

خبر

عضو هیات علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی مشهد:

ایرانی‌ها چقدر برای خدمات گردشگری هزینه می‌کنند؟

دنیای اقتصاد: عضو هیات علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی مشهد گفت: سبک سفر بخش عمده ایرانیان به گونه‌ای است که به جز هزینه بنزین و قدری هزینه اسکان، عملا هزینه مازادی بر گردشگر تحمیل نمی‌کند و در نتیجه فراز و نشیب‌ها و بحران‌های اقتصادی کشور بر این بخش از گردشگری بی‌تاثیر یا کم‌تاثیر است.

به گزارش ایسنا، حامد بخشی در خصوص گردشگری معیشتی اظهار کرد: گردشگری را می‌توان از منظرهای مختلفی مورد بررسی قرار داد.

یکی از این منظرها، رویکرد اقتصادی به گردشگری است. در واقع، یکی از توجیه‌های اصلی برای توسعه و ترویج گردشگری به مقاصد مختلف روستایی و غیر آن، این است که گردشگری موجب ایجاد اشتغال، رونق کسب‌وکار و بهبود وضعیت اقتصادی ساکنان مقصد گردشگری شود.

این عضو هیات علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی مشهد در پاسخ به این سوال که چگونه می‌توان واقعیت گردشگری داخلی ایران را ارزیابی کرد، گفت: از آنجا که گردشگری مستلزم هزینه‌کرد گردشگر است، موجب انتقال منابع مالی از سوی گردشگر به سمت میزبان می‌شود. به طور معمول زنجیره خدمات گردشگری شامل: اقامت، تغذیه، دیدار از جاذبه‌ها، حمل‌ونقل و خرید سوغات است.

این زنجیره تقریبا هزینه‌کرد یک گردشگر را دربرمی‌گیرد؛ اما گردشگران داخلی ایران چقدر برای این زنجیره خدماتی هزینه پرداخت می‌کنند؟ به عبارتی چقدر پول از سوی گردشگر به صاحبان بخش‌های مختلف مذکور سرازیر می‌شود؟

بخشی تشریح کرد: یافته‌های پیمایش ملی گردشگری ایران که داده‌های آن در سال ۱۳۹۶ گردآوری شده می‌تواند تصویر روشنی در این زمینه به ما ارائه کند.

طبق این یافته‌ها از هر سه گردشگر، یک نفر در منزل اقوام و خویشان خود اقامت می‌کند و ۱۲درصد نیز در چادر و کمپ‌ها اسکان می‌یابند.

● تقریبا نیمی از گردشگران برای اسکان هزینه نمی‌کنند

این کارشناس حوزه گردشگری یادآور شد: در مجموع می‌توان گفت نیمی از گردشگران برای اسکان خود تقریبا هیچ پولی نمی‌پردازند. در بخش حمل‌ونقل نیز قریب به سه‌چهارم معادل ۷۲ درصد سفرهای گردشگری با وسیله نقلیه شخصی گردشگر صورت گرفته است. در نتیجه، عمده هزینه حمل‌ونقل سفر مربوط به بنزین و استهلاک خودرو است.

وی ادامه داد: سهم هواپیما و قطار روی هم رفته به کمتر از ۱۰درصد سفرها اختصاص یافته و حدود یک‌پنجم سفرها نیز با اتوبوس انجام شده است.

از طرفی، قریب به سه‌چهارم گردشگران در سفر خود هیچ پولی برای دیدار از جاذبه‌های گردشگری پرداخت نکرده‌اند.

همچنین، ۷۷درصد گردشگران در طول سفر خود «هیچ» وعده غذایی را از رستوران‌ها یا سایر مراکز تهیه و فروش غذا خریداری نکرده‌اند و چهار نفر از هر پنج گردشگر در طول سفر خود هیچ کالایی به عنوان سوغات خریداری نکرده است.

● حدود سه‌چهارم گردشگران داخلی سوغاتی نمی‌خرند

بخشی اضافه کرد: بنابراین می‌بینیم که قریب به سه‌چهارم گردشگران تقریبا هیچ هزینه‌ای بابت دیدار از جاذبه‌ها، حمل‌ونقل، خرید سوغات و نیز وعده‌های غذایی در سفر پرداخت نمی‌کنند، نیمی از آنان نیز هزینه‌ای برای اسکان در سفر نمی‌پردازند.

این بدان معنی است که آنچه به عنوان صنعت گردشگری نامیده می‌شود و شامل مراکز رسمی ارائه زنجیره سفر شناخته می‌شود، تنها از یک‌چهارم گردشگران منتفع می‌شود. عضو عیات علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی مشهد گفت: در حوزه اسکان نیز، علاوه بر نیمی از گردشگران که اسکان رایگان دارند، حدود ۱۵درصد دیگر از منازل اجاره‌ای، حسینیه، مدارس و... استفاده می‌کنند که مربوط به بخش غیررسمی اسکان می‌شود. در واقع، هتل‌ها و هتل‌آپارتمان‌ها مجموعا به ۱۳درصد گردشگران خدمات ارائه می‌دهند. از این‌رو، گردشگری داخلی ایران را می‌توان یک «گردشگری معیشتی» نامید.

بخشی ادامه داد: در گردشگری معیشتی عملا پولی از گردشگر به میزبان انتقال نمی‌یابد و در نتیجه، موجب توسعه اقتصادی مورد انتظار در مقیاس تعداد گردشگران مقصد گردشگری نمی‌شود.

در مجموع می‌توان گفت سبک سفر بخش عمده ایرانیان به گونه‌ای است که به جز هزینه بنزین و قدری هزینه اسکان، عملا هزینه مازادی بر گردشگر تحمیل نمی‌کند و در نتیجه، فراز و نشیب‌ها و بحران‌های اقتصادی کشور بر این بخش از گردشگری بی‌تاثیر یا کم‌تاثیر است.

اماکن گردشگری و اقامتی مشهد پس از ماه‌ها، در دهه پایانی ماه صفر رونق گرفت

جان دوباره هتل‌های مشهد

دنیای اقتصاد، رها رادمنش: حضور ۳.۷ میلیون زائر و مسافر در روزهای پایانی ماه صفر در مشهد، رونق دوباره‌ای به بخش گردشگری و به ویژه اماکن اقامتی و رستوران‌های این کلانشهر داد. پایان یافتن پیک پنجم کرونا، افزایش واکسیناسیون، تعطیلات پایان هفته و مهمتر از همه، سالروز شهادت امام رضا(ع) مهمترین عللی بود که باعث سرازیر شدن مسافران و گردشگران زیادی به مشهد شد. به طوری‌که طبق اعلام اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان رضوی، در دهه آخر ماه صفر ۳.۷ میلیون زائر و مسافر از طریق ناوگان‌های سه‌گانه حمل‌ونقل عمومی و خودروهای شخصی به مشهد سفر کردند. از مجموع ۳.۷ میلیون زائر و مسافر، ۴۶۷ هزار نفر از طریق ناوگان‌های حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای، ریلی و هوایی به مشهد سفر کردند و بقیه این تعداد یعنی بیش از سه میلیون نفر که شامل ۸۶درصد مسافران می‌شد، با خودروهای شخصی به مشهد آمدند. ورود زائر و مسافر به مشهد در این بازه زمانی در مقایسه با مدت مشابه پارسال از نظر تعداد سفرها ۲۱درصد و از لحاظ شمار مسافران ۱۴درصد افزایش یافت.

● تکمیل ظرفیت پذیرش مسافر در اماکن اقامتی نزدیک به حرم

اغلب هتل‌ها، هتل‌آپارتمان‌ها، مهمان‌پذیرها و خانه‌مسافرهای مشهد در هفته دوم مهرماه امسال مملو از مسافر بودند و اغلب آنهایی که در نزدیکی حرم رضوی قرار دارند، در یکی دو روز مانده به ۱۳ مهر، اتاق خالی نداشتند. مشاهدات میدانی حاکی از شلوغی و ازدحام جمعیت در خیابان‌های منتهی به حرم رضوی و پر شدن ظرفیت اماکن اقامتی در این مناطق بود. در مجموع، می‌توان گفت از آغاز شیوع کرونا در ایران یعنی اسفند ۱۳۹۸ تاکنون، این نخستین باری بود که بخشی از اماکن اقامتی با ۱۰۰درصد ظرفیت خود فعالیت کردند و به‌طور میانگین ۵۰درصد ظرفیت اقامتی هتل‌های مشهد استفاده شد. به گفته امیر سزاوار، رییس هیات مدیره جامعه حرفه‌ای هتلداران خراسان رضوی، براساس آمار غیررسمی ضریب اشغال هتل‌ها در دهه آخر ماه صفر حدود ۵۰درصد بوده که در شب شهادت امام رضا (ع) این میزان به حدود ۱۰۰درصد افزایش پیدا می‌کرد. البته در دوران پیش از کرونا ضریب اشغال هتل‌ها در دهه صفر بیش از ۹۰درصد بوده است؛ اما پارسال در این ایام ۲۵ تا ۲۶درصد ظرفیت هتل‌ها استفاده شد و امسال ضریب اشغال به حدود ۵۰درصد رسید.

● بیش از ۱۰۰ هتل مشهد همچنان تعطیلند

البته از این نکته هم نباید غافل شد که شیوع کرونا منجر به تعطیلی بسیاری از اماکن اقامتی مشهد به ویژه هتل‌ها شد؛ هتل‌هایی که هنوز اقدامی برای بازگشایی نکرده‌اند و شاید منتظر اتمام پاندمی کرونا هستند. به گفته سزاوار، از ۲۴۰ هتل موجود در مشهد صرفا ۱۳۰ هتل فعالیت دارند و بیش از ۱۰۰ هتل به طور کامل تعطیل هستند. او به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: متاسفانه قریب به ۲ سال است که از تعطیلی این هتل‌ها می‌گذرد و پیش‌بینی می‌شود که بهترین زمان برای از سرگیری فعالیت این هتل‌ها، ۱۵ اسفند تا پایان اسفندماه باشد.

● ضریب اشغال ۷۰ تا ۸۰ درصدی مهمان‌پذیرها

مهدی شیرین‌زاده عضو هیات مؤسس جامعه حرفه‌ای مهمان‌پذیران خراسان رضوی هم درباره وضعیت پذیرش مسافران در مهمان‌پذیرها در ایام پایانی ماه صفر عنوان می‌کند: ماه صفر و حتی اربعین سال جاری با مسافر و زائر چندانی مواجه نبودیم؛ اما پنج روز مانده به دهه آخر صفر نسبت به مدت مشابه سال گذشته ضریب اشغال مهمان‌پذیران به مراتب بهتر بود. به طوری‌که در این بازه زمانی، با ضریب اشغال ۷۰ تا ۸۰ درصدی مواجه بودند که این امر حتی برای خودمان هم غیرقابل پیش‌بینی بود. به گفته شیرین‌زاده، در حال حاضر ضریب اشغال مهمان‌پذیرها با افت ۳۰ تا ۴۰درصدی مواجه است و در وضعیت فعلی اکثر این واحدها با نرخی کمتر از نرخ دولتی (به طور میانگین ۲۰ تا ۴۰ درصد کمتر از نرخ رسمی) جذب مسافر دارند که این مساله نخست ناشی از کرونا و دوم، وجود مراکز اقامتی غیرمجاز است.

● اقامت مسافران در مراکز غیرمجاز، مانع تکمیل ظرفیت مجازها

وجود اماکن اقامتی غیرمجاز که نه مجوز فعالیت دارند و نه مالیات و عوارضی پرداخت می‌کنند، همواره با انتقادات بسیاری از سوی مدیران مراکز اقامتی مجاز همراه بوده است؛ آنها می‌گویند به خاطر نرخ کمتر واحدهای غیرمجاز، اغلب مسافران به آنها گرایش دارند و معمولا ابتدا ظرفیت این مراکز پر می‌شود. البته اغلب این مراکز به دلیل نداشتن نرخ‌نامه، در ایام پیک کرایه نسبتا زیادی (۳ تا ۴ برابر مراکز رسمی) دریافت می‌کنند و در ایام غیرپیک هم با دریافت

■ **شیرین‌زاده:** پنج روز مانده به دهه آخر صفر نسبت به مدت مشابه سال گذشته ضریب اشغال مهمان‌پذیران به مراتب بهتر بود. به طوری‌که در این بازه زمانی، با ضریب اشغال ۷۰ تا ۸۰ درصدی مواجه بودند که این امر حتی برای خودمان هم غیرقابل پیش‌بینی بود

اجاره‌ای کمتر از مراکز اقامتی رسمی، مسافران را به سمت خود جذب می‌کنند. رییس هیات مدیره جامعه حرفه‌ای هتلداران خراسان رضوی وجود اماکن اقامتی غیرمجاز را دلیلی بر تکمیل نشدن ظرفیت مراکز اقامتی مجاز می‌داند و تصریح می‌کند: متاسفانه مراکز اقامتی غیرمجاز مانع از افزایش ضریب اشغال مجازها هستند. به طوری که در ایام پیک ابتدا ظرفیت مراکز اقامتی غیرمجاز به دلیل کرایه پایین‌تر تکمیل می‌شود و سپس مراکز مجاز. این در حالی است که این مراکز نه تنها مالیات و عوارض نمی‌پردازند، بلکه با اداراتی مانند اماکن و... نیز مواجه نیستند. بنابراین مادامی که این مراکز اجازه فعالیت داشته باشند، نمی‌توان به رونق فعالیت مراکز رسمی امیدوار بود. سزاوار خاطرنشان می‌کند: مراکز اقامتی غیرمجاز هیچ یک از استانداردهای سازمان آتش‌نشانی، شهرداری، بهداشت، میراث فرهنگی و گردشگری و... را ندارد. لذا اگر این مراکز پلمب شوند، قطعا به دنبال کارها و مجوزهای قانونی خواهند رفت. لذا گام نخست، تعطیل کردن آنهاست. او تصریح می‌کند: البته هیچ دستگاهی آمار متقنی در خصوص تعداد مراکز اقامتی غیرمجاز ندارد، چرا که تعداد این مراکز به سرعت در حال گسترش است. به طور مثال، واحدهای مسکونی بسیاری در خیابان شارستان به نیت جذب مسافر خریداری شده‌اند و هم‌اکنون نیز فعال هستند.

«نکته مهم دیگر، فرهنگ استفاده مردم از ظرفیت‌های گردشگری در دوران کرونا و پساکروناست؛ چرا که قدرت مالی مردم نسبت به دوران پیش از کرونا کاهش یافته است.» سزاوار با بیان این نکته تاکید می‌کند: به نظر می‌رسد که ضریب اشغال هتل‌آپارتمان‌ها و مهمانپذیران نسبت به هتل‌ها حدود ۲۰ درصد بیشتر باشد، چرا که هزینه اجاره این مراکز کمتر از هتل‌هاست.

● فعالیت بیش از ۵۰۰۰ واحد اقامتی غیرمجاز در مشهد

اما شیرین‌زاده مدعی است که بالغ بر ۵هزار مرکز اقامتی غیرمجاز در مشهد وجود دارد و این تعداد در حال افزایش است. او می‌گوید: این مراکز به دورتر از رینگ دوم حرم رضوی مانند مناطق بلوار طبرسی، هفده شهریور، باغ تالارها و شاندیز و طرقبه و... گسترش یافته و نسبت به جذب مسافر اقدام می‌کنند. وی یادآور می‌شود: هر چند که ما نسبت به پلمب مراکز اقامتی غیرمجاز اقدام می‌کنیم؛ اما گاها این پلمب‌ها به صورت رابطه‌ای یا با دادن تعهد به آسانی بازگشایی می‌شود. باید اهرمی قوی برای پیشگیری از گسترش واحدهای اقامتی غیرمجاز توسط دستگاه‌های دولتی ایجاد شود. به طور مثال زمانی که نسبت به پلمپ واحد مسکونی غیرمجاز اقدام می‌شود، هیچ ارگانی نباید اجازه بازگشایی این مراکز را حداقل تا ۳ماه صادر کند لذا بازگشایی این مراکز باید منوط به دادن تعهد محضری و استفاده مسکونی از این واحدها باشد. تنها در این صورت است که بنگاه‌داران و مالکان این واحدها دیگر اقدام به اجاره این واحدها به مسافران نمی‌کنند.

● حدود ۱۰۰ هتل‌آپارتمان غیرفعال است

از ۳۰۷ هتل‌آپارتمان موجود در مشهد، ۲۰۵ واحد فعالیت دارند و همچون دیگر اماکن اقامتی، ضریب اشغال این واحدها هم در دهه پایانی ماه صفر افزایش یافته است. به گفته محمد نیکو، عضو جامعه حرفه‌ای هتل‌آپارتمان‌داران خراسان رضوی، ضریب اشغال این واحدها در دهه آخر صفر امسال ۱۰۰درصد بوده است. این در حالی است که در روزهای مشابه سال گذشته به دلیل شدت شیوع کرونا، تنها ۳۰درصد هتل‌آپارتمان‌ها فعال بودند و ضریب اشغال این واحدهای فعال نیز حدود ۱۰ تا ۱۵درصد بوده و گاها به ۵درصد هم می‌رسید. نیکو امیدوار است که با پیشبرد سریع فرآیند واکسیناسیون و پلمب مراکز اقامتی غیرمجاز، ضریب اشغال هتل‌آپارتمان‌ها بیشتر بهبود یابد. او خاطرنشان می‌کند: در صورت بهبود روابط با عربستان و ورود مهمانان خارجی شرایط به مراتب بهتر هم خواهد شد. عضو جامعه حرفه‌ای هتل‌آپارتمان‌داران خراسان رضوی با اشاره به افزایش هزینه واحدهای اقامتی در سال جاری یادآور می‌شود: تنها هزینه قبوض آب و برق واحدهای گردشگری در سال جاری به ۳۰۰درصد افزایش یافته که این مساله موجب ورشکستگی صاحبان واحدها شده است، چرا که درآمد با هزینه همخوانی ندارد، لذا دولت باید حمایت لازم را از صاحبان هتل‌آپارتمان‌ها به عمل آورد تا بتوانند جوابگوی مخارج باشند.

■ **سزاوار:** در دوران پیش از کرونا ضریب اشغال هتل‌ها در دهه صفر بیش از ۹۰درصد بوده است؛ اما پارسال در این ایام ۲۵ تا ۲۶درصد ظرفیت هتل‌ها استفاده شد و امسال ضریب اشغال به حدود ۵۰درصد رسید

● نگرانی از آغاز موج ششم کرونا و میزان رعایت پروتکل‌ها در مراکز اقامتی

اما در کنار رونق گرفتن مراکز اقامتی مشهد در روزهای پایانی ماه صفر و هفته دوم مهرماه، نگرانی‌هایی هم بابت شدت گرفتن دوباره کرونا وجود دارد. به طوری‌که از اواخر شهریورماه پیش‌بینی می‌شد که پیک ششم کرونا از اواخر مهرماه در مشهد آغاز شود. البته مسوولان مراکز اقامتی مشهد می‌گویند پروتکل‌ها و نکات بهداشتی به شکل مطلوبی در این واحدها رعایت شده است. نیکو دراین‌باره می‌گوید: پروتکل‌های بهداشتی به خوبی در هتل‌آپارتمان‌ها رعایت شده و می‌شود، چراکه بازرسان جامعه هتل‌آپارتمان به طور مرتب از واحدها بازدید داشتند و در صورت رویت هرگونه مشکلی، تذکرات لازم را به صاحبان واحدها می‌دادند و خوشبختانه هیچ‌گونه مشکل حادی در این زمینه وجود نداشته است. سزاوار هم با تاکید بر اینکه پروتکل‌های بهداشتی مطابق با استانداردهای وزارت بهداشت در هتل‌ها به خوبی رعایت شده، می‌گوید: تمامی پرسنل اصول بهداشتی را در هتل‌ها به خوبی رعایت کردند، چرا که بازدیدهای گسترده‌ای از سوی وزارت بهداشت و جامعه هتلداران و ... به طور مرتب صورت می‌گیرد؛ اما اگر مسافر و زائری شیوه‌نامه‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کند، از حیطه وظایف ما خارج است. در واقع، این مسائل نیازمند فرهنگ‌سازی است. رییس هیات مدیره جامعه حرفه‌ای هتلداران خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: اگر با پیک ششم کرونا مواجه نباشیم و وضعیت واکسیناسیون به خوبی پیش برود، نگرانی و نااطمینانی مردم درباره کرونا فروکش می‌کند و قطعا سفرها افزایش خواهد یافت. البته نبود تنش‌های سیاسی با کشورهای همسایه نیز در رونق دوباره گردشگری بی‌تاثیر نخواهد بود. حال باید دید که سیاست‌های مسوولان دولتی برای بهبود وضعیت گردشگری چیست و چه برنامه‌هایی برای عبور از وضعیت فعلی دارند.

● آمادگی دانشگاه علوم پزشکی مشهد برای پیشگیری از موج ششم کرونا

اما در خصوص پیک ششم و گمانه‌زنی‌هایی که درباره آن وجود دارد، ظاهرا ستاد اجرایی مدیریت کرونا خراسان رضوی تمهیدات لازم را اندیشیده است. به گفته علی‌اصغر انجیدنی، دبیر ستاد اجرایی مدیریت کرونای دانشگاه علوم پزشکی مشهد، این دانشگاه در مقابل شیوع احتمالی موج ششم کرونا در خراسان رضوی آمادگی دارد. او گفته اگر چه شاهد روند کاهشی مبتلایان در مشهد و بیشتر شهرستان‌های خراسان رضوی هستیم، اما با توجه به برپایی مناسبت‌های روزهای گذشته و پیش رو، احتمال ورود به موج ششم در اواخر مهرماه امسال دور از انتظار نیست. به گزارش ایرنا، دبیر ستاد اجرایی مدیریت کرونا دانشگاه علوم پزشکی مشهد گفت: در بحث درمان و مدیریت تخت‌های بیمارستانی و همچنین ویزیت بیماران سرپایی و دارو و تجهیزات تمهیدات لازم اتخاذ شده است. دکتر انجیدنی اظهار امیدواری کرد که با تمهیدات و پیش بینی‌های انجام شده مشهد و خراسان رضوی موج ششم کرونا را تجربه نکند و در صورت اغاز موج، این بیماری به خوبی مدیریت شود.

خبر مرتبط

ضرورت تقویت شبکه ریلی برای زائران مشهد در ماه صفر

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده ای خراسان رضوی گفت: در فرآیند بازگشت زائران از طریق ناوگان حمل‌ونقل عمومی جاده‌ای یعنی اتوبوس‌ها برای حدود ۲درصد از مسافران در مسیر بازگشت به استان‌های مازندران، اصفهان و تهران مشکلاتی در پایانه امام رضا(ع) ایجاد شد. ابراهیم نصری گفت: ناوگان اتوبوس برای حضور در مشهد طی این ایام به ناچار باید با یک سر خالی به این شهر می‌آمد که به دلیل افزایش نیافتن کرایه ناوگان، تعداد کمی اتوبوس از استان‌های ذکر شده به مشهد آمد و همین مساله عملیات بازگشت برخی زائران به این سه استان را با مشکل مواجه کرد.

نصری گفت: به ناگزیر همکاران ما در پایانه امام رضا(ع) مجبور به لغو برخی از سفرهای درون استانی شده و از این طریق اتوبوس مورد نیاز برای انتقال زائران به مازندران، اصفهان و تهران را تامین کرد.

مدیرکل راهداری خراسان رضوی خاطرنشان کرد: برای پاسخگویی بهتر به زائران امام رضا(ع) باید از ظرفیت خوب شبکه ریلی کشور برای انتقال زائران در مسیر مشهد استفاده کرد که در این خصوص در دهه پایانی صفر نیازمند فعال شدن قطارهای حومه‌ای مناسب در استان هستیم.

وی گفت: امیدواریم طی سال‌های آینده مسیر ریلی مشهد- گرگان و مشهد- چابهار نیز به بهره‌برداری برسد تا خدمات‌دهی در این مسیرها به زائران به نحو احسن انجام شود.

نصری با اشاره به سفر ۳,۷میلیون مسافر به مشهد از طریق ناوگان حمل‌ونقل عمومی و خودروهای شخصی گفت: اطلاعاتی در خصوص شمار زائرانی که در ایام پایانی ماه صفر به صورت پیاده راهی مشهد شده‌اند، در اختیار نداریم.

سفرهای انجام شده به مشهد در دهه پایانی صفر		
جاده‌ای	۲۷۶ هزار نفر	۸ درصد
هوایی	۹۳ هزار نفر	۳ درصد
ریلی	۱۱۵ هزار نفر	۳,۱ درصد
خودروی شخصی	۳ میلیون نفر	۸۵,۹ درصد

*۳.۷ میلیون زائر در دهه پایانی صفر به مشهد سفر کردند که نسبت به دهه پایانی صفر سال گذشته ۲۱ درصد افزایش داشته است.

معاون استاندار خراسان رضوی انتقاد کرد

خراسان همچنان محروم از بودجه زیارت

ایسنا: معاون هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی گفت: متاسفانه در سه سال گذشته بودجه زیارت به خراسان رضوی تعلق پیدا نکرده است.

محمدصادق براتی با بیان اینکه در قانون بودجه سال جاری نیز بودجه‌ای برای زیارت خراسان رضوی در نظر گرفته نشده، اظهار کرد: امیدواریم برای سال ۱۴۰۱ ردیف بودجه زیارت برقرار شود. وی تصریح کرد: هرچند با توجه به شرایطی که دولت داشت، در ردیف بودجه زیارت امسال اعتباری پیش‌بینی نشده؛ اما تلاش می‌کنیم برای سال آینده ردیف بودجه احیا شود. معاون هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی عنوان کرد: اگر چه طی سه سال بودجه‌ای برای زیارت استان نداشتیم؛ اما توانستیم از اعتبارات دستگاه‌های خراسان رضوی که حوزه کاری آن مرتبط با زیارت بود، در حوزه‌های زیربنایی اعتبارات خوبی جذب کنیم.

براتی با اشاره به اینکه زیربناهای لازم برای تسهیل زیارت زائران در استان فراهم است، اولویت اول خراسان رضوی را زیارت دانست و گفت: اگر چه در اوایل سال ۱۳۹۹ که بیماری کرونا شدت بسیاری گرفت، برای حرم رضوی و زیارت محدودیت و ممنوعیت ایجاد شد ؛اما در تمام بخش‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و... نیز اثرات زیادی باقی گذاشت.

● پیشرفت ۸۰ درصدی پروژه‌های نیمه‌تمام بخش زیارت

معاون هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی با بیان اینکه زائر و زیارت نقشی اساسی در تمام بخش‌ها دارد، به وضعیت پروژه‌های قابل سرمایه‌گذاری در بخش زیارت اشاره کرد و گفت: ۳۴ پروژه نیمه‌تمام در بخش زیارت داشتیم که طی دو سال گذشته از طریق اعتبارات استانی و دستگاه‌هایی که مرتبط با این بخش بودند، اکثر آن‌ها به سرانجام رسیدند و بیش از ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند.

براتی شیوع کرونا را مهم‌ترین مشکل فعلی زیارت در سطح خراسان رضوی دانست و افزود: امیدواریم با از بین رفتن این ویروس منحوس مانند سال ۱۳۹۸ که کارنامه‌ای با افتخار و خوب در زیارت داشتیم، باز هم عملکردی مثبت داشته باشیم.

معاون هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی بیان کرد: در سال ۱۳۹۸ توفیق خدمتگزاری به بیش از ۳۲ میلیون زائر ایرانی و چهار میلیون زائر غیر ایرانی را داشتیم که امیدواریم با افزایش سطح واکسیناسیون و از بین رفتن کرونا، بار دیگر در خدمت زائران باشیم.

براتی در خصوص وضعیت اسکان ارزان‌قیمت در مشهد نیز گفت: خوشبختانه به موضوع زائرسراهای ارزان‌قیمت ورود جدی داشته‌ایم. ویروس کرونا نیز برای ساخت‌وساز این زائرسراها فرصت خوبی بود و روند کار تاکنون به خوبی پیش رفته است. وی تصریح کرد: در حال حاضر از نظر اسکان و سایر تسهیلاتی که زائران نیاز دارند، مشکلی در استان وجود ندارد. با اینکه تا رسیدن به ظرفیت ایده‌آل ۳۰هزار تخت فاصله داریم؛ اما در شرایط فعلی پاسخگوی نیاز زائران در مشهد هستیم.

معاون هماهنگی و مدیریت امور زائران استانداری خراسان رضوی در خصوص وضعیت آزادراه مشهد، نجف و مکه گفت: اگرچه این پروژه در حوزه وزارت راه و شهرسازی است اما برای تسهیل امر زیارت این سه شهر نیاز است. این پروژه جزو پروژه‌های کلان کشور بوده و داشتن توجیه اقتصادی و تأمین اعتبارات آن در سطح وزارتخانه و دولت بررسی، پیش‌بینی و اجرا می‌شود.

فاز یک منطقه ویژه اقتصادی دوغارون پس از یک دهه آماده واگذاری است

معطلی کاروان فرصت‌های «دوغارون»

حقیقی: دلیل اصلی تاخیر ۱۰ ساله، موضوع مالکیت و تغییر کاربری زمین‌ها و بروکراسی اداری و به طول انجامیدن تصویب طرح جامع بود

دنیای اقتصاد- ناهید کاویانی: بعد از گذشت قریب به ۱۰ سال از تصویب طرح راه‌اندازی «منطقه ویژه اقتصادی دوغارون»، فاز یک این پروژه اجرایی شـد؛ البته این به معنای راه اندازی بخشی از طرح نیست؛ بلکه فقط اراضی موجود در این بخش از پروژه، آماده واگذاری است. اتفاقی که اگر سال‌ها پیش رقم می‌خورد، می‌توانست در آبادانی هر چه بیشتر این نقطه مرزی و جذب سرمایه‌های بسیاری برای این منطقه اثرگذار باشد.

منطقه ویژه اقتصادی دوغارون که در فاصله ۲۴۰ کیلومتری مشـهد، ۱۸ کیلومتـری تایباد و ۱۲۰ کیلومتری هرات قرار دارد، در سال ۱۳۸۹ با هدف تولید و تجارت در نقطه صفر مرزی با افغانسـتان تاسیس شـد؛ اما راه‌اندازی این مجموعه سال‌ها به طول انجامید. بهمن ماه پارسال بود که طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی دوغارون بعد از گذشت ۱۰ سال در جلسه شورای عالی مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی کشور تصویب و نهایی شد. در واقع، پس از تصویب طرح، مسوولان مجوز اقدامات مربوط به اجرای آن را کسـب کردند و به تکاپو افتادند. از بهمن ماه پارسال تاکنون هم اقدامات لازم برای تملک اراضی، تغییر کاربری آنها و دیوارکشی و... انجام شد.

● تعلل دولت دلیل طولانی شدن روند راه‌اندازی منطقه است؟

دلیل اصلی طولانی شدن روند اجرای منطقه ویژه اقتصادی دوغارون در ۱۰ سـال اخیر، در سخنان هادی حقیقی، مسوول هماهنگی بازارچه‌های مرزی خراسـان رضوی مشهود است. به گزارش ترابرد، او در این باره می‌گوید: در ۱۰- ۱۱ سال اخیر، مشکل زون‌بندی و طرح‌های پیشـنهادی این منطقه حل نشده بود و امکان واگذاری زمین‌ها وجود نداشت.

حقیقی ادامه می‌دهد: دلیل اصلی تاخیر ۱۰ ساله، موضوع مالکیت و تغییر کاربری زمین‌ها و بروکراسی اداری و به طول انجامیدن تصویب طرح جامع بود. بعد از تصویب طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی دوغارون، حدود ۸۰۰ هکتار زمین قابل واگذاری مشخص شد که قبل از آن، این زمین‌ها مال منطقه ویژه نبود.

● جزئیات اجرایی شدن فاز یک منطقه

محمد رستمی، مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی دوغارون هم درباره جزئیـات فاز یک منطقه ویژه اقتصـادی دوغارون می‌گوید: فـاز یک این طرح به مسـاحت ۶۲۷ هکتار در سـال گذشته در سه مرحله پژوهشـی، فنی و عالی تصویب و امسـال هم ابلاغ شـد. بعد از ابـلاغ این موضوع، به تملک زمین پرداختیم و نقشـه اجرایـی را آماده کردیم. در این راسـتا، پیگیری‌هایی نیاز بود و با سـازمان نقشه‌برداری نیروهای مسلح رایزنی کردیم و در نهایت برای دیوارکشی‌ها هم مجوز گرفتیم. بدین ترتیب، دیوارکشـی و آماده سازی اراضی این منطقه شامل خیابان‌کشی و جدول‌کشی انجام شده و کاربری‌های اراضی برای صنایع کم آب‌بر، نسـاجی و پوشـاک، چینی، کانی‌های فلزی و غیرفلزی و تاسیسـات و خدمات و... تعیین شده است.

● چه خدماتی به سرمایه گذاران ارائه می‌شود؟

اما بد نیسـت ببینیـم قرار اسـت چه خدمات زیرساختی برای ترغیب سرمایه‌گذاران در این طرح ارائه شود؟ به گفته رسـتمی، خدمات زیرساختی قابل ارائه به سـرمایه‌گذاران در این منطقه عبارت اسـت از: انبارهای مسـقف و روباز، مخازن ذخیره سـوخت، تجهیزات تخلیه و بارگیـری، تجهیزات توزین، سـاختمان اداری، گمرک مستقل منطقه ویژه، استراحتگاه و خوابگاه رانندگان، جایگاه عرضه سوخت، تجهیزات اطفاء حریق، ۳۰ هکتار پارکینگ آسفالته، گارد حفاظت، حصار کامل فاز یک منطقه و برخورداری از درهای ورود و خروج به مرز، شبکه فیبر نوری، تامین برق مصرفی و اضطراری، حضور نیروهای مرزبانی و گذرنامه، دوش‌های ویژه ترانشـیپمنت سوخت و انجام رویه‌های گمرکی صادرات.

نکته‌ای کـه در این میان، بخش خصوصی از آن گلایه دارد، محدود شدن فعالیت در منطقه ویژه در سال‌های اخیر تنها به یک شرکت بخش خصوصی است؛ مدیرعامل و رئیس هیات مدیره منطقه ویژه دوغارون در پاسـخ به این موضوع می‌گوید: ما هیچ محدودیتی بـرای پذیرش سـرمایه‌گذاران بخش خصوصی در منطقه نداریم و تابع دولت هسـتیم. اینکه عنوان می‌شود انحصارگری در منطقه توسط یک شـرکت صورت گرفته، مربوط به منطقه ویژه نیسـت؛ بلکه در گذشته ۱۲ شرکت تجمیع شده و یک شرکت به عنوان «پایه بار» تشکیل داده‌اند که زمان ایجاد آن قبل از تاسیس منطقه ویژه بوده است. در آن زمان، فقط ۵۰ هکتار مختص آن شرکت بوده و منطقه ویژه زمینی نداشته که به شرکت‌های متقاضی بخش خصوصی اختصاص دهد؛ اما هم اکنون زمین را در اختیار داریم و آماده واگذاری به اشخاص حقیقی و حقوقی است.

● نحوه تعیین قیمت و تعرفه اراضی

رستمی درباره تعیین قیمت و تعرفه اراضی منطقه ویژه اقتصادی دوغارون تصریح می‌کند: در این زمینه تابع تصمیم دولت هستیم. متقاضیان باید تقاضا و طرح توجیهی خود را ارائه دهند تا مشـخص شود چه مقدار زمین بـرای چه فعالیتی مدنظر دارند و براساس آن، تعرفه مشخص می‌شود. البته ما برای زمیـن پولی نمی‌گیرم و هزینه اصلی را بابت آماده سازی و زیرساخت‌ها از متقاضیان دریافت می‌کنیم.

یکـی از ظرفیت‌های مهـم این منطقـه ویژه اقتصادی، جذب سرمایه‌های متقاضیان افغانستان است. مساله‌ای که هم اشتغالزایی را به دنبال دارد و هم آبادانی هر چه بیشتر منطقه. رستمی دراین‌باره خاطرنشـان می‌کند: برای سـرمایه‌گذاران افغان پیگیری لازم را انجام می‌دهیم تا مساله سند زمین را حل کنیم. یکی از سرمایه‌گذاران افغانستانی هم در همین هفته در منطقه حضور یافته بود و تقاضای سرمایه‌گذاری داشت. وی درباره ظرفیت اشتغالزایی منطقه ویژه اقتصادی دوغارون اذعان می‌کند: پیش بینی ما اشـتغال ۴۱ هزار نفری در منطقه اسـت. سـرمایه‌گذاری ثابت طرح به طور کلی در سـال ۱۳۹۷، ۲۷۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود؛ اما در وضعیت فعلی برای سال ۱۴۰۰ در همین بحث اولیه حدود ۴۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است.

رستمی: متقاضیان باید تقاضا و طرح توجیهی خود را ارائه دهند تا مشخص شود چه مقدار زمین برای چه فعالیتی مدنظر دارند و براساس آن، تعرفه مشخص می‌شود. البته ما برای زمین پولی نمی‌گیرم و هزینه اصلی را بابت آماده‌سازی و زیرساخت‌ها از متقاضیان دریافت می‌کنیم

● بخشی از واگذاری‌ها، تا پایان امسال

مسـوول هماهنگی بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی هم درباره ظرفیت‌های موجود در این منطقه بـرای سـرمایه‌گذاری و زمـان پیش‌بینی شـده برای واگذاری اراضی تصریـح می‌کنـد: متقاضیـان می‌توانند سرمایه‌گذاران در بخش‌های مختلف صنایع غذایی، درمانی، کشاورزی، صنعتی، تولیدی، خدمات و حمل و نقل و... باشند. براساس نوع فعالیت آنها، زمین مورد نظر با شـرایطی که منطقه ویژه اعلام خواهد کرد، تحویل می‌شـود. این موضوع تا پایان سال به طول می‌انجامد و با توجه به پیش‌بینی‌ها، تا پایان سـال بخش عمـده‌ای از این اقدامات انجام می‌شـود و متقاضیان زمین را تحویل می‌گیرند. حقیقی معتقد اسـت با واگذاری اراضی منطقه ویژه به متقاضیان، سـال آینده قطعا شاهد رشد و رونق محسوسی در شهرسـتان تایباد خواهیم بود. او می‌گوید: ظرفیت مبادلات مرز بیش از ۱۲۰۰ دستگاه است و به دلیل نبود زیرسـاخت‌های موجود این عدد به زیر ۸۰۰ دستگاه رسـید و تحولات سیاسی اخیر نیز باعث کاهش بیشتر ترددها به ۴۰۰ دستگاه شده است.

● ظرفیت منطقه ویژه اقتصادی برای بخش حمل ونقل

حقیقی با بیان اینکه عمده طرح‌های مناطق ویژه اقتصادی، طرح‌های خدماتی اسـت که در راستای ایجاد تسهیلات لازم برای توسعه تجارت پیش بینی می‌شود، اظهار می‌کند: به همین دلیل این خدمات سریع‌السـاخت است؛ ساخت سوله، انبار، مخازن و بارانداز به زمان زیادی نیاز ندارد. در بخش صنعتی و سرمایه‌گذاری‌های دیگر هم با توجه به توانمندی اسـتان در زمینه تولید تجهیزات و ماشـین آلات، پیش‌بینی می‌شود در زمان کوتاهی شاهد راه‌اندازی واحد باشیم. در مجموع، به این خوش‌بینیم که ظرف ۶ ماه تا یک سال تغییر فرم منطقه را شاهد باشیم.

باتوجه بـه اینکه بخش مهمـی از فعالیت‌های مرزی به ویژه در مـرز دوغارون، مربوط به صنعت ترانزیت و شـرکت‌های حمل و نقلی است؛ طبیعتا بسیاری از شرکت‌های فعال در این حوزه، متقاضی سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه خواهند بود.

مسـوول هماهنگی بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی درباره ظرفیت سـرمایه‌گذاری شـرکت‌ها و تشـکل‌های حمل و نقلی می‌گوید: برای بخش حمل و نقل، طبق تقسـیم‌بندی زون‌های منطقه ویژه، نیازسنجی کاملی صورت گرفته و این بخش درصد اشتغال قابل توجهی در منطقه دارد و چون نیازسـنجی‌ها بر مبنای مطالعات تجاری صورت گرفته، بخش عمـده‌ای از امکانات و ظرفیت‌ها به حـوزه حمل و نقل اختصـاص خواهد یافت. وی خاطرنشان می‌کند: در قالب فراخوان از متقاضیان سـرمایه‌گذاری دعوت می‌شـود تا برای تکمیل فرم‌هـای مربوطه حضور یابنـد و این امکان برای همه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی فراهم است و جامعه هدف اصلی در این زمینه سرمایه‌گذاران بخش خصوصی هستند.

ضمن اینکه موضوع واگذاری‌ها نیازمند شفافیت اسـت؛ شفافیت انجام کار و نظارت دقیق و مستمر ستاد عالی مناطق ویژه اقتصادی کشور و استان باید توامان صورت گیرد تا از هرگونه انحراف احتمالی در این زمینه جلوگیری شود. حقیقی تاکید می‌کند: بخش عمده‌ای از تجاری که روزانه تجارت خود را با افغانستان انجام می‌دهند، تمایل بیشتری به فعالیت در مرز دارند. ضمن اینکه تسـهیلاتی که در قالب اخذ اقامت و حتی تابعیت به سـرمایه‌گذاران افغان داده می‌شـود، می‌تواند آنها را برای سرمایه‌گذاری بیشتر ترغیب کند.

امتی: افغانستان نیز با توجه به تولید خشکبار، می‌تواند از این منطقه به عنوان پشتوانه‌ای برای صادراتش استفاده کند و نوعی دلگرمی برای صادرکنندگان این کشور ایجاد شود

● اهمیت تبدیل منطقه ویژه به منطقه آزاد

اما موضوع مهم دیگری کـه درباره منطقه ویژه اقتصـادی دوغارون از سـوی فعـالان اقتصادی و کارشناسان مطرح اسـت، لزوم تبدیل این منطقه ویژه به منطقه آزاد تجاری است. موضوعی که اخیرا با موافقت مجمع تشخیص مصلحت نظام همراه نبود.

محمود سیادت، مشاور رییس اتاق بازرگانی ایران در امور افغانسـتان دراین‌باره به ایرنا گفته است: هرچند باید سـرمایه گذاری‌های زیاد و اقدامات بنیادی بسیاری در منطقه ویژه اقتصادی دوغارون انجام گیرد؛ اما مناطق آزاد تجاری- صنعتی دیگری در مناطقی با امکانات کمتر شکل گرفته است و به نظر می‌رسد حق داشتن یک منطقه آزاد تجاری از خراسان رضوی دریغ شده است. محمود امتی، عضو هیات مدیره انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی خراسان رضوی هم می‌گوید: اگر منطقه ویژه اقتصادی دوغارون به منطقه آزاد تبدیل شود، بسیاری از مشـکلات قانونی و موانعی که ممکن است در آینده به وجود بیاید، برطرف خواهد شد و سـرمایه‌گذاران دو طرف برای سـرمایه‌گذاری رغبت و توان بیشتری خواهند داشت. وی تاکید می‌کنـد: اگر منطقه ویژه اقتصـادی دوغارون با وسعتی که هم اکنون دارد، به طور هوشمندانه و با هدف‌گذاری صحیحی به بخش‌های خصوصی، سرمایه‌گذاران واقعی، تشکل‌ها و انجمن‌ها واگذار شود، این ظرفیت و قابلیت وجود دارد که بسیاری از صنایعی که درون کشور داریم، در قالب صنایع تولیدی و بسته‌بندی در این منطقه احداث شود؛ بدین ترتیب، هزینه‌های حمل و نقل کاهش خواهد یافت و کالاهای مورد نیاز افغانستان در آنجا تامین خواهد شـد. از طرفی، افغانستان نیز با توجه به تولید خشـکبار، می‌تواند از این منطقه به عنوان پشـتوانه‌ای برای صادراتش استفاده کند و نوعی دلگرمی برای صادرکنندگان این کشور ایجاد شود. این نقش منطقه ویژه یا منطقه آزادی است که در دوغـارون وجود دارد؛ البته اگر به طور صحیح به بخش خصوصی واگذار شود، می‌توان امیدوار بود که به این مهم دست یافت.

● آمادگی بخش خصوصی برای نقش‌آفرینی در منطقه ویژه دوغارون

امتی درباره آمادگی تشـکل‌هایی چون انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی خراسان بـرای نقش‌آفرینـی در منطقه ویـژه دوغارون می‌گوید: این انجمن در سه بخش نقشی قدرتمند دارد؛ نخسـت، نقش فوروادی در ترانزیت کالا به افغانستان و آسیای میانه؛ دوم، نقش کریری و حمل کالاهای صادراتی به افغانستان با کامیون‌های ایرانی و خارجی تحت پوشـش شرکت‌های حمل و نقل خراسان و سوم، نقش‌آفرینی در صادرات سوخت و گاز به افغانستان. لذا اگر زمینه‌ای در منطقه ویژه اقتصادی به وجود آید و محوطه‌ای به این انجمن واگذار شود، اعضای انجمن آمادگی سرمایه‌گذاری و ارائه خدمات قابل توجهی به تجار و بخش حمل و نقل را دارند.

وی تصریح می‌کند: یکی از خدمات عمومی که انجمن ما می‌تواند به طور مستقیم اداره کننده آن باشد و با استانداردهای بین‌المللی منطبق کند، احداث پارکینگی در ورودی پایانه مرزی دوغارون یا قبل از گمرک دوغارون است که در حال حاضر نبود آن، نقیصه‌ای مشهود در پایانه دوغارون است.

امتی یـادآور می‌شـود: ضوابط اقتصـادی در افغانسـتان به‌گونه‌ای است که برخی محموله‌های تجـاری اعـم از صـادرات، ترانزیت یا سـوخت می‌بایسـت در نقطـه قبـل از ورود بـه گمرک اسلام‌قلعه «ترانشیپمنت» و تخلیه-بارگیری شود و در صورت فراهم آوردن این امکان در مرز و انجام این عملیات در منطقه ویژه اقتصادی، با استقبال طرف مقابل یعنی تجار افغانستانی مواجه خواهیم شد؛ زیرا بسـیاری از هزینه‌ها و کرایه‌های حملی که به گمرک افغانستان پرداخت می‌کنند، تا حدی کاهش خواهد یافت.

● انتقاد از روند کند دعوت به مشارکت بخش خصوصی

عضو هیات مدیره انجمن صنفی شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی با انتقاد از روند کند توسعه و دعوت به مشارکت منطقه ویژه اقتصادی دوغارون در این سال‌ها می‌گوید: اگر واقعا می‌خواهیم سهم بیشتری در تجارت با افغانسـتان داشـته باشیم و صادرات و ترانزیت کشـورمان تقویت شـود و از طرفی، به افغانستان کمک کنیم تا خشکبارش را به کشورمان صادر کند، ناگزیریم که سرعت بیشتری برای توسعه منطقه ویژه اقتصادی دوغارون و تبدیل آن به منطقه آزاد داشته باشیم.

با حضور ویدئو کنفرانسی مدیرعامل شرکت ملی پست اتفاق افتاد

افتتاح اولین مرکز نوآوری پست و تجارت الکترونیک در مشهد

دنیای اقتصاد: اولین مرکز نوآوری پست، تجارت الکترونیک و لجستیک پیشرفته با حضور ویدئو کنفرانسی معاون وزیر ارتباطات و مدیرعامل شـرکت ملی پست هفته گذشته در مشهد افتتاح شد. رمضانعلی سبحانی‌فر، مدیر عامل شرکت ملی پست در آیین افتتاح مراکز نوآوری و کارآفرینی اظهار کرد: هوشمندسـازی همه فرآیندها پایه اصلی برای تحول درشـرکت ملی پست اسـت. وی افزود: ۶ مرکز مکانیزه در کشور راه‌اندازی شـده و تجهیز تجزیه و مبادلات استان‌ها موجب کاهش آسیب‌دیدگی و کاهش خطاهای احتمالی در ارسال مرسولات است. پست نقش مهمی در رفع مشکلات کسب‌وکارها را دارد و باعث رفع فساد اقتصادی شده است. مدیرعامل شرکت ملی پست در این آیین بیان کرد: نوآوری علاوه بر حذف واسـطه‌ها و رانت‌ها موجب شفافیت در ارائه و مکمل فسـاد زدایی است. معاون وزیر ارتباطات بر توجه به محورهای پست هوشمند، تجارت الکترونیک، لجستیک یکپارچه، حمل‌ونقل پاک و سیسـتم‌های پرداخت توسط مدیران پسـت در سراسر کشور تاکید کرد و افزود: در حال حاضر زیرساخت‌های پست در کشور توسعه یافته است. در ادامه محمدرضا قادری، عضو هیات مدیره شرکت ملی پست، اظهار کرد: افتتاح پنج مرکز نوآوری در کشور همزمان با هفته پست اتفاق مهمی اسـت و تحول دیجیتال در پست مورد توجه اتحادیه جهانی پسـت قرار گرفته است. وی افزود: در حوزه توزیع، تجارت الکترونیک و اقتصاد دیجیتال نیازمند تعامل و همکاری با شرکت های دانش بنیان هستیم. قادری با اشاره به سامانه بازار الکترونیک شرکت ملی پست تصریح کرد: امروز زمان گسـترش همکاری با شـرکت‌های دانش بنیان فراهم آمده و پسـت هوشـمند و نوآور موتور اقتصاد دیجیتال کشور است.

● حمایت از شرکت‌های نوآور در پست مشهد

سید احمد موسوی، مدیر کل پست خراسان رضوی هم اظهار کرد: با توجه به رشد روزافزون فناوری و نیاز پست به استفاده از این فناوری‌ها جهت رشد و ارتقای دانش فنی از شرکت‌های استارت‌آپی و شـتاب دهنده‌ها استفاده خواهیم کرد. وی افزود: هماهنگی بـا پارک‌های علمی و فناوری و فـاوا وعقد تفاهم نامه، معرفی شرکت‌های مستعد توسط پارک، معرفی شرکت‌های مستعد توسط پارک، اخذ درخواست از شرکت جهت در اختیار قراردادن فضا و انجام مراحل اداری جهت عقد قرارداد، اسکان و تجهیز مکان توسط شرکت های پیمانکاری طرف قرارداد پست، تعیین خطی مشی فعالیت جهت شرکت‌های طرف قرارداد، تهیه طرح‌های عملیاتی و تعیین برنامه زمانبندی، ارجاع شرکت‌های پیمانکار جهت بهره برداری از تسهیلات وزارتی، به‌کارگیری نتیجه طرح‌های اجرا شده در بدنه پسـت به صورت آزمایشی، اصلاحات لازم در طرح‌های پیاده شده جهت انجام درست فرایندها از اقداماتی است که باید صورت گیرد. مدیر کل پست خراسان رضوی در ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به افتتاح پارک فاوای وزارت در طبقه چهارم پست مرکزی و استقرار خانه خلاق و نوآوری محتوی دیجیتال نیتک و شرکت سرزمین نوآوری گرین‌تک و همچنین هماهنگی انجام شده جهت استفاده از توان فنی و اطلاعاتی شرکت‌های زیر مجموعه این پارک‌ها توان اجرائی جهت رشـد سریع مرکز نوآوری پست استان بیشتر خواهد شد. موسوی تصریح کرد: برابر هماهنگی انجام شده تعدادی از واحدهای طبقه پنجم ساختمان اداره کل فناوری در مشهد به شرکت‌های نوآور نیز اختصاص داده شده که در حال طی مراحل اداری جهت انجام این مهم اسـت. به گزارش روابط عمومی اداره کل پست خراسان رضوی، افتتاح مراکز نوآوری به طور همزمان در استان‌های تهران، خراسان رضوی، اصفهان، یزد و گلستان صورت گرفت.

خبر

میزان صادرات ۶ ماهه از مرز دوغارون

ایسنا: ناظـر گمرکات خراسان رضوی گفت: میزان صادرات از مرز دوغارون طی ۶ ماه ابتدای سـال جاری ۴۱۲ هزار تن به ارزش ۶۸۱ میلیون دلار و ترانزیت مقصد ۲۷۲ هزار تن به ارزش ۹۹۴ میلیون دلار بوده است.

امید جهانخواه در خصوص میزان ترانزیت و صادرات از مرز دوغارون طی ۶ ماه ابتدای سال جاری اظهار کرد: از مهمترین دلایل کاهش صادرات می‌توان به تحولات افغانستان و کاهش پذیرش کامیون توسط کشور مقابل و همچنین کاهش ساعات کاری و تعطیلی روزهای جمعه اشاره کرد.

وی افـزود: میـزان واردات از گمرک دوغارون نیز طی این مدت بیش از ۷۰۰۰ تن به ارزش ۹ میلیون دلار بوده که در وزن ۱۳۳ و در ارزش ۲۳۴ درصد با رشـد همراه بوده است. این موضوع نیز نشان دهنده افزایش صادرات کشور افغانستان به ایران است.

مشکلات تنفسی طیور را جدی بگیرید

دنیای اقتصاد: رئیس اداره بهداشت و مدیریت بیماری‌های طیور اداره کل دامپزشـکی خراسـان رضوی گفت: استرس سـرمایی یکی از عوامل تضعیف کننده سیستم ایمنی طیور پرورشی است. در چنین شرایطی پرنده بیشتر در معرض عوامل ویروسی و باکتریایی بیماری‌زای تنفسی قرار می‌گیرد. به همین جهت لازم است مرغداری‌ها این موضوع را جدی بگیرند.

شهرام شرقی با اعلام این مطلب اظهار کرد: به دلیل مهاجرت پرندگان آزاد پرواز در این فصل عوامل ویروسـی که به طور طبیعی در جمعیت طیور پرورشی یافت نمی‌شوند، می‌توانند بر اثر عدم رعایت شرایط بهداشتی پرورش، به این گله‌ها راه پیدا کنند؛ مثال بارز این ویروس‌ها، آنفولانزای فوق حاد پرندگان بوده و لازم است توصیه‌های بهداشتی سازمان دامپزشکی در خصوص پیشـگیری و کنترل بیماری‌های تنفسـی را جدی بگیریـم. وی افزود: با مدیریت صحیح گرمایش سـالن‌های مرغداری، تامین رطوبت نسبی سالن‌ها و تهویه کافی، شرایط به‌وجود آمدن اسـترس‌های حرارتـی را از بین برده و به یاد داشته باشیم که بهداشت تردد افراد، وسایل و نهاده‌ها، شرط اصلی جلوگیری از ورود عوامل بیماری‌زا هستند.

رئیس اداره بهداشت و مدیریت بیماری‌های طیور اداره کل دامپزشکی خراسان رضوی بیان کرد: واکسیناسیون طیور بر اساس دستورالعمل‌های دامپزشکی، ایمنی ماکیان پرورشی را در قبال بیماری‌ها افزایش داده و شـدت عوارض سندرم‌های تنفسـی را کاهش می‌دهد و نیز امحاء صحیح لاشه‌های تلف شده طیور در داخل مرغداری‌ها، از گسترش و پراکنده شدن عوامل بیماری‌زا جلوگیری می‌کند و همچنین شست‌وشـو و ضدعفونی مداوم سالن‌های مرغداری در بین و طول دوره‌های پرورشی، میزان اجرام بیماری‌زا را کاهش داده و ضمن کنترل این عوامل، از شـدت بیماری ایجاد شـده می‌کاهد. شرقی خاطرنشان کرد: در صورت بروز بیماری‌های تنفسی در گله‌های طیور پرورشی، مراتب باید بلافاصله به شبکه های دامپزشکی شهرستان‌ها، اطلاع داده شود چراکه با اطلاع‌رسانی به موقع می‌توان از گسـترش احتمالی بیماری‌ها جلوگیری کرد و در چنین شرایطی به اخطارهای بهداشتی دامپزشکی باید کاملا توجه کرده و فواصل جوجه‌ریزی را رعایت کرد تا در دوره‌های پرورشـی بعدی از بروز این بیماری‌ها در سالن‌های مرغداری جلوگیری کنیم.

مدیرکل هواشناسی استان اعلام کرد

خشکسالی شدید اغلب شهرستان‌های خراسان رضوی

ایرنا: مدیرکل هواشناسی خراسان رضوی گفت: طبق بررسی‌های انجام شـده بیشتر شهرستان‌های این اسـتان در سال زراعی گذشته با خشکسالی بسیار شدید مواجه بود که این روند ادامه دارد. محسـن عراقی‌زاده افزود: از اول مهرماه سال گذشته تا اول مهرماه امسال فقط شهرستان‌های تربت‌جام، تربت‌حیدریه و بردسکن از نظر بارندگی بهتر از بقیه شهرستان‌ها بوده‌اند. وی ادامه داد: خشکسالی بسـیار شدید در شهرستان‌های مشهد، خواف، رشـتخوار، کلات، داورزن، جوین و تایباد مشـهودتر از مابقی شهرستان‌ها بوده است.

مدیرکل هواشناسی خراسان رضوی گفت: تابستان امسال غیر از بخش‌هایی از مرکز اسـتان که شرایط خشکسالی متوسط تا نرمال داشته‌اند، مابقی مناطق این استان خشکسالی بسیار شدید را تجربه کردند.

وی افزود: این در حالی اسـت که پهنه‌بندی ۶ ماهه خراسـان رضوی شرایط بهتری داشته، به طوری‌که غیر از بخش‌هایی از شرق، جنوب و جنوب غرب استان که خشکسالی بسیار شدید تا خشکسالی متوسط داشته‌اند، مابقی استان شرایط خشکسالی شدید تا نرمال را تجربه کردند.

عراقی‌زاده شهرسـتان‌های دارای خشکسـالی شدید را شامل: کلات، سرخس، مشهد، خواف، رشتخوار و داورزن عنوان کرد. وی میانگین بارندگی این استان در سال زراعی گذشته را ۱۲۰ میلیمتر ذکر کرد و ادامه داد: این میزان نسـبت به سال زراعی قبل از آن ۶۰ درصد و نسبت به دوره آماری بلند مدت ۴۱ درصد کاهش دارد. مدیرکل هواشناسی خراسان رضوی گفت: در این مدت تمامی شهرسـتان‌های این استان نسبت به سال گذشته و دوره آماری بلند مدت کاهش بارندگی داشته‌اند که بیشترین کاهش نسـبت به دوره بلندمدت مربوط به کلات با ۶۵درصد و کمترین کاهش مربوط به ریوش با چهار درصد بوده است.

وی افزود: طی سال زراعی گذشته در مشهد ۹۵ میلیمتر باران بارید که کم‌بارش‌ترین سال زراعی در طی ۶۰ سال گذشته بود و این میزان نسبت به سال زراعی قبل از آن، ۶۷درصد و نسبت به دوره آماری بلندمدت ۶۲درصد کاهش داشت.

خبر

مسائل حوزه تجارت خراسان رضوی در نشست مشترک سه کمیسیون تخصصی اتاق بازرگانی بررسی شد

گلایه از بی‌توجهی به بخش خصوصی در روابط خارجی

دنیای اقتصاد: نشست مشترک کمیسیون‌های «تجارت»، «حمل و نقل و ترانزیت» و «گردشگری» اتاق بازرگانی خراسان رضوی؛ به منظور بررسی برخی از مسائل حوزه تجارت خارجی و روابط اقتصادی با همسایگان ایران، در محل پارلمان بخش خصوصی استان برگزار شد. محمدحسین روشنک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق مشهد در ابتدای این نشست، به بحث عضویت ایران در «پیمان شانگهای» و نیز تعامل تجاری با کشورهای اوراسیا اشاره کرد و گفت: پیمان شانگهای برکات زیادی برای تعاملات اقتصادی کشورمان خواهد داشت؛ اما باید به برخی مسائل توجه کرد تا از پیوستن به این جنس پیمان‌ها متضرر نشویم. وی با اشاره به سفر اخیر ریاست جمهوری ایران به تاجیکستان و اهمیت نظرخواهی از بخش خصوصی و حضور نماینده‌ای از این بخش در سفرهای دولت و مقامات استانی به دیگر کشورها، ابراز کرد: ما مدت‌هاست از وزارت خارجه گلایه داریم که چرا بخش خصوصی در پروتکل‌هایش حضور رسمی ندارد؟ سمبل بخش خصوصی هم اتاق بازرگانی ایران است. وزارت خارجه باید در سفر به دیگر کشورها از اتاق ایران دعوت کند و در دستورالعمل‌ها به جایگاه بخش خصوصی توجه کند. روشنک تاکید کرد: انتظار ما از دولت ایران این است که به تعهداتش در مقابل بازرگانان و فعالان اقتصادی توجه کند. جمعی از بازرگانان ما در کشور ترکمنستان گرفتار چالش‌های ناشی از تهاتر کالا شده اند و حالا کسی نیست پاسخگوی آنها باشد. براساس برنامه‌ای که در بحث تهاتر با کشورهای همسایه وجود داشت، بازرگانان ایرانی کالا را ارسال کرده؛ اما ما به ازای آن را دریافت نکرده‌اند. دولت باید پیگیر خسارت‌های فعالان این بخش باشد.

● بی‌توجهی به کارآفرینان در رسانه ملی

رئیس کمیسیون تجارت اتاق مشهد در بخش دیگری از سخنانش به نادیده گرفتن کارآفرینان در رسانه ملی اشاره و ابراز کرد: صداوسیما در تولیدات خود، افرادی که صاحب صنعت و تولید و کارخانه هستند را در سیمای اشخاصی سودجو جلوه می‌دهد. این موضوع با سیاست‌های کشور در حمایت و ترویج امر تولید و کارآفرینی در تضاد است. تولیدات هنری باید با رویکرد ارزش‌دهی به کارآفرینان باشند؛ نه آنکه آن‌ها را مدام در موضع منفی قرار دهند.

● گفت‌وگو در سطح بین‌المللی، راه برون‌رفت از مشکلات موجود

احمد زمانیان یزدی، رئیس کمیسیون حمل و نقل و ترانزیت اتاق مشهد نیز در این نشست عنوان کرد: برون‌رفت ما از مشکلات اقتصادی موجود کشور، با بهره‌گیری از پتانسیل گفت‌وگو در سطح بین‌المللی ممکن و میسر خواهد بود. وی تاکید کرد: تعاملات بین‌المللی کمک می‌کند تا ما مسیرهای تجاری خود را مکرر ارتقا ببخشیم و فراز و فرودهای سیاسی منطقه، ما را در این بخش متوقف نسازد. زمانیان متذکر شد: انتظار ما این است که گزارش اتاق مشترک ایران و تاجیکستان در خصوص دستاوردهای سفر ریاست جمهوری به این کشور، در اختیار انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل بین‌المللی قرار بگیرد تا بتوانیم براساس آن برنامه‌ریزی کنیم.

● اهمیت توسعه تعاملات بین‌المللی

مژگان ثابت تیموری، نایب رئیس کمیسیون گردشگری اتاق مشهد نیز در بخشی از این نشست اظهار کرد: در سال جاری صادرات و واردات تا حدی دچار مشکل شده و بخش حمل‌ونقل و ترانزیت نیز با محدودیت‌هایی مواجه شده است. از طرفی، با توجه به چالش‌های ناشی از مسائل مرتبط با ارمنستان و آذربایجان، بخش گردشگری ما نیز تحت تاثیر قرار گرفته است. وی با تاکید بر اهمیت توسعه تعاملات بین‌المللی کشورمان با هدف توسعه ظرفیت‌های اقتصادی در بخش‌های مختلف، متذکر شد: روابط مستحکم با کشورهای دیگر کمک می‌کند تا باب فرصت‌های جدید برای اقتصاد کشورمان گشوده شود و این موضوع جز با اتخاذ یک دیپلماسی قوی امکان‌پذیر نخواهد بود. تیموری متذکر شد: در بحث گردشگری سلامت نیز در گذشته برای جذب گردشگر سلامت از افغانستان، عمان و عراق ظرفیت‌های خوبی فراهم شد اما با تحولات افغانستان این حوزه دچار چالش شده و امیدواریم با دیپلماسی هوشمندانه دولت، این وضعیت بهبود یابد.

● لزوم توجه ویژه به افغانستان و تاجیکستان

علی غفوری‌مقدم، معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت سازمان صمت خراسان رضوی هم گفت: محور توسعه صادرات و مناسبات تجاری ایران بر گسترش روابط با کشورهای همسایه تعیین شده و رئیس جمهوری به صورت مشخص بر ۱۵ کشور در این زمینه تاکید کرده است. در این زمینه سهم هر استان برای توسعه صادرات مشخص می‌شود. برای استان ما هم تاجیکستان و افغانستان مهم است و با توجه به اینکه بیش از ۴۰درصد سهم صادرات ایران به افغانستان از مسیر خراسان رضوی می‌گذرد و ۶۰درصد صادرات هم به این کشور صورت می‌گیرد، باید توجه ویژه‌ای به آن داشته باشیم. وی با اشاره به موضوع تجارت با تاجیکستان عنوان کرد: منتظر بسته عملیاتی سازمان توسعه تجارت در این زمینه هستیم. ضمن اینکه منتظر نتایج سفر اخیر رئیس جمهوری به این کشور هستیم و به محض ابلاغ بسته تعامل با تاجیکستان، آن را اعلام خواهیم کرد.

خبر

سرمایه‌گذاری ۵۰ هزار میلیاردی در طرح‌های گردشگری خراسان رضوی

ایرنا: معاون سرمایه‌گذاری اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان رضوی گفت: هم اکنون ۵۰هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در طرح‌های گردشگری در حال ساخت این استان وجود دارد که این رقم، با احتساب قیمت زمین ۲۴۵ طرح گردشگری در حال اجرا محاسبه شده است. احمد دیناری افزود: این طرح‌ها شامل هتل، هتل آپارتمان، مهمان‌پذیر، زائرسرا، مجتمع‌های گردشگری، مجتمع گردشگی عمومی و دهکده‌های سلامت مراکز تفریحی و سرگرمی است.

وی ادامه داد: پارسال هم معادل ۹۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه گردشگری این استان انجام شد و با توجه موثر به حوزه گردشگری و حمایت از این بخش شاهد رشد توجه سرمایه‌گذاران خارجی به حوزه گرشگری در این استان هستیم. معاون سرمایه‌گذاری اداره کل میراث فرهنگی خراسان رضوی با اشاره به تهیه آلبوم فرصت‌های سرمایه‌گذاری خراسان رضوی در سه بخش میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در سال ۱۳۹۸ گفت: تعداد ۱۳۰ فرصت سرمایه‌گذاری در این قالب احصا شد که با حضور مسوولان عالی رتبه، استانداران شرق کشور و اعضای فراکسیون گردشگری مجلس شورای اسلامی رونمایی شد. دیناری افزود: تمامی این فرصت‌ها برای فرمانداری‌ها و شهرستان‌های استان ارسال شده و تاکنون برای تعدادی از جمله منطقه نمونه گردشگری «سد فریمان» و منطقه گردشگری «قره‌سو» در کلات سرمایه‌گذار پیدا شده است.

وی ادامه داد: اجرای این طرح‌ها از سال ۱۳۹۰ آغاز شده است و بهره‌برداری از آنها برای حدود ۱۱هزار و ۵۰۰ نفر اشتغال ایجاد می‌کند.

خراسان رضوی با برخورداری از بیش از ۲ هزار و ۷۰۰ واحد تاسیسات گردشگری رتبه نخست کشور را در این زمینه داراست.

با کنار رفتن هندوستان، ترکیه رقیب اصلی ایران در جذب گردشگران سلامت افغانستانی است

داروی افغانستانی گردشگری سلامت

سبقت ترکیه در ماراتن گردشگری سلامت

دنیای اقتصاد- انسیه سروش: براساس تقسیم‌بندی سازمان جهانی گردشگری، ایران بعد از هند در جایگاه دوم جذب گردشگر خارجی در منطقه جنوب آسیا قرار دارد. از سوی دیگر، کشورهای افغانستان، پاکستان و همچنین جمعیت شیعیان هندوستان دارای بیشترین اشتراکات فرهنگی، دینی، مذهبی، زبانی و تاریخی و واجد بیشترین نزدیکی‌ها با ایران هستند.

پیش از این، هندوستان به دلیل هزینه‌های متعادل درمانی و دارا بودن جاذبه‌های مکمل گردشگری یکی از مقاصد مهم گردشگران سلامت افغانستانی بود؛ اما اکنون به دلیل حضور طالبان در افغانستان و مخالفت آن‌ها با هندوستان، حضور گردشگران سلامت افغانستانی در هند به شدت کاهش یافته و جایگاه این کشور در جذب گردشگر سلامت را متزلزل کرده است. از طرفی، تعدادی از کادر درمان و مجموعه‌های درمانی در افغانستان ترک وظیفه کرده و از افغانستان خارج شده‌اند، بنابراین نیاز شدیدی در این حوزه در افغانستان پدید آمده که سبب سردرگمی بیماران این کشور شده است.

● فرصت ویژه خراسان رضوی

خراسان رضوی به دلیل همجواری با افغانستان به ویژه استان هرات و نیز، دارا بودن امکانات بهداشتی، درمانی و بیمارستانی مطلوب ظرفیت ویژه‌ای برای جذب گردشگران افغانستان به شمار می‌رود. چه بسا که در سال‌های اخیر (به ویژه پیش از شیوع کرونا) بخش عمده‌ای از گردشگران سلامت از کشورهای حاشیه خلیج فارس، عراق، افغانستان و پاکستان از امکانات درمانی این استان بهره برده‌اند. حال که به واسطه اتفاقات اخیر افغانستان، فرصت جذب گردشگر سلامت برای کشور ما ایجاد شده است، باید از آن بهره برد؛ چراکه علاوه بر اثرگذاری بر اقتصاد استان، رشد درآمدی کادر درمان و بیمارستان‌ها را هم به دنبال دارد؛ اما نکته اینجاست که استفاده از این فرصت بستگی به چند فاکتور مهم دارد و مهمتر از آن، موانعی وجود دارد که با رفع آنها می‌توان به پیشرفت در این حوزه امیدوار بود.

● گردشگران سلامت گرفتار در دام دلالان

کارشناسان امر معتقدند مشکلات موجود در این مسیر بیشتر مربوط به داخل کشور و استان است و تا زمانی که موانع داخلی حل نشود، نمی‌توان از این فرصت استفاده کرد و نتیجه این مشکلات، واگذاری این بازار به رقیبان حاضر در صحنه، به ویژه ترکیه است. محمود سیادت، نایب رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی و مشاور رئیس اتاق ایران در امور افغانستان، یکی از ضعیف‌ترین و بی‌نظم‌ترین بخش‌های ارتباطی نه تنها با کشور افغانستان بلکه با کشورهای آسیای میانه و عراق را حوزه گردشگری سلامت می‌داند و می‌گوید: موضوعات بین‌بخشی بین دست‌اندرکاران این حوزه یعنی وزارت بهداشت و درمان و وزارت گردشگری و میراث فرهنگی از علل اصلی این ضعف است.

سیادت با اشاره به حضور دلالان به عنوان یکی از آفت‌های حوزه گردشگری سلامت مشهد متذکر می‌شود: در سال‌های گذشته، گردشگران سلامت به دلیل وجود بارگاه رضوی و پتانسیل خوب درمانی از عراق و آسیای میانه به مشهد می‌آمدند؛ اما متاسفانه گرفتار دام دلالان و شبکه‌های پیچیده و مخرب واسطه‌ها می‌شدند. آن‌ها گاها به دلیل حضور این دلالان، مجبور به پرداخت هزینه‌های سنگین غیرمتعارف می‌شدند و برخی اقدامات پزشکی غیرضروری به آن‌ها تحمیل می‌شد؛ همین موضوع سبب افت میزان حضور گردشگران سلامت در مشهد شد.

● ارائه خدمات درمانی به گردشگران با هزینه ۴ برابری

«یکی دیگر از مشکلات گردشگران سلامت، ضریب هزینه‌های درمانی است.» سیادت با بیان این نکته ابراز می‌کند: ارائه خدمات درمانی به گردشگران خارجی معمولا با هزینه سه یا چهار برابری و گاها در مطب‌های خصوصی با هزینه پنج برابری در مقایسه دیگر مراجعان است که این موضوع سبب دل‌زدگی و خروج گردشگران سلامت از کشور ما می‌شود.

● لزوم اختصاص مراکز درمانی ویژه مردم افغانستان

مشاور رئیس اتاق ایران در امور افغانستان معتقد است در مقطع کنونی، فرصتی طلایی برای کشور ما ایجاد شده که علی‌رغم ضعف‌هایی که در گذشته داشتیم باید این فرصت را مغتنم شمرده و مجموعه‌های درمانی ویژه و اختصاصی برای دوستان افغانستانی آماده کنیم. او می‌گوید: حتی اگر بتوانیم از حضور پزشکان و پرستاران مهاجر افغانستانی که به هر دلیلی فعلا در مشهد حضور دارند، در کادر درمان بهره بگیریم، می‌توانیم فضای امن‌تر و راحت‌تری را برای گردشگران سلامت افغانستانی فراهم کنیم. در این بین، توجه به کنترل هزینه‌های درمانی، نحوه صدور ویزا، نحوه انتقال بیمار به داخل کشور و تعیین پروسه مناسب برای تردد بیمار از مرزهای هوایی و زمینی از اهمیت بالایی برخوردار است تا بتوانیم احترام لازم و شرایط مناسب روحی و جسمی را برای بیمار و همراهانش فراهم کنیم.

■ **نیکونام:** تمام درخواست‌های ویزای درمانی که از سوی شرکت‌های مجاز گردشگری سلامت در سایت وزارت خارجه بارگذاری شده، طی ۱۵ روز گذشته برگشت خورده است

● ضعف خراسان در تبلیغات حوزه گردشگری سلامت

اما نکته دیگری که در بحث گردشگری سلامت از سوی فعالان این بخش بر آن تاکید می‌شود، حل مشکلات مربوط به صدور ویزا و تسریع در این امر و نیز، تبلیغات مطلوب و موثر در کشورهای هدف به ویژه افغانستان برای شناساندن ظرفیت‌های درمانی خراسان و جذب هر چه بیشتر گردشگران است.

مژگان ثابت تیموری، نایب رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی خراسان رضوی با بیان اینکه تسهیل روند صدور ویزا برای جذب گردشگران افغانستانی بسیار مهم است، تصریح می‌کند: فعال شدن دفاتر کارگزاری گردشگری سلامت در افغانستان به تسهیل امور اداری، فعالیت‌ها و مسائل مربوط به گردشگر اعم از تهیه ویزا، انتخاب پزشک و معرفی به مرکز درمانی معتبر کمک شایانی می‌کند؛ اما اگر این فرآیند به صورت الکترونیکی انجام و با تبلیغات درست به مردم افغانستان معرفی شود، جذب گردشگر سلامت بهتر صورت می‌گیرد. ثابت تیموری خاطرنشان می‌کند: از طرفی، باید زمینه‌ای در پایانه‌های مرزی و فرودگاه فراهم شود تا کسانی که از طریق دفاتر کارگزاری گردشگری سلامت اقدام نکرده‌اند، با صرف هزینه و وقت کمتر بتوانند کاملا محترمانه به کشور ما وارد و از خدمات درمانی لازم بهره‌مند شوند. عضو هیات علمی پژوهشکده گردشگری جهاد دانشگاهی مشهد یکی از نقاط ضعف حوزه گردشگری در کشور را «تبلیغات» می‌داند و می‌گوید: تبلیغات جذاب و صحیح که بازخورد مثبتی نیز داشته باشد، اهمیت فراوانی دارد. در این راستا، معرفی صحیح و کامل مراکز درمانی، جاذبه‌های مکمل برای پرکردن اوقات فراغت گردشگران، خدمات رفاهی، درنظر گرفتن تخفیفات ویژه برای سایر خدمات در پکیج سلامت و ارائه خدمات مطابق با تبلیغات انجام شده، سبب جلب اعتماد و حضور بیشتر گردشگران افغانستانی در کشور می‌شود.

● ترکیه، رقیب اصلی ما در جذب گردشگران سلامت افغانستان

اما در کنار رفع موانع داخلی، تبلیغ و... نکته مهمی دیگری هست که اگر به آن توجه شود، گام مهمی برای پیشرفت در حوزه گردشگری سلامت برداشته خواهد شد و آن، الگوبرداری از دیگر کشورها در ارائه بیمه درمانی به گردشگران است.

ثابت تیموری اختصاص بیمه درمانی به گردشگران سلامت را بسیار مهم می‌داند و تاکید می‌کند: بیمه درمانی برای کاهش هزینه‌های درمانی گردشگران سلامت و نیز در هنگام بروز چالش‌های احتمالی در روند درمان آن‌ها مهم است. این خدمات در بسته سفر گردشگری سلامت ضروری است و کارگزاران بیمه در داخل کشور باید در این زمینه، از کارگزاران بیمه در کشورهای پیشرو در حوزه جذب گردشگر سلامت مانند ترکیه، سنگاپور، مالزی و هندوستان الگوبرداری کرده و نکات مثبت آن را به نفع گردشگران اجرا کنند. نایب رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی مشهد خاطرنشان می‌کند: در حال حاضر، ترکیه رقیب اصلی ما در جذب گردشگران سلامت از افغانستان است و اگر ما نتوانیم بسته سلامت مناسبی برای گردشگران افغان در نظر بگیریم، این بازار را از دست می‌دهیم.

● ضرورت برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی سلامت

ناصر غفران، رئیس کمیته گردشگری سلامت کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز تسهیل روند دریافت ویزا توسط اتباع افغانستانی را اولین پله برای حضور گردشگران افغانستانی در ایران می‌خواند. او می‌گوید: ایجاد مسیر مناسب دسترسی به حوزه درمان در داخل کشور و برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی در این زمینه توسط فعالان بخش درمان و گردشگری با هماهنگی وزارت خارجه از دیگر موارد مهم در این زمینه است.

به عقیده غفران، حضور رایزن متخصص در زمینه گردشگری سلامت در کنسولگری‌های ایران در ولایت‌های مختلف افغانستان می‌تواند اطلاعات لازم در مورد مراکز درمانی ایران را در اختیار گردشگران سلامت قرار دهد و کمک شایانی به حوزه گردشگری سلامت ما کند. عضو کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی مشهد درباره هزینه‌های درمان و تاثیر آن بر جذب گردشگران سلامت تاکید می‌کند: تعرفه‌های درمانی برای گردشگران باید به گونه‌ای باشد که نیاز آن‌ها را پوشش دهد و از لحاظ تفکری انگیزه‌ای برای حضورشان در کشور ما ایجاد کند. حتی نظر من این است که تعرفه درمانی که برای اتباع افغانستانی در نظر گرفته می‌شود از سایر گردشگران پایین‌تر باشد؛ کارکرد این موضوع برای گردشگران افغانستانی همانند بیمه است.

● گردشگران سلامت در انتظار تایید ویزا

ناهماهنگی بین وزارتخانه‌ها در موضوع گردشگری سلامت یکی دیگر از ضعف‌های ایران در این حوزه است که حسین نیکونام، رئیس هیات مدیره انجمن حرفه‌ای گردشگری سلامت خراسان رضوی به آن اشاره می‌کند. او مطرح می‌کند: ناهماهنگی بین چند وزارتخانه متولی گردشگری سلامت در ایران، سبب افزایش هزینه و طولانی شدن روند دریافت ویزای «تی» می‌شود. (دنیای اقتصاد: روادید نوع تی برای کسانی صادر می‌شود که به دنبال دریافت خدمات درمان و سلامت در ایران هستند. این ویزا شامل تعریف وسیعی از درمان، زیبایی و سلامت است تا جایی که حتی شامل آب‌درمانی، چکاپ و هرگونه خدمات زیبایی می‌شود. بر اساس تسهیلات تعریف شده در این روادید، یک نفر می‌تواند به عنوان همراه بیمار با این روادید وارد کشور شود. یکی دیگر از تسهیلات تعیین شده برای این ویزا صدور سریع آن است و هزینه روادید ۵۰درصد کمتر از روادید ورود است. متقاضی ویزای درمان می‌تواند این روادید را در کوتاه‌ترین زمان بگیرد، بی‌آنکه هزینه فوریت بپردازد.) نیکونام می‌گوید: نااطمینانی از برگشت ندادن ویزا تا آخرین لحظه سبب عدم مراجعه بیماران واقعی از افغانستان به ایران می‌شود؛ البته منظور از برگشت دادن ویزا در برخی موارد خاص نیست چراکه مقامات امنیتی کشور باید بر مواردی که امنیت کشور را به خطر می‌اندازد، کنترل داشته باشند. مشکل اصلی زمانی ایجاد می‌شود که بدون هیچ گونه اخطار قبلی و در وضعیتی که بیماران چند روز منتظر صدور ویزای درمانی بوده‌اند، روادید آنها برگشت می‌خورد؛ درحالی‌که حتی در برخی موارد، بیماران زمان حیاتی شروع درمان خود را از دست داده‌اند ویزای آنها بدون در نظر گرفتن اوضاع افراد و به صورت یک‌طرفه از سوی وزارت امور خارجه برگشت می‌خورد.

رئیس هیأت‌مدیره جامعه حرفه‌ای گردشگری سلامت ایران یادآور می‌شود: در حال حاضر هم مرزهای ما با کشور افغانستان بسته نیست؛ اما تمام درخواست‌های ویزای درمانی که از سوی شرکت‌های مجاز گردشگری سلامت در سایت وزارت خارجه بارگذاری شده، طی ۱۵ روز گذشته برگشت خورده است. این اتفاق از گذشته تاکنون بارها تکرار شده و متاسفانه وزارت امور خارجه یا نهادهای دیگر پاسخگوی آن نیستند.

● ایجاد ظرفیت درمانی در شهرستان‌های مجاور افغانستان

افغانستان دارای ۳ مرز جاده‌ای با ۳ استان ایران است؛ از همین رو، ایجاد ظرفیت‌های مناسب درمانی در شهرستان‌های مرزی از اهمیت بالایی برخوردار است. مریم سراج احمدی، رئیس پیشین شورای شهر تربت‌جام درباره ارائه خدمات درمانی به افغانستانی‌ها در شهرستان‌های تایباد و تربت‌جام می‌گوید: امکانات درمانی در شهرستان‌ها محدود است؛ اما با توجه به اهمیت بعد مسافت و فاصله اندک این شهرستان‌ها با افغانستان، اگر امکانات لازم در این شهرستان‌ها ایجاد شود، موقعیت بسیار خوبی برای سرمایه‌گذاران افغانستانی و کادر درمان افغانستان که از کشور خود خارج شده‌اند، ایجاد می‌شود. از طرفی، رونق اقتصادی به وجود آمده، فضاهای مرتبط دیگر مانند مراکز اقامتی و تفریحی را هم دربر می‌گیرد؛ این اتفاق، سرمایه‌گذاری بسیار مناسب و زودبازده است. این عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی مشهد تصریح می‌کند: تجهیز مراکز درمانی تربت‌جام و تایباد می‌تواند علاوه بر ارائه خدمت به مردم ساکن منطقه و اشتغال کادر درمان به جذب گردشگر سلامت و سرمایه‌گذار از افغانستان هم کمک شایانی کند. در ابتدای امر لازم است که این موضوع توسط دانشکده علوم پزشکی تربت‌جام، دانشکده علوم پزشکی مشهد، آستان قدس رضوی، نمایندگان سرمایه‌گذاران ایرانی و افغانستانی و نمایندگان اتاق بازرگانی و اتاق مشترک دو کشور، بررسی شود تا طرحی نهایی تهیه و به دولت ارائه شود. سراج احمدی ابراز می‌کند: تسریع صدور مجوزهای مربوطه، اطلاع‌رسانی‌های لازم و تامین ضمانت‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی از جمله اقداماتی است که دولت با انجام آن‌ها می‌تواند فرآیند ارائه خدمات درمانی به مردم افغانستان را سرعت بخشد.

■ **سیادت:** اگر بتوانیم از حضور پزشکان و پرستاران مهاجر افغانستانی که به هر دلیلی فعلا در مشهد حضور دارند در کادر درمان بهره بگیریم، می‌توانیم فضای امن‌تر و راحت‌تری را برای گردشگران سلامت افغانستانی فراهم کنیم

● عملکرد درست در ارائه خدمات، بهترین تبلیغ برای جذب گردشگر سلامت

کارشناسان و فعالان حوزه گردشگری معتقدند بهترین تبلیغ برای جذب گردشگر سلامت از افغانستان، عملکرد درست ما در این بخش است. آنها می‌گویند مادامی که ما دارای ضعف اساسی در ساختار داخلی خود هستیم، با ورود تعداد بیشتری از گردشگران، آبروی ما بیشتر به خطر می‌افتد. لذا بهتر است به جای تبلیغ و شعار، مصوبات درستی تدوین و اجرا شود. بهبود روند صدور روادید، دریافت عادلانه هزینه‌های درمانی، تسریع در صدور بیمه‌های درمانی گردشگران و... از اقداماتی است که می‌تواند در جذب هر چه بیشتر گردشگران سلامت موثر باشد. بهترین تبلیغ نیز این است که بیمارانی که به مشهد مراجعه می‌کنند، خدمت مناسبی دریافت کنند و کمی بعد از آن، از اقصی نقاط افغانستان به ویژه مناطقی که دارای زبان مشترک با ما هستند، بیماران به ایران و مشهد سرازیر می‌شوند.

S. No.	NATIONALITY	2015	2016	2017 (P)
1	BANGLADESH	120388	210142	221751
2	AFGHANISTAN	27505	61231	55681
3	IRAQ	11378	33125	47640
4	OMAN	8308	25002	28157
5	MALDIVES	1836	10523	45355
6	UZBEKISTAN	6398	9564	8309
7	NIGERIA	10642	9277	5530
8	YEMEN	5291	8837	11903
9	KENYA	6400	8701	7496
10	UNITED REPUBLIC OF TANZAN	6167	5566	5047

تعداد و ملیت گردشگران سلامت وارد شده به هند در فاصله ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷

بنگلادشی‌ها و افغانستانی‌ها در صدر گردشگران سلامت هند هستند

افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت سیمان و آهن، ساخت‌وساز مسکن را از توجیه انداخته است

استمداد سازندگان از دولت

رستمی: با افزایش قیمت سیمان، سایر مصالح ساختمانی نیز دومینووار گران می‌شوند

دنیای اقتصاد- رها رادمنش: افزایش قیمت شدید مصالح ساختمانی به ویژه سیمان و آهن‌آلات در یکسال اخیر، داد سازندگان مسکن به ویژه انبوه‌سازان را درآورده است؛ در نیمه اول امسال، قیمت میلگرد و سیمان ظرف یک ماه، بیش از ۷۰ درصد افزایش پیدا کرد. افزایش قیمت سیمان و آهن‌آلات نسبت به یک سال پیش ۱۰۰درصد و رشد نرخ ماسه حدود ۵۰درصد بوده است. سازندگان می‌گویند با این وضعیت و رکودی که بر بازار مسکن حاکم است، دیگر توان و انگیزه‌ای برای کار باقی نمانده است. کاهش قیمت دستوری دولت سیزدهم برای سیمان هم ظاهرا تاثیری موقت داشته و پس از مدتی بار دیگر نرخ این کالا افزایش یافته است. به گفته نعمت‌الله ظریف، دبیر انجمن انبوه‌سازان خراسان رضوی، با روی کار آمدن دولت جدید، قیمت اقلامی مانند سیمان در اواسط شهریورماه کاهش یافت؛ رئیس بنیاد مسکن اعلام کرد که قیمت هر پاکت سیمان ۲۵ تا ۲۷ هزار تومان باشد؛ اما این کاهش قیمت تداوم نداشت؛ چنان‌که در حال حاضر سیمان در بازار ۳۵ تا ۳۶ تومان عرضه می‌شود.

● تاثیر طرح جهش تولید مسکن بر بازار مصالح ساختمانی

این درحالی است که دولت جدید سیاست رونق ساخت انبوه مسکن به میزان ۴ میلیون واحد طی ۴ سال را دنبال می‌کند؛ با این هدف که افزایش عرضه سبب کاهش قیمت مسکن شود. حال، سازندگان معتقدند تحقق این هدف دولت، بیش از پیش به بحرانی شدن وضعیت بازار مصالح ساختمانی و رشد قیمت‌ها دامن خواهد زد؛ زیرا افزایش فشار تقاضای خرید مصالح ساختمانی ناشی از اجرای طرح یک میلیون مسکن‌سازی در سال، می‌تواند نیروی محرکه جدیدی برای رشد قیمت مصالح ساختمانی ایجاد کند و بازار نهاده‌های تولید مسکن را از دسترس سازنده‌ها و تولیدکنندگان مسکن و ساختمان خارج کند. واسطه‌های بازار معاملات مسکن مشهد می‌گویند ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال به معنی افزایش تیراژ ساخت مسکن به میزان ۳ برابر ۵ سال گذشته است و اگر الان قرار باشد تیراژ ساخت ناگهان ۲ برابر شود، در این صورت باید ظرفیت تولید مصالح ساختمانی نیز ۲ برابر شود. این در حالی است که این آمادگی برای افزایش تولید وجود ندارد و در نتیجه افزایش تقاضای مصالح ساختمانی سبب افزایش قیمت آن می‌شود. علیرضا رستمی، یکی از سازندگان مسکن در مشهد می‌گوید: در حال حاضر کمبودی در مصالح ساختمانی نیست؛ اما قیمت‌ها بیش از اندازه زیاد است؛ سیمان هم در دوران کمبود، با قیمت آزاد در دسترس انبوه‌سازان بود. فولاد نیز در بازار فراوان است؛ اما به علت گرانی تقاضایی برای آن وجود ندارد. رستمی تصریح می‌کند: سال گذشته در حوزه انبوه‌سازی شاهد افت ساخت‌وساز نبودیم؛ اما در سال جاری شاهد افت چشمگیر ساخت هستیم؛ زیرا با قیمت کنونی صالح ساختمانی، ساخت‌وساز دیگر توجیه اقتصادی ندارد. شاهد این مدعا آن است که بسیاری از پروژه‌های انبوه‌سازی نیمه‌کاره رها شده‌اند و انبوه‌سازان دیگر رغبتی برای کار ندارند. افزایش قیمت مصالح ساختمانی باعث زمان‌بر شدن پروژه‌ها می‌شود؛ زیرا انبوه‌سازی نیاز به سرمایه در گردش زیادی دارد اما انبوه‌سازان با مشکل نقدینگی مواجه‌اند. این سازنده معتقد است در سال جاری نسبت به سال گذشته با افت ۴۰درصدی در حوزه ساخت‌وساز چه در قالب «مشارکت در ساخت» و چه خرید مواجه هستیم.

● علل افزایش قیمت‌ها

اما درباره دلایل افزایش قیمت مصالح ساختمانی به ویژه سیمان و آهن‌آلات، برخی به خاموشی‌های مکرر کارخانه‌ها اشاره می‌کنند. تیرماه امسال کارخانه‌های سیمانی و فولادی با دستور کاهش ۹۰درصدی مصرف برق مواجه شدند و این امر موجب تعطیلی دو تا سه هفته‌ای این صنایع شد. این توقف تولید منجر به کاهش عرضه محصولات و در نتیجه، افزایش قیمت‌ها شد. البته، بسیاری از فعالان بازار مسکن معتقدند افزایش قیمت‌ها بیش از آن‌که به دلیل تعطیلی کارخانه‌ها باشد، به‌خاطر نقش دلالان و واسطه‌ها در عرضه مصالح ساختمانی بوده است. برخی‌ها هم افزایش کرایه حمل را یکی از دلایل رشد قیمت محصولات ساختمانی می‌دانند.

اما ظریف، دبیر انجمن انبوه‌سازان خراسان رضوی دراین‌باره می‌گوید: قیمت مصالح ساختمانی همواره رو به افزایش است؛ این افزایش قیمت در برخی اقلام مانند سیمان، پروفیل، آهن، ماسه و... چشمگیرتر بوده است. برخی افزایش کرایه حمل را علت گرانی مصالح عنوان می‌کنند؛ اما این مساله، بیشتر بهانه‌ای برای افزایش قیمت‌هاست. علاوه بر این، گرانی سیمان را هم به قطعی برق سوبسیدی کارخانجات در اوایل تابستان ربط می‌دادند.

رستمی هم تصریح می‌کند: برخی عنوان می‌کنند دلیل گرانی برخی مصالح همچون سیمان به قطعی برق و نبود سوخت وابسته است، این در حالی است که در شرایط فعلی خبری از قطعی برق نیست؛ اما همچنان با افزایش چشمگیر قیمت سیمان مواجهیم. لذا عملا گرانی سیمان را نمی‌توان با قطعی برق توجیه کرد. وی یادآور می‌شود: متاسفانه نظارتی بر بازار مصالح ساختمانی وجود ندارد. چرا اقلامی مانند سیمان با افزایش شدید قیمت مواجه شد؟ نکته قابل تامل دیگر آن است که با افزایش قیمت سیمان، سایر مصالح ساختمانی نیز دومینووار گران می‌شوند.

■ ظریف: عرضه سیمان در بورس هم نتوانست مانع از افزایش قیمت‌ها شود؛ از آنجا که مصالح ساختمانی در بورس در حجم زیاد عرضه می‌شود و مبالغ آن هم به صورت نقدی حساب می‌شود، بسیاری از انبوه‌سازان دچار مشکل‌اند

● تاثیر عرضه سیمان در بورس کالا

اما یکی از راهکارهای دولت برای مدیریت بازار سیمان و قیمت این محصول، عرضه سیمان در بورس کالا بود و در حال حاضر نزدیک به ۸۵درصد از واحدهای تولیدی سیمان، محصولات خود را در بورس کالا عرضه می‌کنند. البته با وجود عرضه سیمان در بورس، در مقاطعی از سال، باز هم قیمت‌ها به شکل چشمگیری افزایش یافت. عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان، درباره علت افزایش قیمت سیمان با وجود همزمانی عرضه در بورس در تیرماه می‌گوید: از نیمه تیرماه امسال به دلیل محدودیت‌هایی که از سوی وزارت نیرو به واحدهای تولیدی سیمان درخصوص تامین برق مصرفی اِعمال شد، فضای روانی سنگینی بر بازار سیمان حاکم شد. به دنبال اطلاعیه وزارت نیرو، افرادی که سیمان خریداری کرده بودند از عرضه سیمان خود به بازار جلوگیری کردند و این موضوع موجب به راه افتادن بازار سیاه سیمان شد. در آن زمان چون فقط بخشی از سیمان در بورس عرضه می‌شد، با بالا رفتن قیمت در بازار آزاد، قیمت در بورس نیز افزایش یافت.

● معایب بورسی

با همه اینها، برخی از سازندگان معتقدند عرضه سیمان در بورس راهکاری است که در نهایت به نفع عده‌ای تمام می‌شود. ظریف، دبیر انجمن انبوه‌سازان خراسان رضوی که معتقد است دلالان بیشترین تاثیر را در افزایش قیمت‌ها داشته‌اند، تصریح می‌کند: متاسفانه عرضه سیمان در بورس هم نتوانست مانع از افزایش قیمت‌ها شود؛ از آنجا که مصالح ساختمانی در بورس در حجم زیاد عرضه می‌شود و مبالغ آن هم به صورت نقدی حساب می‌شود، بسیاری از انبوه‌سازان دچار مشکل‌اند؛ زیرا با کمبود نقدینگی مواجه‌اند و نمی‌توانند مصالح مورد نیاز خود را از بورس تهیه کنند.

مهدی نوری، یکی دیگر از سازندگان مسکن در مشهد هم عنوان می‌کند: متاسفانه عده‌ای افزایش قیمت برخی مصالح ساختمانی مانند سیمان را به قطعی برق و کاهش تولید نسبت می‌دهند که این مساله هیچ توجیه منطقی ندارد. این مسائل دست به دست هم داده تا انبوه‌سازی با کاهش چشمگیری مواجه شود. عرضه مصالح ساختمانی در بورس هم نتوانست گرهی از مشکلات انبوه‌سازان باز کند؛ چرا که در وهله نخست، انبوه‌سازان با فرآیند خرید و فروش مصالح در بورس آشنایی کافی ندارند. دوم آن‌که، مصالح ساختمانی در مقادیر پایین در بورس عرضه نمی‌شود؛ لذا اجرای پروژه‌های کوچک توجیه اقتصادی ندارد.

■ کشاورز: مکانیزم پذیرش متقاضیان در ارائه کد بورسی، دامنه نوسان، میزان تخصیص خرید به هر کد و به ویژه درنظرگرفتن عوامل موثر در قیمت نهایی برای مصرف کننده، نیاز به بازنگری جدی دارد

● لزوم بازنگری در فرایندهای عرضه سیمان در بورس

البته نظر واحدهای تولیدی سیمان درباره عرضه این محصولات در بورس متفاوت است. به گفته رضا کشاورز، مدیر بازاریابی و فروش «مجتمع سیمان غرب آسیا»، در عرضه سیمان در بورس به صورت اصولی و درست، علاوه بر اینکه مصرف کننده می‌تواند با قیمت مناسب و با حذف واسطه‌ها، سیمان مورد نیاز خود را خریداری کند، کارخانجات هم در فضای رقابتی به بهبود ارائه خدمات و تولید کالای با کیفیت‌تر می‌پردازند و سیمان تولیدی را با نرخ مناسب‌تر به فروش می‌رسانند. این حق انتخاب برای مشتری گامی است برای ارتقا بیشتر صنعت سیمان.

البته این مدیر واحد سیمانی معتقد است در فرآیند عرضه سیمان در بورس دچار شتاب‌زدگی‌هایی بودیم که می‌بایست قبل از آغاز عرضه، با هم‌اندیشی و تبادل نظر بیشتر، روش اجرایی بهتری اتخاذ می‌شد. کشاورز تصریح می‌کند: مکانیزم پذیرش متقاضیان در ارائه کد بورسی، دامنه نوسان، میزان تخصیص خرید به هر کد و به ویژه درنظرگرفتن عوامل موثر در قیمت نهایی برای مصرف کننده، نیاز به بازنگری جدی دارد؛ به طور مثال، نرخ سیمان (که شامل قیمت هر تن سیمان در کارخانه + ارزش افزوده + هزینه‌های حمل، تخلیه، بارگیری و... می‌شود) عامل مهمی است که به موجب این موضوع کارخانجات در شرایط یکسانی قرار ندارند و این امر به تدریج موجب ایجاد بازار انحصاری و غیررقابتی می‌شود؛ به طوری‌که تنها کارخانجاتی قادر به عرضه سیمان در بورس و فروش آن خواهند بود که بنا به موقعیت جغرافیایی خاص خود در بازار هدف پرجمعیت و مناسبی جای دارند یا در نزدیکی بازار مصرف قراردادند.

مدیر بازاریابی و فروش مجتمع سیمان غرب آسیا تاکید می‌کند: عرضه صددرصدی همه کارخانه‌ها در بورس به روش فعلی جای بسی تامل و تجدیدنظر دارد؛ ولی در کل ورود سیمان به بورس کالا اقدامی مثبت به‌سوی شفاف‌سازی و برقراری امکان دسترسی همگان به خرید مستقیم از کارخانه‌ها بود که منجر به حفظ و افزایش منافع مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان می‌شود.

● راه حل کنترل قیمت‌ها در بازار چیست؟

برخی از فعالان صنعت ساختمان‌سازی معتقدند عرضه سیمان در بورس کالا برای همه سازندگان راهگشا نبوده و باید به راهکارهای دیگری در کنار آن دست یافت. ظریف دراین‌باره می‌گوید: اگر اقلام مصالح ساختمانی به صورت هفتگی و با تناژ بالا برای اشباع بازار عرضه شود، بازار آرامش نسبی پیدا خواهد کرد؛ به طور مثال، سیمان به قیمت ۲۵ تا ۲۷ هزار تومان در بورس عرضه خواهد شد. اما بالعکس، اگر در بورس اعمال نفوذ صورت بگیرد یا مصالح در بورس در تناژ پایین عرضه شود، مشکلات به قوت خود باقی خواهد ماند. این انبوه‌ساز با بیان اینکه دلالان اجازه ثبات قیمت‌ها را در بازار نمی‌دهند، تصریح می‌کند: دستوری کردن قیمت مصالح ساختمانی توسط دولت در صورتی می‌تواند به ساماندهی بازار مصالح ساختمانی کمک کند که این قیمت‌گذاری‌ها کارشناسی شده و متناسب با تورم سالیانه و نوسانات نرخ ارز براساس گزارش‌های بانک مرکزی صورت گرفته باشد.

در غیر این صورت، شاهد شکست طرح ساخت یک میلیون واحد مسکونی خواهیم بود؛ چنان‌که این شکست را در طرح مسکن مهر تجربه کردیم. به طوری‌که مسکن‌های مهر با تاخیر بسیار، با کیفیت پایین و... تحویل متقاضی شد. حال باید قیمت مصالح ساختمانی به صورت معقول و کارشناسی شده مصوب شود تا شاهد بروز چنین مشکلاتی نباشیم.

● قیمت‌گذاری دستوری، راهی برای کوتاه کردن دست دلالان

رستمی هم با تاکید بر اهمیت قیمت‌گذاری دستوری توامان با کارشناسی‌های لازم خاطرنشان می‌کند: اگر برای هر یک از مصالح و دستمزد کارگر قیمت مصوب دولتی وجود داشت، شاید شاهد این آشفته بازار نبودیم. در واقع شاید با قیمت‌گذاری دستوری دست دلالان از بازار مصالح ساختمانی قطع شود و شاهد نوسان در قیمت‌ها و دستمزدها نباشیم. در حال حاضر، دلالان به بهانه کیفیت‌های متفاوت، قیمت‌های متفاوتی را برای مصالح ساختمانی عنوان می‌کنند. در نتیجه، شاهد این آشفته بازار هستیم که قطعا دود این افزایش قیمت‌ها به چشم مشتری نهایی خواهد رفت.

نوری، دیگر سازنده مسکن در مشهد هم معتقد است دستوری کردن قیمت مصالح ساختمانی اگر معقول و منطقی باشد، می‌تواند تا حدودی به پیاده‌سازی ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال کمک کند. دولت برای خروج از این آشفته بازار، باید با برنامه پیش برود و بر قیمت مصالح ساختمانی در بازار نظارت بیشتری داشته باشد.

خبر مرتبط

دغدغه‌های سیمانی انبوه‌سازان

یکی از سازندگان مسکن در مشهد عنوان می‌کند: متاسفانه در حال حاضر با افزایش سرسام‌آور قیمت مصالح ساختمانی مواجه هستیم که این مساله به رکود حوزه ساخت‌وساز منجر شده و بالطبع در چنین شرایطی تقاضا نیز برای واحد مسکونی به شدت افت پیدا کرده است. به طور مثال، در فصل تابستان نسبت به بهار سال جاری با افزایش ۴۰ درصدی نرخ مصالح ساختمانی مواجه بودیم؛ البته برخی مصالح ساختمانی مانند سیمان نسبت به سال گذشته، رشد ۱۰۰ درصدی قیمت را تجربه کرده‌اند. سعید همتی یادآور می شود: به رغم ادعای دولتمردان مبنی بر ظرفیت تامین سوخت و برق برای صادرات به کشورهای ترکیه، انگلستان و... در داخل با مشکل تامین سوخت و برق مواجه هستیم که این مساله سبب افزایش نرخ مصالح ساختمانی مانند سیمان، فولاد، آهن و میلگرد و... می‌شود.

همتی خاطرنشان می کند: تامین سیمان از بورس برای انبوه‌سازان توجیه ندارد؛ چرا که دارای فرآیندی طولانی است. البته ناگفته نماند که اغلب انبوه‌سازان با سازوکار تامین سیمان از بورس آشنایی کامل ندارند، لذا ترجیح آنها تامین سیمان از بازار آزاد ولو با قیمت بالاتر است. بنابراین به نظر می‌رسد صرفا ۲۰ تا ۲۵ درصد از انبوه‌سازان سیمان خود را از بورس تهیه کنند. این سازنده مسکن تصریح می‌کند: بعید می دانم شعار آقای رئیسی مبنی بر ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال محقق شود، چرا که زیرساخت‌ها پاسخگوی این حجم از ساخت‌وساز نیست. به طور مثال، اگر قرار باشد بخشی از این کار توسط بخش خصوصی صورت گیرد، اخذ یک پروانه ساختمانی حداقل ۸ ماه زمان می‌برد، لذا ساخت یک میلیون واحد مسکونی به طور سالانه معقول نیست مگر آن که روال اخذ پروانه کسب خارج از عرف و چارچوب‌های معمول باشد.

وی با بیان اینکه بسیاری از سازندگان با اعلام قیمت مصوب دولتی مصالح ساختمانی موافق نیستند، می گوید: این اقدام را به ضرر خریدار واقعی می‌دانم؛ زیرا تجربه حاکیست دستوری کردن قیمت هر قلم و کالا اعم از مصالح ساختمانی به نفع متقاضی نخواهد بود بلکه بالعکس این اقدام به آشفته‌تر شدن اوضاع می‌انجامد. با این حال، گفتنی است انبوه‌سازان مصر به کاهش قیمت مصالح ساختمانی هستند، چرا که گردش سرمایه در کوتاه مدت منجر به رونق ساخت و ساز و افزایش تقاضا خواهد شد. همتی تصریح می‌کند: پیشنهاد ما این است که دولتمردان سیاستی را در پیش بگیرند که ابتدا نیاز داخلی مصالح ساختمانی تامین شود و سپس به صادرات آن به سایر کشورها اقدام کنند، به طور مثال، در شرایط بحران سیمان، با صادرات این قلم از مصالح به افغانستان مواجه بودیم. در واقع این مسائل باید فارغ از مباحث سیاسی به خوبی مدیریت شود، چرا که کمبود مصالح ساختمانی در داخل موجب افزایش سرسام‌آور قیمت‌ها شده است. امید می‌رود دولتمردان بستری را فراهم کنند تا شاهد ثبات نسبی قیمت مصالح ساختمانی باشیم تا بالطبع شاهد افزایش قدرت خرید مردم باشیم.

یادداشت

عرضه سیمان در بورس کالا؛ مزیت‌ها و چالش‌ها

رضا کشاورز
مدیر بازاریابی و فروش مجتمع سیمان غرب اسیا

برای بررسی وضعیت فعلی بازار سیمان بهتر است مرور کنیم آنچه در یکسال گذشته در صنعت سیمان اتفاق افتاد؛ از آبان ماه ۱۳۹۹ همزمان با قطع گاز کارخانجات سیمان و عدم پیش‌بینی لازم سوخت جایگزین از سوی متولیان مربوطه، میزان تولید سیمان به‌طور محسوسی کاهش یافت و با تداوم تعطیلی برخی کارخانجات به دلیل اتمام موجودی «کلینکر»، عرضه سیمان در بازار کاهش و نرخ فروش سیمان صرفاً برای مصرف کننده توسط واسطه‌ها افزایش یافت و از این افزایش قیمت سودی حاصل کارخانجات تولیدی نشد.

با شروع سال جدید و افزایش بی‌رویه هزینه‌های تولید، انجمن صنفی صنعت سیمان توانست با رایزنی با وزارت صمت، موافقت با افزایش قیمت سیمان را که مربوط به تقاضای سال ۱۳۹۹ کارخانجات بوده، اخذ کند (حدود ۳۹ درصد) و فاصله قیمت نرخ فروش کارخانه تا قیمتی که به دست مصرف‌کننده می‌رسد، تا حدودی جبران شود.

از تیرماه، با موضوع قطع برق صنعت سیمان و عدم امکان تولید و همچنین اتمام ذخایر استراتژیک کلینکر واحدهای تولیدی به دلیل مصرف در زمان قطعی گاز سال ۱۳۹۹، عرضه سیمان به‌طور قابل توجهی کاهش یافت و این کاهش عرضه باعث افزایش نرخ فروش سیمان در بازار به مصرف کننده، (هر پاکت ۶۰ تا ۸۰ هزار تومان) در بعضی از مناطق کشور شد.

البته نکته حائز اهمیت در این میان، بهره‌مند نشدن کارخانجات سیمان از این افزایش قیمت بود و متاسفانه عده‌ای سودجو از این فرصت استفاده کرده و سیمان خریداری شده را با بالاترین نرخ به مصرف‌کننده می‌فروختند.

کمبود سیمان در بازار و نارضایتی مردمی باعث شد وزارت صمت طرح عرضه سیمان در بورس کالا را کلید بزند. در ابتدا عرضه توسط چند کارخانه سیمان انجام پذیرفت و با گذشت زمان و الزام صددرصدی سیمان تولیدی به عرضه در بورس، تقریبا همه کارخانجات در حال حاضر عرضه سیمان بر تقاضا فزونی یابد و هرهفته در بورس کالا، بخشی از سیمان عرضه شده بدون تقاضا و مشتری بماند.

کاهش نرخ سیمان در بازار برای مصرف کننده اتفاق افتاده و به‌طور متوسط با درنظر گرفتن هزینه‌های حمل، سود توزیع‌کننده، تخلیه و بارگیری، نرخ فروش هر پاکت سیمان از ۴۲هزار تا ۳۲هزار تومان متغیر است و هر تن سیمان فله متناسب با کرایه حمل، به نرخ ۴۴۰ هزار تا ۵۲۰ هزار تومان تحویل مصرف‌کننده می‌شود.

امکان خرید سیمان به صورت مستقیم و بدون واسطه برای همه متقاضیان با شرط در اختیار داشتن کد بورسی مهیا است و نرخ سیمان پاکتی در کارخانه بدون ارزش افزوده در هفته‌های اخیر در بورس کالا، ۲۳هزار و ۹۵۰ تومان بوده است.

نکته قابل توجه آن است که در بازار شاهد دو نوع افزایش نرخ بودیم: نخست، افزایش نرخ رسمی که بعد از مدت‌ها پیگیری و مکاتبات مکرر صنعت سیمان، وزارت صمت با افزایش نرخ سیمان موافقت کرد که در مقایسه با صنایع مشابه و همچنین میزان افزایش قیمت سیمان در سال‌های اخیر، این افزایش نرخ صرفاً بخشی از افزایش هزینه‌های تولید سیمان سال ۱۴۰۰ را جوابگو است. دوم، افزایش نرخ غیررسمی در بازار که توسط عده‌ای دلال انجام می‌گیرد و بعد از خریداری سیمان، (با ایجاد بازار سیاه از کمبود سیمان به علت قطع برق کارخانجات)، نهایت استفاده را کرده و با سودورزی و منفعت‌طلبی هر پاکت سیمان را بین ۶۰ تا ۸۰هزار تومان تومان به فروش رساندند.

نکته حائز اهمیت دیگر آن است که قیمت‌گذاری سیمان در سنوات اخیر در مقایسه با صنایع مشابه عادلانه نبوده است. با توجه به اینکه سیمان کالایی غیرلوکس و غیرنمادین است و از استانداردهای اجباری برخوردار است، در اکثر کارخانجات تولیدی سیمان، مشابهت عام وجود دارد و وجه تمایز شاخصی برای تفاوت در قیمت و رقابتی شدن بازار نیست. سال‌هاست این روش ضرر یا سود مقطعی برای تولیدکننده یا مصرف‌کننده به همراه داشته و ثباتی برای بهبود خدمات و کیفیت محصولات وجود ندارد و هرازگاهی یکی از این طرفین ناراضی هستند.

بایستی با حفظ حقوق مصرف‌کننده و تولیدکننده اجازه دهیم بازار تعادل خود را پیدا کند و بستر لازم جهت برنامه‌ریزی به منظور رشد و شکوفایی صنعت انجام پذیرد و از سود این فرآیند پویا، مصرف‌کننده نیز بهره‌مند شود. سرکوب قیمت یا آزادسازی قیمت بدون درنظر گرفتن منافع مصرف‌کننده و نیز تولیدکننده، حاصلی جز نابودی صنعت یا اجحاف در حق مصرف‌کننده ندارد.

مدیرعامل شرکت گاز استان خبر داد

اجرای ۶۷۷ کیلومتر شبکه گازرسانی در خراسان‌رضوی

دنیای اقتصاد: مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی از اجرای ۶۷۷ کیلومتر شبکه گازرسانی شهری و روستایی در این استان طی ۶ ماه نخست امسال خبر داد.

حسن افتخاری با بیان اینکه خراسان رضوی دارای وسیع‌ترین شبکه گاز در کشور است، اظهار کرد: تاکنون ۳۳ هزار و ۴۳۷ کیلومتر شبکه گازرسانی در این استان اجرا شده است.

به گزارش روابط عمومی شرکت گاز خراسان رضوی، افتخاری افزود: در مجموع تاکنون در بخش روستایی ۲۴ هزار و ۲۲۱ کیلومتر شبکه گاز برای بهره‌مندی ۲۴۶۷ روستا با جمعیت ۴۹۴ هزار و ۸۰۰ خانوار و در بخش شهری نیز برای اتصال ۹۳ شهر استان ۹۲۱۶ کیلومتر شبکه اجرا شده است.

مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی ادامه داد: با اجرای ۶۷۷ کیلومتر شبکه گازرسانی روستایی و شهری در ۶ ماه نخست امسال ۳۱ هزار و ۸۹۱ مشترک جدید از نعمت گاز بهره مند شدند.

افتخاری با تاکید بر ضرورت استمرار پایداری و ارتقای کیفیت خدمات گازرسانی خراسان رضوی به ویژه در بخش مشترکین خانگی و عمومی بیان کرد: با تلاش و کوشش شبانه‌روزی کارکنان شرکت گاز استان هم اکنون بالغ بر ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار مشترک در سراسر استان از نعمت گاز طبیعی بهره‌مند هستند. وی گفت: در حال حاضر ۹۵.۶ درصد خانوار روستاهای واجد شرایط و ۹۹ درصد جمعیت شهری استان از نعمت گاز طبیعی استفاده می‌کنند. با اتمام طرح های گازرسانی در ۲۰۲ روستای دیگر ضریب نفوذ گاز بخش روستایی استان به ۹۹.۹ درصد افزایش خواهد یافت.

افتخاری تصریح کرد: گازرسانی روستایی در خراسان رضوی در حال اتمام است و روستاهای باقی مانده دارای شرایط سخت و صعب‌العبور بوده که نیازمند دقت و زمان بیشتری برای اجراست.

مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی در بخش دیگری از سخنانش از آمادگی این شرکت برای ورود به فصل سرد سال هم خبر داد و افزود: در فصول سرد تامین پایدار گاز طبیعی مصرفی بخش خانگی و عمومی در اولویت است. امیدواریم با تعامل، استمرار و تقویت تعاملات و مصرف بهینه گاز طبیعی علاوه بر گرمابخشی خانه های هم استانی‌ها امکان تامین حداکثری گاز طبیعی مورد نیاز بخش های صنعتی نیز فراهم شود.

مطابق آخرین اعلام وزارت کشور ۱۲ روستای خراسان رضوی به شهر ارتقا یافته است.

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM ● info@ donya-e-eqtesad.com

ضمیمه هفتگی استان‌های خراسان

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان ■ مدیر مسوول: علیرضا بختیاری
■ نشانی: خیابان شهید مطهری- حدفاصل سنایی و میرزای شیرازی - پلاک ۳۷۰
■ تلفن: ۸۷۷۶۲۲۰۷-۰۲۱
■ لیتوگرافی و چاپ: امید نشر وچاپ ایرانیان

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم- دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن: ۳۷۶۲۵۳۵۳-۰۵۱ و ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱ آگهی ها: ۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
خراسان جنوبی، محمد قربانی: ۸-۳۲۳۴۲۶۰۷
نسخه الکترونیک: www.Xhden.ir سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۵۷۷۰۱

خبر

در نشست فعالان اقتصادی خراسان با اعضای کمیسیون جهش تولید مجلس چه گذشت؟

فغان شافعی از اقتصاد دستوری

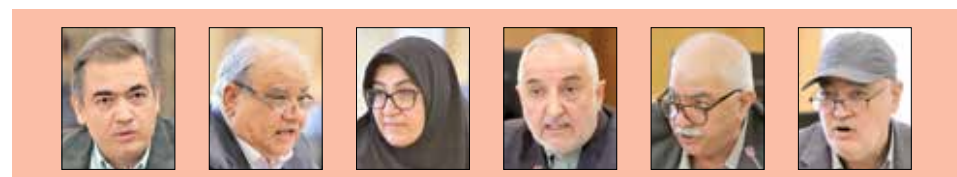

دنیای اقتصاد، زهـــرا صفدری: آثار خطاهـــای راهبردی در بخـــش اقتصاد، انتقاد از انباشتگی قوانین و بخشنامه‌های خلق‌الســـاعه و مخـــل کســـب‌وکار و بی‌توجهی به نظرات بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها از مهمترین مسائلی بود که فعالان اقتصادی خراسان رضوی در نشست هم‌اندیشی با اعضای «کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید» مجلس شورای اسلامی مطرح کردند.

فعـــالان اقتصـــادی و اعضـــای هیات نماینـــدگان اتـــاق بازرگانی خراســـان رضـــوی از عملکـــرد ضعیـــف دولت در تامین زیرســـاخت‌های مناسب صنعتی، اختصاص حمایت‌های دولتی تنها به چند صنعت، صدور مجوزهای بی‌رویه و بدون کارشناسی در بخش تولید و... هم گلایه کردند. اعضای کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید مجلس هم در این نشســـت که در محل اتاق مشـــهد برگزار شـــد، به اهمیت بخش خصوصی در پیشـــبرد اهداف اقتصادی تاکید کردند و خواستار شکل‌گیری تیم تحقیقاتی مشترک بین اتاق بازرگانی و این کمیســـیون مجلس شدند.

● رشد نقدینگی و تورم، نتیجه خطاهای راهبردی در اقتصاد

غلامحســـین شـــافعی، رئیـــس اتاق بازرگانی ایران در این نشســـت از تنزل جایـــگاه ایران به انتهـــای زنجیره ارزش آســـیا گلایه کرد و دلیل این مســـاله را، ناهمخوانـــی دیدگاه‌های مســـوولان در زمینه خودکفایـــی و حمایت از تولید با واقعیات موجود دانســـت. شافعی معتقد است این وضعیت باعث شده تا سهم ما از اقتصاد جهانی در قیاس با ۴۰ سال قبل به نصف تقلیل یابد. او گفت: در وضعیت کنونی و در تنگنای مشـــکلات، هرگونه خطای راهبـــردی موجب افزایش حجم نقدینگی می‌شـــود و تورمی سرسام‌آور برای آینده در پی خواهد داشت.

رئیـــس اتاق ایران و خراســـان رضوی به اولویت ندادن به اقتصاد در سیاســـت داخلـــی و خارجی انتقاد کرد. او از نظام قیمت‌گذاری به عنوان یکی از موضوعات مهـــم و پُرچالش این روزهـــا یاد کرد و گفت: بســـیاری از تصمیمـــات در قالب شـــعار کنترل تورم مطرح می‌شـــود؛ اما غایت آن رشـــد بهای تمام شـــده تولید بوده اســـت. آیا منطقی اســـت در حالی کـــه قیمت نهاده‌های تولیـــدی افزایش می‌یابـــد، در ادامـــه زنجیـــره تولید، به صنعتگر و تولیدکننده دستور داده شود تا قیمت را ثابت نگاه دارد؟ اصلا در چنین شرایطی، تولید ممکن و مقرون به صرفه خواهد بود؟

● کامیابی رانت‌خواران از ماجرای قیمت‌گذاری خودرو

شافعی در بخش دیگری از سخنانش به تفـــاوت بین واحدهای تولیدی بخش خصوصی و دولتی در زمینه قیمت‌گذاری و اثرات قیمت‌گذاری دستوری بر جامعه اشاره کرد. او در این زمینه، وضعیت تولید و بازار محصـــولات ایران خودرو را مثال زد و گفت: در سال ۱۳۹۹، شرکت ایران خودرو ۴۰ هزار میلیـــارد تومان فروش داشـــته و محصولاتش بـــا قیمت‌گذاری دستوری مثلا ۱۰۰ میلیون تومان عرضه شده، در حالیکه قیمت همان محصول در بازار آزاد ۲۰۰ میلیون تومان بوده است. البته این مابه‌التفـــاوت به جیب دلالان دارای رابطه سرازیر شد تا آن خریداران خوش شانســـی که در قرعه‌کشی‌هایی شبیه به بلیت بخت آزمایی، خودرو را به نصف قیمـــت خریدند. وی ادامه داد: در همین سال، بدهی بالای ایران خودرو و چالش این شـــرکت در تأمین مواد اولیه باعث شـــد تا به بانک‌ها تکلیف شود که ۱۰ هزار میلیارد تومان به این مجموعه وام بدهند اما به دلیل نبود منابع، بدهی مذکور به بانک مرکزی منتقل شـــد که البته نتیجه‌اش رشـــد نقدینگی و تورم بالا بود. شافعی معتقد است سود واقعی این نوع قیمت‌گذاری به کســـانی رسید که ده‌ها میلیون تومان ســـرمایه داشتند و توانســـتند به شـــیوه‌های مختلف این مثلا بلیت‌هـــای بخت‌آزمایی را بخرند و ضرر آتی آن هم به صورت «تورم» سهم اقشار فرودست جامعه شد. بخش تولید و نیازهای آن و چندوچون حمایت از این بخش، موضوع دیگری بود که رئیس اتاق ایران در این نشست مطرح کرد. او با بیان اینکه در حال حاضر ســـه قوه بر مبحث حمایت از تولید متمرکزند، تصریح کرد: نکته این اســـت که آیـــا آنچه تحت این عنـــوان پیگیری می‌شـــود، کارآمدی و اثرگـــذاری کافی دارد؟ در کشـــوری که بـــا محدودیت منابع مواجه اســـت، باید مشخص شود که آیا حمایت مادام‌العمر از بعضی بخش‌های تولیدی اثرگذاری لازم را ایجاد می‌کند یا نه و اینکه اساسا کدام بخش‌ها بایـــد در اولویت حمایت‌ها قرار بگیرند؟ امروز همه به دنبال شناســـایی واحدهای تولیدی هستند که به هر دلیل تعطیل شـــده‌اند؛ ولی آیا فعال شدن آن کارخانه‌ای که محصولش به زودی حتی در بـــازار داخلی هم مصرف‌کننده ندارد، با منابعی که ارزشـــمند و توامان محدود هستند، منطقی‌خواهد بود؟ آیا می‌شود بدون شناسایی عوامل توقف فعالیت یک واحد تولیدی، برای راه‌اندازی مجدد آن اقدام کـــرد؟ تقاضای ما این اســـت که کمیسیون ویژه جهش تولید مجلس به این موضوعات توجه ویژه داشته باشد.

● لزوم اولویت‌بخشی به قوانین مربوط به حمایت از حوزه تولید

«قوانین مربوط به بخش تولید همچون قانـــون رفع موانع تولید، بهبود مســـتمر محیط کســـب و کار و قانـــون حداکثر اســـتفاده از توان تولید، باید در اولویت باشـــد.» شمس‌الدین حســـینی، رئیس کمیســـیون ویژه جهـــش و رونق تولید مجلـــس در این نشســـت، بـــا بیان این مطلب، به اهمیـــت گزارش نظارتی اتاق بازرگانی از روند اجرای این قوانین تاکید کرد. حســـینی با بیان اینکه گزارش اتاق بازرگانـــی باید با نـــوع نظارت‌های مرکز پژوهش‌های مجلس متفاوت باشد، تصریح کرد: نوع گزارش مرکز پژوهش‌ها، علمی است. حال آن‌که گزارش اتاق باید راه را به ما نشـــان دهد. نماینده اتاق بازرگانی بایـــد به ما بگوید کـــه در اجرای قانون، کدام دســـتگاه کدام ماده را اجرا نکرده اســـت. در واقع، بهترین بازخورد از نحوه اجرای قوانین را بخش خصوصی می‌تواند به ما نشان دهد. وی گفت: بررسی‌ها نشان می‌دهد اگر ایران از میان ۱۹۰کشور در شاخص سهولت انجام کسب وکار (بانک جهانی)، رتبه ۱۲۷ را کسب کرده، پاره‌ای از عوامل در آن دخیل بوده‌اند که دشواری شـــروع کسب و کار و مسئله تامین مالی برای این بخش از جمله این عوامل است. به همین اســـتناد، مجلـــس تلاش دارد تا موضوع ســـاماندهی و بازآفرینی نظام تامین مالی کشـــور را به ثمر برساند و در این رابطه پیش نویـــس طرحی را تهیه کرده و برخی احکام آن هم سال گذشته در قانون بودجه آورده شده که باید آن‌ها را دائمی کنیم.

● مخالفت‌ها با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

رئیس کمیسیون جهش و رونق تولید مجلـــس در پاســـخ به انتقـــادات بخش خصوصی به مباحـــث ارزی عنوان کرد: طبق برنامه قرار بـــود با ۸ میلیارد دلار ۴۲۰۰ تومانی، کل کالاهای اساســـی و نهاده‌های دامی مورد نیاز کشـــور برای ســـال ۱۴۰۰ تامین شـــود؛ اما این رقم در ۶ ماهه اول امســـال مصرف شد. وی تاکید کرد: از گذشته مخالف موضوع ارز ۴۲۰۰ تومانی بودیم؛ اما تصمیم‌سازی در این زمینه به سادگی امکان‌پذیر نیست؛ وگرنه در کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تصویب شـــد؛ امـــا در نهایت طی نامه‌نگاری‌هایی با آن مخالفت شد. حداقل ۷۰میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی در این چند ســـال توزیع شده که نه به بخش تولید کمک کرده و نه به کنترل تورم انجامیده است.

حسینی در بخش دیگری از سخنانش درباره انتقاداتی کـــه در خصوص طرح موســـوم به صیانت از حقوق کاربران در فضای مجـــازی مطرح می‌شـــود، بیان کرد: این طرح هنوز به تصویب نرســـیده و بـــه مثابه طرح هـــای دیگر در مجلس ممکن اســـت بر ســـر اجرای آن توافق کامل وجود نداشته باشد. تا اینجای کار، عمـــوم طرح‌هایی که در مجلس یازدهم مصوب شـــده، اقتصادی بوده‌اند. وی در پاســـخ به انتقاد از بی‌توجهی مسوولان به بخش خصوصـــی در تصمیم‌گیری‌ها گفـــت: درباره بهره‌گیـــری از نگاه و نظر بخش خصوصی در عرصه تصمیم‌سازی، ما نیز تاکید داریم و تلاش حداکثری ما، اجرای آن بوده اســـت و در همین راستا، هیچ جلسه‌ای را در کمیسیون جهش و رونق تولید بدون حضـــور نماینده اتاق ایران برگـــزار نکرده‌ایم. ما خود را مقید به اجرای قانون می‌دانیم.

● دردسرهای رشد ۳۰ تا ۴۰ درصدی نرخ مواد اولیه پتروشیمی برای صنعتگران

اما در بخش دیگری از این نشســـت، نوبت به فعالان اقتصادی خراسان رضوی رسید تا به بیان دغدغه‌های خود بپردازند. حسین محمودی خراسانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی مشـــهد از گرانی نرخ مواد اولیه و سختی‌های تامین مالی واحدهای تولیدی گفت و تاکید کرد: بخش تولید را نباید مقصر گرانی‌ها دانست بلکه عوامل ایـــن موضوع را باید ریشـــه‌یابی کرد. او اظهار کرد: همین رشـــد نرخ کالاها در قیمت مواد اولیه تولیدی هم رخ داده و بهای تمام شده کالا، افزایش یافته است. بخشی از این گرانی‌ها متاثر از تصمیمات بخش‌های دولتی است. در یک نمونه، از ابتدای مهرماه تاکنون، قیمت مواد اولیه و فرآورده‌های پتروشـــیمی حدود ۳۰ تا ۴۰درصد رشد داشته که این به معنای کمبود نقدینگی ۵۰ تا ۶۰درصدی برای واحدهای تولیـــدی در تامین مواد اولیه (فرآورده‌هـــای پتروشـــیمی مصرفی در خطوط تولیدی) است.

انحصـــاری کـــه پتروشـــیمی‌ها را در موضع برتـــر قرار داده، باعث می‌شـــود تا تولیدکننده ناگزیر شـــود برای تداوم فعالیت در خط تولیـــدش، هر بهایی را بپردازد. این موضـــوع بر بحث تولیدات صادرات‌محور نیز تاثیر ســـوء مضاعفی دارد.

● انتقاد از تصویب و انباشت قوانین

ســـیدمحمد بحرینیان، مدیـــر دفتر پژوهش‌هـــای اقتصـــاد و توســـعه اتاق بازرگانی مشـــهد هم با انتقاد از تصویب و انباشـــت قوانین در تاریخ ایران گفت: ارزنده‌ترین بخش قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشـــور، مـــاده ۲۱ آن اســـت. در مـــاده مذکور، بانک مرکزی موظف شـــده تا به منظور تأمین ســـرمایه در گـــردش پایدار برای واحدهـــای اقتصادی فعال در بخش‌های

> ■ غلامحسین شافعی، رئیس اتاق بازرگانی ایران در این نشست از تنزل جایگاه ایران به انتهای زنجیره ارزش آسیا گلایه کرد و دلیل این مساله را، ناهمخوانی دیدگاه‌های مسوولان در زمینه خودکفایی و حمایت از تولید با واقعیات موجود دانست.

> ■ حسین محمودی خراسانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی مشهد از گرانی نرخ مواد اولیه و سختی‌های تامین مالی واحدهای تولیدی گفت و تاکید کرد: بخش تولید را نباید مقصر گرانی‌ها دانست بلکه عوامل این موضوع را باید ریشه‌یابی کرد. او اظهار کرد: همین رشد نرخ کالاها در قیمت مواد اولیه تولیدی هم رخ داده و بهای تمام شده کالا، افزایش یافته است.

مختلف، حســـاب ویژه تأمین سرمایه در گردش را به انجام برساند. صد البته که ایـــن بخش از قانون رنـــگ اجرا به خود نگرفـــت. جالب اینجاســـت در حالی که نص اصلـــی قانون هنوز بـــه طور کامل اجرا نمی‌شـــود، مجلس کمر به تصویب قوانین جدید می‌بندد و قانون الحاق دو ماده به قانون مذکور را مصوب می‌سازد کـــه اثرات مثبت قانـــون اول را تضعیف می‌کند. محمد امیرزاده، نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران هم با انتقاد از انحصارهای موجود در ظرفیت‌های مختلف کشـــور، متذکر شـــد: فعالان اقتصـــادی در ورود به بسیاری از عرصه‌ها با محدودیت‌ها و انحصارهای متعدد مواجه می‌شوند. با این نگرش تبعیض‌آمیز در عرصه‌های مختلف اقتصادی کشـــور و محیط کسب‌وکاری که به نفع بخش‌های خاص تعریف شده، نمی‌توانیم به ســـمت تعالی و رفاه برای آحـــاد جامعه، گام برداریم. کشـــورهای پیشرفته جهان نیز اگر توفیقی در اقتصاد خود کسب کردند، مرهون سپردن امور به بخش خصوصی هستند.

امیرزاده یادآور شـــد: مســـیر اقتصاد چین با وجود رویکردهای کمونیستی‌اش همانی اســـت که مالزی با نگاه و باور به اقتصـــاد آزاد، طی کرد. در کشـــورهایی نظیر امارات که زمام سیاســـت در دست حاکمان اســـت، باز همین رویکردهای اقتصـــادی دنبال می‌شـــود و حمایت از بخش خصوصی واقعی و سرمایه‌گذاری آن، در اولویت است.

● ناپایداری قوانین و مهاجرت کارآفرینان

«مهاجـــرت» و «تحریم» دو موضوعی بـــود کـــه محمدعلی چمنیـــان، رئیس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تامین مالی اتاق مشـــهد در این نشست به آن اشاره کرد و گفت: ایـــن دو نکته، چالش‌هایی است که مسوولان از کنار آن می‌گذرند در حالـــی که اثراتش بر بخش‌های مولد عمیق و خســـارت‌بار اســـت. مهاجرت در همـــه طیف‌هـــا وجود دارد و قشـــر ســـرمایه‌گذار و کارآفریـــن نیز در میان مهاجران دیده می‌شوند. عوامل خروج این ظرفیت‌ها از کشـــور، مهم است. ما اغلب از جذب ســـرمایه‌گذار خارجی سخن به میان می‌آوریم در حالی که ارزش سرمایه های داخلی ما به مراتب بیشتر از اعداد و ارقامی است که از محل سرمایه گذاری خارجی حاصل می آید و مسوولان ما از اهمیت حفظ ایـــن ظرفیت‌ها، غافل‌اند. بعضی کارآفرینان ما، به واسطه مشکلات موجود و ناپایداری قوانین و رویه‌ها، با بن بست مواجه می‌شوند و خود را ناگزیر از مهاجرت می‌بینند.

● انتقاد به حمایت دولتی از چند صنعت

محمدحسین روشنک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی خراسان رضوی از محدود بـــودن حمایت دولتـــی از چند صنعت انتقاد کرد. او گفت «متاســـفانه بحث حمایـــت از تولید محدود به چند کالا و صنعت نظیر خودروســـازی، لوازم خانگی، محصولات پتروشیمی، فولاد و... در کشور است؛ در حالی‌که اگر صحبت از جهش تولید به میان می‌آید، باید زیربنای اقتصاد سامانی بگیرد، ظرفیت‌های بازار سرمایه به کار گرفته شود و مشکلات این بخش حل و فصل شـــود و نهایتا تولید و اقتصاد ما به جهان و بازارهای بین‌المللی پیوند بخورد.»

مریـــم ســـراج احمدی، عضـــو هیات رئیســـه اتاق بازرگانی خراســـان رضوی هـــم در بخـــش دیگری از این جلســـه، بـــر ضرورت پرهیز از صـــدور مجوزهای بی‌رویه بهره‌بـــرداری در بخش‌هایی که بعضـــا به لحاظ ظرفیت بـــازار، در آن‌ها به اشباع رسیده‌ایم، تاکید کرد. او اظهار کـــرد: در حال حاضر، واحدهای تولیدی متعددی هســـتند که با نصـــف یا یک ســـوم ظرفیت خـــود فعالیت می‌کنند و اگر قرار اســـت در چهارچوب برنامه‌های رونق و جهش تولیـــد، حمایتی صورت بگیـــرد؛ باید فعال شـــدن ظرفیت آن‌ها در اولویـــت باشـــد. «هزینه‌های مضاف برای تولیدکنندگان در بازگشـــت ارز» موضوعی بـــود که غلامعلـــی رخصت، رئیس کمیســـیون صنعت اتاق مشهد به آن پرداخت. او نقبی به طرح اخیر مجلس برای جرم انگاری وارد نکردن ارز صادراتی و اقدامات گذشـــته در فشـــار به بخش خصوصـــی برای این بحـــث زد و متذکر شد: سود حاصل از صادرات ما حدود ۳ تا ۴ درصد اســـت؛ اما نقل و انتقال پول ۷ تا ۱۸ درصد هزینه در پی دارد؛ چون باید ارز مذکور از مســـیرهای مختلف و پس از چند مرحله جابه‌جایی، به کشور وارد شود. این مسئله خسارت‌های زیادی را برای واحدهای تولیدی صادرات محور، در پی دارد.

● طلب سه ساله صادرکنندگان به ترکمنستان از وزارت نفت ایران

مجید محمدنژاد، رئیس اتاق مشترک ایـــران و ترکمنســـتان هـــم از افرادی بود که در این نشســـت بـــه بیان برخی مشکلات پرداخت. او با اشاره به مشکلات صادرکننـــدگان به ترکمنســـتان گفت: سال‌هاست که تجار ما با بخش خصوصی و دولتـــی ترکمنســـتان در حوزه صدور کالا و خدمات بـــه ویژه در حوزه فنی و مهندسی همکاری می‌کنند و در مقاطعی حتی سالانه بیش از یک میلیارد صادرات به ترکمنستان داشته‌ایم؛ اما طرحی در دولت احمدی‌نژاد و در ســـال ۲۰۱۶، با پیشنهاد شرکت ملی گاز ایران به مرحله اجرا درآمد که به موجب آن و براســـاس ضمانت‌نامه‌ای که از ســـوی شرکت ملی گاز ایران صادر می‌شد، صادرکنندگان ما با دولت و وزارتخانه‌های ترکمنستان در حوزه خدمات فنی و مهندســـی قرارداد می‌بستند و در قراردادها قید می‌شد که طلب خود را از وزارت نفت ایران دریافت کنند؛ اما متاسفانه اختلاف به وجود آمده بین ترکمن‌گاز و شـــرکت ملی گاز ایران روند مذکور را با چالش مواجه کرد. حالا بیش از سه سال است که تجار ما مبالغ حاصل از صادرات کالاها و خدمات فنی و مهندسی خود به ترکمنستان را دریافت نکرده‌اند.

احمد اثنی عشـــری، رئیس کمیسیون مالیـــات، کار و تامیـــن اجتماعـــی اتاق مشهد هم در بخشی از این جلسه گفت: در حالی که فقر و تورم بیش از هر زمانی گریبانگیر آحاد جامعه شده؛ شاهدیم که دغدغه نمایندگان مجلس، فضای مجازی و صیانت از آن اســـت؛ اما آیا صیانت از ارزهـــای ۴۲۰۰ تومانی که اقتصاد ما را به قهقرا کشاند، صیانت از منابع طبیعی کشـــور که در عمده بخش‌ها به بحران رسیده‌اند، حفاظت از اقشار کم‌برخوردار جامعه، صیانت از اقتصاد ملی و یا حقوق ســـرمایه گذاران در بـــورس، صیانت از حقوق شـــهروندی و... نباید در اولویت وکلای مردم در خانه ملت باشد؟

● لزوم شکل‌گیری تیم تحقیقاتی مشترک بین اتاق و کمیسیون جهش و رونق تولید

اما پس از طرح موضوعات و دغدغه‌های فعـــالان اقتصـــادی، نوبت بـــه اعضای کمیســـیون ویژه جهـــش و رونق تولید مجلس رسید تا به برخی مباحث پاسخ بدهنـــد. الیاس نـــادران، نماینده تهران در مجلـــس بـــا بیان اینکه مـــا به طور حتم نیازمند اقتصادهای بزرگ مقیاس هستیم، گفت: اکتفا کردن به صنایعی که رویکـــرد مونتاژ دارند و غفلت از ضرورت شـــکل‌دهی به زنجیره تولیـــد، ما را از ظرفیت‌هـــا دور می‌کند. وی تاکید کرد: درخواست داریم که یک تیم تحقیقاتی مشترک میان اتاق بازرگانی و کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید ایجاد شـــود تا به طرح‌های مشـــترک و راه‌گشـــا برای بهبود وضعیت تولید کشـــور دست پیدا کنیـــم. مهدی طغیانـــی، نماینده مردم اصفهان در مجلـــس هم تصریح کرد: تا وقتـــی بخش خصوصی واقعی در رقابتی ناجوانمردانـــه با شـــرکت‌های خصولتی قـــرار دارد، در اداره اقتصـــاد کشـــور به جایی نخواهیم رسید. هنوز نقش‌آفرینی درست دولت در اقتصاد کشور رخ نداده و قوانینـــی که به بحث حمایت از بخش خصوصی مربوط می‌شـــوند، به درستی اجرا نشده‌اند چون دولت سر جای خود نیست.

● دردسرهای ناشی از امضاهای طلایی

محســـن زنگنه، نماینده مردم تربت حیدریـــه، زاوه و مه ولات در مجلس هم در سخنانی با انتقاد از امضاهای طلایی و تاثیر آن بر اقتصاد کشـــور اظهار کرد: امروز این ســـوال مطرح است که کجای اقتصاد کشور در اختیار امضاهای طلایی نیســـت؟ به هر رو بخش خصوصی نیز با هدف پیشبرد کارهایش ناگزیر می‌شود با ایـــن حلقه رانـــت و امضاهای طلایی ارتبـــاط بگیرد. وی بیـــان کرد: در حال حاضر آمادگی در این کمیســـیون وجود دارد که به جای ایراد گرفتن بنشینیم و ابهامات قانونی را بررسی کنیم. ظرفیت بخش خصوصـــی در خراســـان رضوی بی‌نظیر اســـت؛ اما این استان فاقد نقشه توســـعه بوده و اســـتانداران هم عمدتا براســـاس علایق شخصی خود مسائل را دنبال می‌کنند. اگر اتحادی بین دو بخش خصوصی و تقنینی شکل بگیرد، در حوزه رفع موانع تولید، تامین مالی و... می‌توان شاهد اتفاقات خوبی بود.

رئیس اتاق ایران مطرح کرد

«ارزبری» صنایع مونتاژ بیش از «ارزآوری» آنهاست

دنیای اقتصاد: رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: صنایع مونتاژ بیش از آن که برای اقتصاد کشور ارز آور باشند، به عارضه ارزبری دچار بوده و متاسفانه شاهدیم که عمدتا همین صنایع نیز تقویت می‌شوند. به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، غلامحسین شـــافعی که به همراه جمعی از اعضای کمیسیون جهش و رونق تولید مجلس شورای اسلامی به بازدید شماری از واحدهای صنعتی این استان رفته بود، در حاشیه این برنامه گفت: یکی از بخش‌های دارای ظرفیت تولیدی در کشور، صنعت لوازم خانگی اســـت که از قضا با مشکلات متعددی دست به گریبان اســـت. گاهی تشکل‌های بخش خصوصی مرتبط با هر حوزه، در عرصه مطالبه‌گری دچار تضادهایی می‌شوند که می‌تواند تبعاتی را برای این حوزه ایجاد کند. در تلاش هستیم براساس ماده ۵ قانون بهبود مســـتمر محیط کسب و کار، این مسئله را لااقل در حوزه لوازم خانگی مرتفع سازیم و همگرایی لازم را در بحث مطالبه‌گری و بیان دیدگاه‌های کارشناسی مرتبط با این صنعت، رقم بزنیم.

وی تاکید کرد: صاحبان صنایع، تولیدکنندگان و بخش خصوصی واقعی کشور هستند که در متن و بطن مشکلات اقتصادی قرار دارند و بیش از همه خلاءها را می‌شناسند، این مسئله اهمیت ظرفیت مشورتی بخش خصوصی را به ما یادآوری می‌کند. اگر قرار است گرهی در اقتصاد گشوده شود، باید به نفع بخش مولد کشور باشد، توامان، نیازمند حمایت‌های کارشناسی شده هستیم تا همه ارکان زنجیره تولید تا مصرف، از برکات توجه به این بخش منتفع شوند.

● چند نرخی بودن ارز و فساد ناشی از آن

سیدشمس‌الدین حســـینی، رئیس کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید هم در حاشـــیه این بازدید گفت: چند نرخی بودن ارز و بحث قیمت‌گذاری‌های دستوری، اگرچه به نیت حمایت از مصرف کننده انجام می‌شود اما در غایت کار شاهدیم که چالش و فساد را منجر می‌شود. وی ادامه داد: متاسفانه نتیجه این جنس سیاســـت‌ها تا به امروز، رشد دلالی و افزایش تورم و گرانی بوده اســـت و شاهدیم که بعضا هزینه و ارزی که برای کاهش بهای کالاهای اساســـی تخصیص یافته، بر قیمت تمام شده آن برای مصرف کننده، اثرگذار نبوده است.

● چالش صنایع در بخش های تامین مالی و تامین تجهیزات

در ادامه، عباس محمدزاده، مدیرعامل و عضو هیات رئیســـه شرکت الکترو استیل صنعتی توس که میزبانی این بازدید را بر عهده داشت، در سخنانی عنوان کرد: متاسفانه صاحبان صنایع در بخش‌های مختلف مانند تامین مالی، تامین تجهیزات و مواد اولیه، مباحث مالیاتی، زیرســـاخت‌ها و ... با مشکلات عدیده‌ای مواجه هستند که شماری از آن‌ها سبقه طولانی داشته و به رغم تکرار مکرر، همچنان رفع نشـــده‌اند. وی ادامه داد: به طور مثال نبود تسهیلات ویژه برای تولید، بی‌ثباتی نرخ ارز و کمبود منابع ارزی، مشـــکلات ناشی از ســـهمیه‌بندی و عرضه مواد اولیه در بورس، بروکراسی حاکم بر اخذ تاییدیه واردات از سازمان صمت، چالش ناشی از تامین و حواله ارز کالای وارداتی به تامین کننده خارجی، اعمال ســـلیقه‌ای قانون از سوی سازمان امور مالیاتی به خصـــوص در زمینه اعمال معافیت‌های مالیاتی، تحریم‌های بین‌المللی و قاچاق کالا و خاموشی‌های بدون برنامه‌ریزی برق و... از مهم‌ترین چالش‌هایی هســـتند که یک صنعتگر در حوزه تولید با آن ها دست و پنجه نرم می‌کند.

● رویکرد حل مساله در خراسان رضوی کم‌رنگ است

محسن زنگنه، سخنگوی عضو کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید مجلس شـــورای اســـلامی نیز در این بازدید عنوان کرد: متاســـفانه رویکرد حل مســـئله و رفع مانع در خراسان رضوی بســـیار کم رنگ است و اصولا شرکت‌ها و بنگاه‌های تولیدی ما عملا پناهگاهی ندارند که مسائل و چالش‌هایشان را مطرح کنند. البته بخشی از این موضوع متوجه تمرکز اختیارات در مرکز است.

وی ادامه داد: پیشـــنهاد می‌شود با کمک اتاق بازرگانی و کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، پایگاهی ایجاد شود تا در آن جا به مشکلات و مسائل صاحبان صنایع رسیدگی شود. زنگنه خاطرنشان کرد: به رغم آنکه خراسان رضوی جایگاه خوبی در تامین درآمدهای مالیاتی و تامین اجتماعی کشور دارد، حوزه تولید آن که عمدتا ریشه در ظرفیت‌های بخش خصوصی دارد، با مشکلات عدیده، دست و پنجه نرم می‌کند.

محسن خندان‌دل، رئیس کمیسیون خدمات فنی، مهندسی و عمران اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز در این بازدید تصریح کرد: متاسفانه در شرایط فعلی بالاترین میزان مالیات و تامین اجتماعی از تولیدکنندگان خراسانی اخذ می‌شود؛ اما سهم این اســـتان در جذب منابع بانکی از میانگین کشوری کمتر است. البته این بدین معنا نیست که تولیدکنندگان خواهان تســـهیلات نباشند، بلکه منابع خراسان رضوی توسط سایر استان‌ها جذب می‌شـــود. لذا از نمایندگان استان و اعضای کمیسیون ویژه جهش تولید درخواست داریم به این موضوع رسیدگی کنند.

محمدرضا رحمانی، رئیس هیات مدیره شـــرکت صنعتی طلایه مشهد هم در سخنانی متذکر شد: یکی از مطالبات ما بازنگری در قانون مناقصات اســـت. این موارد باید به صورت دو مرحله ای برگزار شـــود و از شرکت کنندگان در مناقصه، ارزیابی فنی و بازرگانی به عمل آید. علاوه بر این تقاضا داریم استفاده از کالای استاندارد یک الزام شناخته شود.